

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

13 · novembre · 1997

Any XIX ● Núm. 947 ● 200 pts.

La societat catalana no és conscient de la situació real de l'economia de l'Església

L'arxidiòcesi de Barcelona és deficitària

«L'autofinançament encara és una assignatura pendent», va reconèixer el cardenal Ricard M. Carles en la presentació de la campanya de Germanor 97 a la Basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona. Així ho demostrèn les xifres: un 24% de la població barcelonina marca la creueta en la declaració de la renda a favor de l'Església, és el percentatge més baix de l'Estat espanyol. La resta de Catalunya té un 36,5% de mitjana.

El decalatge és significatiu perquè pot marcar la diferència entre una Església dependent i una Església autònoma, dotada de recursos econòmics per fer arribar l'Evangelí als homes i les dones de les diòcesis catalanes i continuar la seva tasca en el camp social, de l'ensenyament o de l'atenció als malalts, per esmentar només alguns exemples de les actuacions que du a terme.

Pel que fa a la macrodiòcesi de Barcelona, el cardenal Carles va explicar que enguany el dèficit s'ha situat en 424,3 milions de pessetes; els números vermells salten a la vista. Amb tot, l'arquebisbe es va mostrar esperançat de cara al futur: «Estic segur que podem comptar amb la vostra comprensió i sensibilitat, i amb el vostre suport.»

Informació a la pàgina 7



Els joves, un dels principals col·lectius afectats

Càritas denuncia que l'índex de pobresa no disminueix

La Comunitat Europea estableix que una persona és pobre quan els seus ingressos estan per sota de la meitat de la renda disponible neta del país. Això significa que a Catalunya es considera pobre aquella persona que viu amb menys de 42.800 pessetes al mes, que en xifres suposa una mitjana del 16,5% del total de la població. Des de Càritas s'apunta que al nostre país el nivell de pobresa no disminueix, malgrat els esforços de l'Administració i de les entitats que treballen per eradicar-la. El fenomen més preocupant és que els joves són els principals perjudicats per les noves formes de pobresa i, si bé la pobresa rural és més destacada que a les zones urbanes, és més dur ser pobre a la ciutat que al camp.

En Primer Pla a les pàgines 3-5

8 Assemblea de Càritas de Barcelona

20 Congrés Internacional sobre antisemitisme

31 Debat europeu sobre les noves formes d'organització laboral

Editorial

Germanor'97: «Per ells, per tots»

Aquest cap de setmana celebrem la Diada de Germanor i, com en anys anteriors, els fidels són convidats a oferir un ajut econòmic per al sosteniment de les respectives esglésies de Catalunya. Potser, per la inèrcia de la tradició, no ens hem aturat a reflexionar sobre les finalitats d'aquesta campanya i, en especial, sobre la importància que té per a tots nosaltres. Les dades econòmiques són prou eloqüents, com s'ha pogut conèixer gràcies a una actitud de transparència que cal elogiar...

L'autofinançament de l'Església catòlica és, encara, una assignatura pendent, malgrat els avenços que s'han assolit en els darrers anys. Tal com es va subratllar en l'acte multitudinari que es va celebrar el proppassat dia 4 a la basílica de Santa Maria del Mar, encara som lluny d'equilibrar els ingressos i les despeses. Així, només a Barcelona, el balanç final de 1996 presenta un dèficit de 91 milions de pessetes, molt inferior al dels anys anteriors, però certament preocupant. Una xifra que, a més, s'emmarca en l'endeutament de 424 milions al qual s'ha hagut de recórrer per cobrir les pèrdues acumulades... El mateix cardenal Ricard Maria Carles assenyalava, en la seva intervenció a Santa Maria del Mar, que la situació havia millorat i subratllava que es pot afirmar que s'ha produït una inflexió positiva, però no amagava la necessitat d'aturar aquesta roda de dèficit i endeutament.

Contràriament a l'opinió encara majoritària, l'Església té pocs recursos i mitjans. L'austeritat amb què administra els seus recursos és poc coneguda; ben segur que poques persones saben que un prevere cobra menys de cent mil pessetes

al mes... D'aquí ve la importància que els membres de l'Església —tots nosaltres— ens adonem de la necessitat de ser coherents. Ser cristià implica una opció, que passa, lògicament, pel manteniment de la nostra Església. Donar una almoïna en el moment de la recaptació no és suficient. Els catòlics d'altres països, com Alemanya, destinen un percentatge dels seus ingressos a l'Església, amb tota normalitat. A casa nostra, en canvi, els catòlics que ho fan són una mínima part, com ho demostra l'escàs índex de subscriptors de Germanor.

La campanya d'enguany ha escollit tres persones concretes que desenvolupen l'acció pastoral. Un prevere, una agent pastoral de la salut y un catequista. Tres dels nombrosos serveis que milers i milers de cristians duen a terme en un ampli ventall d'àmbits. D'aquesta manera, es pretén conscienciar tothom que les activitats que du a terme l'Església repercuteixen positivament en el conjunt de la societat. Ara bé, si no ens mentalitzem que totes aquestes actuacions evangelitzadores impliquen recursos, difícilment podrem plantejar-nos la continuïtat i, sobretot, la seva ampliació. Aspectes tan importants com la construcció de nous temples i la conservació dels existents o la promoció del laïcat en camps concrets, mitjançant la dedicació professional com a agents pastorals, requereixen mitjans econòmics.

La corresponsabilitat dels cristians en el sosteniment de l'Església és un deure ineludible. Si volem ser autosuficients i dur a terme la tasca ingent que suposa l'evangelització de la societat cal que responguem generosament —i continuadament— a la crida que se'ns fa aquest cap de setmana. «Per ells, per tots.»

Sumari



6

Vida i obra de sant
Martí de Tours



8

Assemblea de
Càritas de
Barcelona



20

Congrés
Internacional sobre
antisemitisme



30

Ramon Solé i
l'associació
cultural TransLit



31

Debat europeu
sobre les noves
formes
d'organització
laboral

CATALUNYA+ CRISTIANA

Direcció: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Núria Oriol i Palarea

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Francesc Gamissans, Marta Puyol, David Vidal

Assessorament lingüístic: Meritxell Cucurella Jorba

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Colléll, Guillem Farré, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justò López Melús, Jaume Móra, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tenà, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Miriam Díez, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronà, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Raquel Planas, VIC

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 490 59 88,
Fax 490 20 35 - Internet: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerència: Jaume Vinyals i Rovira

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Impressora: Publigraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30
08011 BARCELONA - Tel. 454 16 30 / 17 77 - D.L.B: 14.387/79

Difusió controlada per



Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,
Gibraltar i Portugal 9.880 ptes.
Resta d'Europa: 20.384 ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 ptes.

en primer pla

Pobresa i marginació: ¿realitats incòmodes?

■ Catalunya i Aragó registren l'índex de pobresa més baix de l'Estat

La Comunitat Europea estableix que una persona és pobra quan els seus ingressos estan per sota de la meitat de la renda disponible neta del país. Això significa que a Catalunya es considera

pobra aquella persona que viu amb menys de 42.800 pessetes al mes. Però la pobresa no tan sols es tradueix en falta de recursos econòmics, també es troba en àmbits de formació, salut,

habitatge o capacitat per treballar. Catalunya és una societat avançada i moderna, però tot i el seu creixement econòmic i científic la pobresa continua sent una realitat molt present.

La imatge d'una persona que ven mocadors de paper als semàfors i neteja els vidres dels cotxes, o l'home o la dona que s'arrauleixen al carrer i oculten el seu rostre amb les mans són imatges massa freqüents a les nostres ciutats. Amb tot, no tan sols el món urbà es veu afectat per la pobresa, també a les zones rurals es constaten casos de famílies que tenen necessitats i que recorren als serveis socials.

Segons un informe elaborat per la Fundació Foessa l'any 1993, a Catalunya la pobresa està menys estesa que a la resta de l'Estat espanyol, però tot i així les xifres no deixen de ser preocupants: a Barcelona el 12,7% de la població viu en situació de pobresa; a Girona el nombre s'eleva al 13,7%; a Lleida arriba fins al 17,2% i a Tarragona concentra el 20,1%.

Des de Càritas s'apunta que a Catalunya el nivell de pobresa no disminueix. Segons el secretari general de Càritas diocesana de Barcelona, Josep M. Feliu, «el creixement econòmic només repercuteix en aquells que tenen una bona posició econòmica. Un creixement econòmic més gran no significa un millor nivell de vida entre els pobres».

La pobresa no afecta de la mateixa manera tota la població i es pot dividir en diferents nivells: extrema, es refereix a les persones que reben 12.840 pessetes al mes; greu, les xifres oscil·len entre 12.840 i 21.400 pessetes; moderada, en aquesta categoria es troben els que cobren entre 21.400 i 29.960 pessetes; i, per últim, la precarietat social, que és la situació més habitual i que comprèn aquelles



Catalunya, una societat moderna on la pobresa continua sent una realitat present.

persones que viuen amb uns ingressos d'entre 29.960 i 42.800 pessetes al mes.

Línies d'actuació

Des de la Generalitat de Catalunya es treballa en el Pla Integral de Lluita

moure i garantir als ciutadans recursos suficients, enfortir la seva autonomia i millorar el seu entorn per no caure en l'exclusió social i la pobresa», segons explica el cap del gabinet del conseller de Benestar Social, Albert Boada. Aquest programa recull diferents actu-

«Els factors que provoquen la pobresa són molt nombrosos. Però continua augmentant el nombre de realitats de pobresa associades a l'atur i a la precarietat laboral»

contra la Pobresa i l'Exclusió Social, aprovat el maig de 1995. Aquest pla pretén coordinar totes les polítiques que es fan des dels diversos departaments per «eradicar la pobresa i pro-

acions que van des de prestacions econòmiques fins a plans específics per als barris.

Un dels aspectes més destacats del Pla Integral és el Programa Interdepar-

tamental de la Renda Mínima d'Inserció (PIRMI), que dona una prestació econòmica assistencial i que a més ofereix oportunitats d'integració social. Actualment aquesta ajuda econòmica se situa al voltant de les 41.000 pessetes mensuals en individus sense família, però s'espera arribar a les 50.000 a l'any 2000.

L'Administració disposa de l'ajuda de nombroses institucions privades i associacions per portar a terme la seva tasca social. Càritas destaca que la Generalitat realitza una funció subsidiària. Així, per a Josep M. Feliu «l'Administració és la que està obligada a emprendre mesures i programes de lluita a favor de l'eradicació de la pobresa».

Càritas treballa en aquelles situacions on no arriben els poders públics, especialment en circumstàncies extremes amb població irregular o no censada, de la qual no en té constància ni l'Administració.

Càritas canalitza l'ajuda a través de programes en els quals les persones pobres poden desenvolupar la seva vida sense dependre de l'ajuda social. Aquests programes parteixen sempre de la idea que cal tenir el més bàsic per viure i moltes vegades s'ha de començar per l'assistència econòmica, sanitària, formació, etc.

Nous pobres

Els factors que causen la pobresa són molt diversos: manca de salut, de formació, diferència de cultures i soledat, entre altres, però tant l'Administració com les associacions que treballen amb els pobres reconeixen que

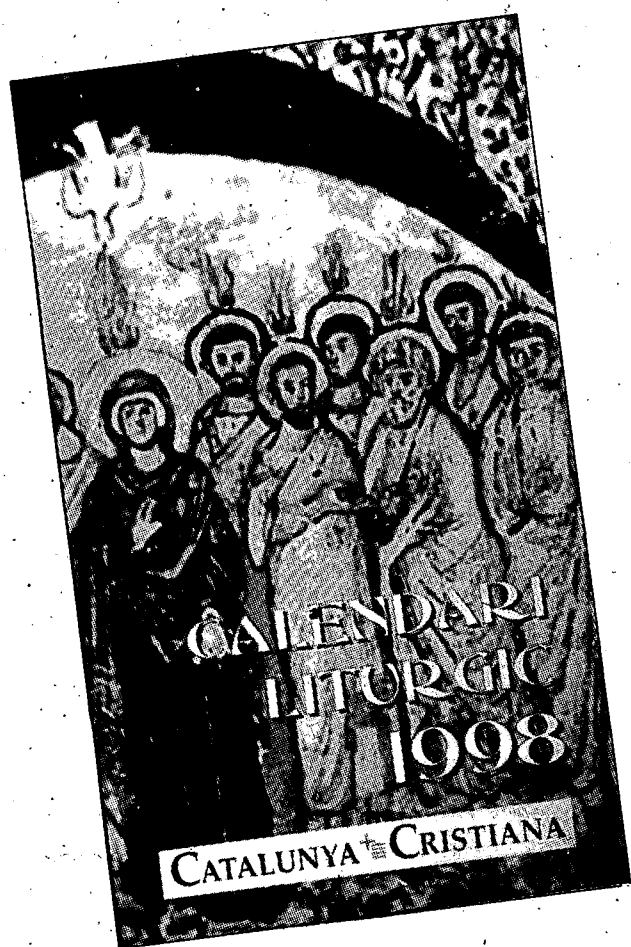
(Segueix a la pàg. 5)

EL NOSTRE CALENDARI

Davant el 3r Mil·lenni

1998

Any dedicat a L'Esperit Sant



Preparat per Mn. Josep Urdeix, del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona



*Ara
ve
Nadal!*

Per això us convidem a ...
Visitar la nostra exposició i
adquirir-hi

Les figures de pessebre
i artesanía dels obradors monàstics
de les Germanetes de Betlem

Del 17 de novembre al 31 de desembre
d'11 a 1 i de 5 a 7 de la tarda
En col·laboració amb la FORMIGA D'OR

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Pl. Urquinaona, 11 3r 3a A-08010
BARCELONA

Pelegrinatges i viatges

L'ÍNDIA i el Nepal

**Del 29 de novembre
al 15 de desembre**

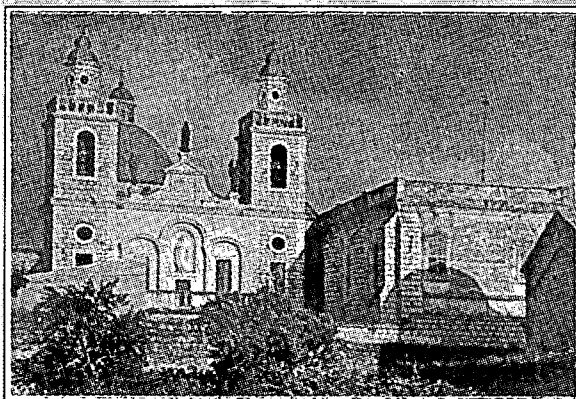
Un viatge inoblidable
per un país harmoniós
i amable, tant com
exòtic i variat



Visita de missions
i de la tomba de la
Mare Teresa de Calcuta

TERRA SANTA NADAL

Com a «pelegrins de la Paraula»



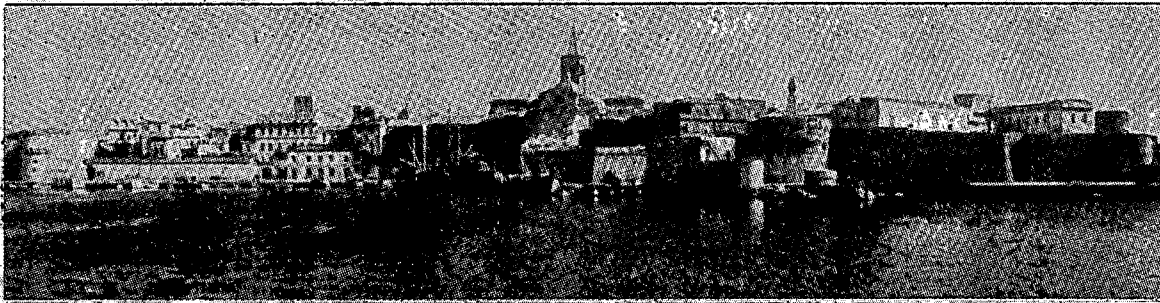
**Del 29 de desembre
al 5 de gener**

Una manera, la més excel·lent
de viure el Nadal:
anar a conèixer el país de Jesús

SARDENYA I L'ALGUER

Del 29 de desembre al 5 de gener

Una descoberta de l'illa i de la seva cultura especialment la implantació
secular catalana a la ciutat de l'Alguer



AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE



MERCATRAVEL S.A.

DEMANEU MÉS INFORMACIÓ DES D'ARA

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Plaça Urquinaona, 11, 3r 3a A - 08010 BARCELONA
Telèfon: 301 37 18 - Fax: 302 32 64

(Ve de la pàg. 3)

creix el nombre de realitats de pobresa associades a l'atur i a la precarietat laboral. Aquest fet provoca l'aparició de nous col·lectius que es veuen exclosos del mercat laboral. A la majoria de municipis de més de 20.000 habitants del cinturó de Barcelona és on es registren els índexs d'ocupació més baixos i la proporció d'aturats més alta.

No tan sols és difícil accedir al mercat laboral, sinó que moltes vegades és complicat mantenir-s'hi. A la nostra societat és molt important el reciclatge i la formació continuada, però no tothom pot disposar d'aquesta educació. Per això les institucions que treballen en l'àmbit de la pobresa destinen una part important dels seus recursos a promoure l'autorecuperació dels pobres i la seva incorporació al món laboral. Aquesta tasca es fa a través d'iniciatives de formació i d'iniciació laboral. En aquest sentit, destaca la labor de la revista *La Farola*. Un dels seus venedors agraeix l'oportunitat de «guanyar uns diners d'una manera digna, i no haver de demanar almoïna».

Els joves, els principals perjudicats

Per a Josep M. Feliu, «els joves són els més afectats per la pobresa: no tenen ingressos perquè no tenen feina, no poden accedir a un habitatge ni formar una família. No poden accedir a una formació que els permeti ser competitius». La població pobra cada vegada és més jove, la qual cosa reflecteix la dificultat de la joventut per sortir de la marginació. Per cada persona pobra major de 65 anys hi ha 2,2 nens o adolescents pobres.

Aquesta situació que viu la joventut s'agreuja quan es tracta de famílies gitanes o d'immigrants. A aquests dos factors es pot afegir el de la droga, la sida, la delinqüència i la prostitució.

Pobresa rural

Quan es parla de la pobresa, automàticament es pensa en la paraula «ciutat» o «zona urbana». Però el món rural també es veu afectat per la pobresa i la marginació. Fet que es fa evident a les comarques de Tarragona i algunes de Lleida. Pel que fa a aquest problema, cal destacar que s'observa un increment d'indigents a les zones no estrictament urbanes. Segons Josep M. Feliu, de Càritas, «els nivells de pobresa a les zones rurals són molt més destacats que a les zones urbanes, però és més dur ser pobre a la ciutat que en una zona rural». Per a Feliu és més

La pobresa cada vegada afecta més els joves.



fàcil sobreviure en el món rural perquè és més senzill tenir accés a un habitatge o a una feina. Des de Benestar Social, Albert Boada també creu que la pobresa rural és més fàcil de suportar que la urbana perquè «en el mitjà rural les famílies es fan càrrec de les persones, i en el mitjà urbà el concepte de solidaritat està més diluït».

Solidaritat

La pobresa és una realitat present a la societat, és la pobresa de l'anomenat Quart Món. Catalunya sempre ha estat molt solidària, sobretot amb les situacions que es viuen al Tercer Món. El secretari general de Càritas diocesana de Barcelona, Josep M. Feliu, creu que els catalans són més solidaris amb el

Tercer Món perquè presenta unes realitats molt extremes que impressionen les persones en un moment determinat. Segons Feliu: «Ens costa més sen-

«Càritas fa una crida a les comunitats parroquials perquè s'impliquin en la lluita contra la pobresa per fer realitat el manament cristià de l'amor al proïsme»

sibilitzar-nos i acceptar la realitat de la nostra pròpia ciutat o barri. És dels nostres pobres, de qui podem sentir-nos més a prop i responsables.» En



Pobresa i marginació, una combinació massa freqüent en la nostra societat.

aquest sentit, des de Càritas s'encoratja les comunitats parroquials a implicar-se en la lluita contra la pobresa, per fer realitat el manament cristià de l'amor al proïsme.

Des de Benestar Social, Albert Boada també fa una crida a la societat catalana per treballar plegats, «perquè la solidaritat és una cosa de tots, no tan sols de l'Administració. No es pot viure en una bombolla i ser un egoïsta».

Catalunya té una tradició d'iniciativa social privada en la lluita contra la pobresa i la marginació llarga i arrelada. La Federació Catalana de Voluntariat Social constata l'existència de 63.000 voluntaris que treballen en 2.107 entitats dedicades al sector social de la pobresa. La Generalitat preveu mantenir i incrementar una cooperació fluida amb aquestes associacions que, per la seva incidència en el món de la pobresa, poden desenvolupar tasques molt importants.

Per a Càritas els voluntaris juguen un paper molt destacat perquè «acompanyen els pobres, els fan costat, els acullen amb amor i els encoratgen perquè puguin reintegrar-se en la comunitat».

Joan Josep Mas és un de tants voluntaris de Càritas que treballa amb la gent gran: fa la seva feina al centre de dia El Mil·lenari, acompanya les persones grans a casa seva quan acaben les activitats del centre. Per a Joan Josep «val més donar que rebre. Els fas contents i aconseguixes rejuvenir-los; t'expliquen els seus problemes i n'aprens molt». Com ell, molts altres voluntaris dediquen el seu temps als més necessitats, i s'entreguen al màxim.

Eradicar la pobresa pot semblar una fantasia, però per al cap del gabinet del conseller de Benestar Social, Albert Boada, «és bo lluitar per les utopies. Si unim tots els esforços ja veurem si és o no una utopia».

El gran repte de la societat catalana és conèixer la realitat de la pobresa en tota la seva amplitud per renovar l'entusiasme i el compromís per treballar a favor dels marginats i ajudar-los a reincorporar-se a la societat,

Rosa María Jané Chueca

Sant Martí de Tours, un testimoni de la caritat evangèlica

■ Figura clau en la cristianització de la Gàl·lia

La popularitat de sant Martí de Tours és incomparable. Fill d'un militar romà, va ser soldat i, posteriorment, monjo i bisbe. Va recórrer Europa i va ser fidel als camins que

el Senyor li indicava. És un sant de tots, un sant per a tots. Com va afirmar Joan Pau II a Tours (França), és un «testimoni rellevant de la caritat evangèlica». Ben aviat es clausurarà

«l'any martinenc», que ha tingut lloc a la diòcesi de Tours, per commemorar el setzè centenari de la mort d'aquest sant missioner. L'Església celebra la seva festa l'11 de novembre.

Martí de Tours va néixer a Szombathely, una ciutat de la regió de Panònia (Hongria) l'any 316, segons uns autors, o el 336, segons uns altres. La segona data sembla la més probable. El seu pare, pagà, veterà a l'exèrcit romà, li va posar aquest nom en honor a Mart, el deu de la guerra. Als 15 anys, el seu pare l'envià a l'exèrcit romà i va ser reclutat per la guàrdia imperial. Un dia d'hivern, a Amiens, Martí va agafar l'espasa, va partir en dos bocins la seva clàmide (una capa blanca de la guàrdia imperial) i en va donar un tros a un pobre mig despullat. És en aquesta mateixa ciutat que Martí va ser batejat als 18 anys.

L'any 356, l'emperador i la seva guàrdia es van dirigir cap a la ciutat de Worms, assetjada pels germànics. La vigília del combat, Martí va afirmar públicament la seva elecció de servir Déu i va prometre mantenir-se «sense armes davant les fileres, sota la protecció del signe de la creu». Martí va resar durant tota la nit i al matí els germànics van proposar negociar la pau.

Bisbe de Tours

Després d'abandonar l'exèrcit, Martí va decidir, cap a l'any 358, portar una vida d'ermità a prop de Milà. Se li van afegir alguns deixebles i va formar un petit monestir. Però el bisbe arrià, molest per la influència de Martí, el va expulsar. Més tard, amb la derogació de l'ordre de desterrament, es va instal·lar, el 360, en una ermita situada a Ligugé, a deu quilòmetres de Poitiers. Allí va fundar el primer monestir estable conegut a la Gàl·lia. Martí va acceptar ser ordenat diaca i després sacerdot i va compartir amb els seus germans l'oració i la litúrgia. Anys després, quan va quedar vacant el bisbat de Tours, Martí va ser escollit bisbe. Va ocupar el càrrec durant vint-i-sis anys.

Sent bisbe, es retirava a una gruta de Marmoutier, a prop de Tours, quan volia resar. Desenes de deixebles anaven al seu encontre. A partir del 375, Martí i els seus germans van

recórrer la Gàl·lia anunciant Crist, destruint els ídols, batejant els camperols i reunint-los a una parròquia. A Candes fundà una de les principals parròquies de la seva diòcesi.

El 397, sabent que els seus sacerdots estaven dividits, va retornar a Candes per intentar que es reconcilïessin. En arribar, es va sentir debilitat, Martí va cridar aleshores tots els seus deixebles per acomiadar-se d'ells. Esgotat, va morir el 8 de novembre del 397. El seu cos va ser transportat en

ons, curacions i resurreccions. Segons Sévère, Martí es va situar en la línia dels profetes de l'Antic Testament i dels apòstols. Els especialistes reconeixen la versemblança històrica en alguns fets, però davant dels prodigis i miracles mantenen una certa prudència.

Ja en vida, Martí va ser reconegut a tota la Gàl·lia com un pastor i taumaturg que sanava i exorcitzava. Però a banda dels miracles, són la seva oració i la seva fe les que l'han fet objecte de

ha quedat en l'oblit amb el pas del temps, sinó tot al contrari. Aquest gest resumeix la vocació del cristià: estimar el proïsme com a si mateix.

El culte als màrtirs

Des de finals del segle IV, el «pelegrinatge de sant Martí de Tours» es va convertir en el més popular de França. Al segle VI es va denominar «pelegrinatge de Gàl·lia», comparable en importància a la de Roma o Jerusalem. A partir del segle X, constituí una etapa més per als pelegrins que anaven a Santiago de Compostel·la. Entre els pelegrins cèlebres a la tomba de sant Martí de Tours, es pot destacar Joana d'Arc, el rei Clodoveu, els papes Urbà II, Pasqual II, Calixte II, Innocenci II, Alexandre III i —ja en el nostre segle— Joan Pau II i monsenyor Roncalli, futur papa Joan XXIII.

Qui vulgui seguir les passes de sant Martí, pot visitar els llocs on el sant va viure i les esglésies que va instituir. A Ligugé va fundar el primer monestir de la Gàl·lia; a Marmoutier, un altre monestir; a Langeais, l'església de Sant Joan Baptista; a Amboise, va convertir una enorme torre d'un vell castell en centre de culte i va fundar la primera parròquia de la Gàl·lia; a Candes, una església; a Saunay, una altra església; a Ciran, un lloc de repòs espiritual; a Tournon-Saint Pierre, una parròquia sota el patrocini de sant Pere i a Tours, la basílica Saint-Martin.

La figura de sant Martí de Tours s'ha estès extraordinàriament per tot el món, sobretot a França. En aquest país, 3.370 esglésies, capelles i oratoris el tenen per patró i gairebé 500 municipis porten el seu nom, igual que diverses ciutats i localitats europees i les illes San Martín i Martinica. 'Martin' és el cognom més corrent de França, començant per la família de santa Teresa de Lisieux, sense comptar els seus múltiples derivats: 'Martineau', 'Marty', 'Martignac', 'Dumartin', etc.



Escena en què sant Martí de Tours divideix la seva capa per donar-la a un indigent.

una barca pel riu Loire i l'11 de novembre, davant d'una gran multitud, va ser enterrat al cementiri de Tours.

Pastor i taumaturg

La vida i l'obra de Martí va ser escrita pel seu company Sulpice Sévère, un convertit que va ser confident del bisbe de Tours. Aquesta biografia, *Vita Martini*, explica nombroses visi-

la devoció popular. Durant l'Edat Mitjana, la gent anava a resar a la seva tomba per demanar una curació o una gràcia. Avui dia, Martí de Tours representa la figura per excel·lència de la caritat cristiana.

Immortalitzat per les escultures i els vitralls de les nostres catedrals, l'actitud de Martí amb la capa partida davant la porta d'Amiens per entregar la meitat del seu vestit a un indigent no

diòcesis

Barcelona

L'Església demana a la societat que sigui més generosa

■ Gairebé 4.000 persones en la presentació de la campanya de Germanor 1997

BARCELONA.— La massiva resposta a la invitació del cardenal Ricard Maria Carles per participar a la campanya d'autofinançament de l'Església catòlica va desbordar la basílica de Santa Maria del Mar. Els barcelonins van respondre a la crida del cardenal en un acte adreçat a conscienciar la societat de la necessitat d'assolir aquest objectiu perquè l'Església pugui realitzar la seva tasca evangelitzadora.

La campanya de Germanor 97 tindrà lloc els dies 15 i 16 de novembre. Però l'arxidiòcesi de Barcelona va voler organitzar, el 4 de novembre, un acte de presentació de la campanya per donar una ressonància social al tema de l'autofinançament de l'Església. L'església de Santa Maria del Mar va ser l'escenari triat per fer aquest acte, on es van aplegar els subscriptors de «Germanor», els col·laboradors de les parròquies i una representació dels sectors culturals, polítics i econòmics de la societat catalana.

El cardenal arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles, no va fer un balanç positiu dels comptes de la diòcesi, que actualment té un deute de 424,3 milions de pessetes, i va destacar que l'autofinançament de l'Església encara és «una assignatura pendent». «Les campanyes iniciades per obtenir fons no acaben de cuallar, ja que no existeix una consciència prèvia, per part dels fidels, sobre la situació real», va afegir. El cardenal també va remarcar que cada any el pressupost està més equilibrat i va recordar que la campanya de Germanor ha de permetre a l'Església con-

tinuar la seva tasca en el camp social, de l'ensenyament, de l'atenció als malalts, etc. Per aquest motiu el cardenal Carles va subratllar la importància «d'una aportació continuada, que per minsa que es pugui considerar, adquireix un extraordinari valor positiu en el resultat global dels comptes finals».

El bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera, també va intervenir a l'acte i va explicar que «la campanya pensa en el present, però mira cap al futur». El bisbe Carrera va fer referència a la necessitat de dotar l'Església diocesana de recursos econòmics perquè «ens mou el desig que Jesucrist sigui conegut i que el seu Evangeli arribi a tots els homes i dones que viuen a la nostra diòcesi».

En el transcurs de l'acte Montserrat Martí Caballé va oferir un recital líric



El cardenal Carles en un moment de la seva intervenció.

acompanyada del Mestre Manuel Burguera i del cor Aurica.

Una campanya amb «cara i ulls»

El cardenal arquebisbe de Barcelona va explicar que enguany la campanya s'ha personalitzat en tres figures, com a exemple dels milers de voluntaris que s'impliquen diàriament en la tasca d'evangelització i d'ajuda als necessitats. Aquestes tres persones són un prevere, una agent de pastoral de la salut i un jove catequista. Aquest últim, Dani Guerrero va donar testimoni de la seva fe explicant com va conèixer Déu i l'Església a través dels seus amics. «Vaig veure la felicitat interior dels meus amics, em vaig sentir atret i vaig començar a anar a missa», va comentar Guerrero.

Aquest jove es va decidir a fer catequesi perquè «si a mi m'havia fet bé que algú em parlés de Déu, també podia ser bo que jo en parlés als altres». El catequista va recordar que com ell, són molts els voluntaris, seglars i sacerdots que treballen per l'Església: «Perquè ells i molts com ells puguin continuar la seva tasca, l'autofinançament és molt important. Per cobrir despeses no és demanar molt.»

El cardenal Carles va cloure l'acte amb el lema de la campanya «Per ells, per tots. Gràcies»; i en un to esperançat va afegir: «Estic segur que podem comptar amb la vostra comprensió i sensibilitat, i amb el vostre suport.»

L'arquebisbat de Barcelona en xifres

La diòcesi de Barcelona està formada per 455 parròquies que cobreixen un àmbit territorial que correspon gairebé a tota la província de Barcelona, excepte el Bages i Osona. Els serveis de la diòcesi estan coberts per 977 sacerdots.

Malgrat les aportacions dels fidels a través de col·lectes, donatius, subscripcions, la casella d'ajuda a l'Església catòlica de la declaració de la renda (a Barcelona el 24% dels declarants marquen la casella, mentre que la mitjana espanyola arriba al 38%), i dels ingressos procedents de les rendes del patrimoni eclesiàstic, el balanç final de la diòcesi de Barcelona és negatiu: Aquest any la diòcesi ha ingressat 5.216.760.394 milions de pessetes, però ha tingut unes despeses de 5.308.251.845 la qual cosa significa unes pèrdues de 91.491.451 milions. Xifra que situa l'endeutament de la diòcesi en 424,3 milions de pessetes.

Aquests números demostren que l'Església barcelonina està encara molt lluny de l'autofinançament, però cal destacar que cada any el pressupost està més equilibrat i tot i que l'any passat les pèrdues van ser de 91,5 milions, aquesta xifra és menys d'un terç del que havia estat l'any 1995.

Els mestres de religió de primària reivindiquen els seus drets

BARCELONA.— Un centenar de mestres de religió de primària dels centres públics de les comarques barcelonines van presentar un recurs contra el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya per reclamar unes condicions de treball justes i dignes. Des de les comarques de Girona, Tarragona i Lleida també hi ha un bon nombre de mestres, uns 75 en total, que han subscrit el mateix recurs. Segons Maria Dolors Farriol, presidenta de l'Associació de Mestres de Religió de Catalunya (AMRC), aquest col·lectiu demana un contracte de treball, seguretat social i igualtat de sou amb els mestres interins. Farriol va explicar que el judici s'havia de celebrar el 14 d'octubre passat però es va ajornar fins al 19 de febrer vinent amb la promesa de negociar, mentrestant, una solució extrajudicial.

Marta Puyol

Rosa María Jané Chueca

Barcelona

Prop de 500 persones participen en l'Assemblea de Càritas

■ El document aprovat encoratja l'entitat a lluitar contra la pobresa

BARCELONA.— Prop de cinc-centes persones es van reunir el dissabte 25 d'octubre a La Salle-Bonanova en la clausura de l'Assemblea de Càritas a la demarcació episcopal de Barcelona

ciutat i Barcelonès Sud. Així es va cloure tot un any d'activitat, durant el qual 303 grups de parròquies, d'arxiprestats i moviments han treballat uns materials de Càritas, per tal d'aconseguir

aprovar uns compromisos que permetin coordinar l'acció social de les parròquies. Al llarg de l'any, més de tres mil persones han participat en el treball previ i han deixat sentir la seva veu.

La jornada de cloenda va començar amb una Eucaristia concelebrada pels bisbes Pere Tena i Jaume Tràserra, i altres sacerdots de la demarcació. El bisbe Tena va recordar en l'homília que la caritat cristiana va més enllà de la solidaritat perquè es recolza en la fraternitat.

La ponència central de la jornada de Càritas va anar a càrrec de Pedro Jaramillo, actualment vicari general de la diòcesi de Ciudad Real. Jaramillo, que també ha ocupat diversos llocs de responsabilitat en la Càritas Internacional i Espanyola, va remarcar que els que treballen o col·laboren amb Càritas necessiten la motivació de la fe, la fe que es verifica amb l'amor, per tal de no perdre la pròpia identitat. Va alertar del risc de créixer artificialment si les arrels no són fermes en la fe i va diferenciar entre l'acció social i la pastoral social. El ponent va animar tots els que participen amb Càritas, sigui en l'àmbit que sigui, a ser una manifestació visible de l'amor preferencial de Déu per als pobres.

Al llarg de la sessió del matí, es va votar el document que recull les conclusions i les propostes de treball dels grups de les dues demarcacions episcopals de Barcelona, i les esmenes presentades. Posteriorment, els grups es van reunir per arxiprestats per con-



L'Eucaristia va ser l'inici de l'acte de cloenda de l'Assemblea de Càritas.

sensuar uns compromisos de caire social per als propers tres anys.

A la sessió de la tarda hi va haver la presentació d'algunes accions socials de parròquies de les dues demarcacions. Del Carmel es va explicar l'experiència de la coordinació entre les parròquies que, en matèria d'ajuda alimentària o d'altres situacions problemàtiques, guanyen eficàcia treballant conjuntament. La Barceloneta va presentar l'experiència de «sostre», un lloc d'acolliment nocturn per a perso-

nes que habitualment dormen als carrers del barri. Es tracta d'un local parroquial habilitat i dirigit per voluntaris que vetllen els acollits per torns. També compten amb d'altres persones voluntàries del barri que els porten diàriament el sopar, preparat a les seves llars.

De l'arxiprestat de Sants-Collblanc, es va exposar el servei d'ajuda a la llar que Càritas adreça a ancians amb recursos molt precaris. Gràcies a aquest servei millora la qualitat de vida de

l'ancià, que pot evitar així l'ingrés en un centre residencial. Famílies amb problemes de desestructuració i manca de recursos també se'n poden beneficiar.

El servei d'atur de Càritas va presentar l'experiència del Taller de Recerca de Feina, destinat a persones que tenen dificultats per trobar un lloc de treball. Una de les conclusions del Taller, que té un any d'experiència, és que la confiança en les pròpies capacitats personals és bàsica a l'hora d'aconseguir una feina.

A l'acte de clausura va ser presentat, a l'Assemblea de Càritas, mossèn Salvador Bacardit. Finalment, el cardenal arquebisbe Ricard M. Carles va cloure la jornada amb unes paraules i va fer referència al document final aprovat per l'Assemblea. Va destacar el compromís de lluita contra la pobresa que es fa palès en el document, que recull també el desconeixement, d'alguns sectors i barris de la mateixa ciutat, de la difícil realitat d'altres conciutadans. Va encoratjar totes les persones que participen en projectes d'acció social parroquials o arxiprestals a continuar col·laborant amb Càritas i a no defallir en el compromís envers els més pobres.

Montse Sintas



FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA

Grup Avant de Terrassa
XIII Concurs Bíblic

48.466

Ofereix participar amb aquest número del sorteig de Nadal de 1997, per ajudar al cost del concurs. Hi ha talonaris de 100, 50 i 25 butlletes. Els preus són de 12.500, 6.250 i 3.125 ptes.

Els interessats poden demanar-los a l'apartat de correus 936 de Terrassa, codi postal 08220. Els enviarem contra reemborsament. Serviren talonaris fins l'esgotament total del número.

Vic

II Trobada diocesana de moviments i grups per potenciar el laïcat

VIC.— Sota el lema «L'evangelització la faran els laics o no es farà», els diferents grups de la diòcesi es reuniran el 16 de novembre a l'escola de La Salle de Manresa, per celebrar la II Trobada diocesana de moviments i grups. Hi estan convidats tots els grups que sintonitzin amb el lema, que estiguin preocupats per l'evangelització, per la transformació de la societat, o convençuts que com a laics tenen un paper central en l'Església i en la societat. Al matí, després d'escoltar tres curtes exposicions fetes per tres laics, hi haurà un treball per a grups. A la tarda, tindrà lloc un debat. La celebració de l'Eucaristia posarà punt i final a la Trobada. Aquells que van assistir a la primera reunió, fa dos anys, rebran el programa a casa, amb un qüestionari per poder-la preparar amb els respectius grups.

C.C.

«Els malalts i els discapacitats estan més units que ningú a la creu de Jesús»

■ **Afirma Mons. Martínez Sistach en la inauguració del nou curs del SDPS**

TARRAGONA.— El 21 d'octubre es va inaugurar el curs 1997-98 al Secretariat Diocesà de Pastoral de la Salut. L'acte es va celebrar al centre Pastoral Bisbe Borràs i van assistir un centenar de voluntaris pertanyents a diverses parròquies de Tarragona ciutat i rodalies, de Reus i de Valls. També comptà amb l'assistència de religioses sanitàries i membres de l'Hospitalitat de Lourdes i de la Frater.

Va obrir l'acte l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, el qual va adreçar als assistents unes orientacions pràctiques i espirituals per continuar amb la seva lloable tasca en favor dels desvalguts. L'arquebisbe va afirmar que «els malalts i els discapacitats són els fills predilectes de l'Església, perquè estan més units que ningú a la creu de Jesús». I va afegir que «el seu paper és del tot fonamental en el camí de la redempció i de la salvació».

Posteriorment, el doctor Martínez Sistach va exhortar els assistents a dei-

xar-se evangelitzar pels malalts, deixant de banda qual-sevol egoisme, dins d'un marc de responsabilitat i discreció. Van ser molt enriquidores les aportacions espontànies i sinceres pronunciades per dos joves adscrits a la comunitat cristiana de la parròquia de sant Pau de Tarragona. Els joves, Xavier Pérez i David López, van exposar la seva experiència de visitadors de malalts i de gent gran. Tots dos joves van coincidir en afirmar que «el contacte amb aquests germans et fa copsar la



L'arquebisbe Martínez Sistach durant la inauguració del nou curs.

força que dona Déu per suportar malalties i les xacres de la vellesa, comparades per parelles exemplars».

Per la seva banda, el director el Secretariat, Josep. R Badia, presentà els trets fonamentals que han de marcar l'actuació de la Pastoral de la Salut en el present curs, tot seguint les reso-

lucions que es desprenen del Concili Provincial Tarraconense. El tema d'enguany, assenyalà Badia, és «El voluntariat i la pastoral de la salut» i la tasca que cal dur a terme pels grups de visitadors a les comunitats parroquials.

C.C.

Barcelona



Festa d'inauguració del santuari de Schoenstatt a Valldoreix.

Benedicció del santuari de Schoenstatt

VALLDOREIX.— El 18 d'octubre passat el cardenal Ricard M. Carles va beneir el santuari de Nostra Senyora de Schoenstatt. L'acte va començar amb una Eucaristia concelebrada per més de vint preveres. En l'homília el cardenal Carles va insistir en la fidelitat del pacte d'amor de Déu i en la necessitat de seguir les lleis de la moral. Més de mil cent persones van assistir a la celebració, que es va viure en un ambient de joia i d'emoció. Aquest acte va ser motiu d'intercanvi de persones del moviment Schoenstatt arribats des de l'estranger (Sud-amèrica, Alemanya, Portugal, etc. i de l'Estat espanyol, amb membres de la comunitat de Catalunya. La diada festiva va continuar amb un dinar de germanor i diverses actuacions castelleres i musicals. D'aquesta manera va culminar un llarg període de treball de la família Schoenstatt a Catalunya, que ja disposa d'aquest petit santuari marià com a punt bàsic de la seva espiritualitat i del seu testimoni vivent.

F. Llambí

Barcelona, 14 de novembre de 1997.

CONFERÈNCIA-COLOQUI

Monsenyor Giuseppe Bertello, nunci de Sa Santetat observador permanent de la Santa Seu davant de l'ONU

Presideix l'acte monsenyor Ricard Maria cardenal Carles

Inici de l'acte: 20.00h.
Durada: 2 hores

Ponència en castellà
Pàrquing gratuït

Sala d'actes del Col·legi Teresianes C/ Ganduxer, 85

RETIRO ESPIRITUAL PARA SACERDOTES

Predicado por
MONSEÑOR ANTONIO CAÑIZARES LLOVERA
Arzobispo de Granada

1-5 DE DICIEMBRE, 1997
Centro de Espiritualidad San Vicente de Paul (Salamanca)

Organizado por los Legionarios de Cristo

Confirmar participación a David Córdova, L.C. al teléf. (909) 88 75 10 antes del 25 de noviembre
El precio de los cinco días de estancia, pensión completa, es de 15.000 ptas.



Solsona

Mn. Climent Forner rep el Premi Jaume I d'Actuació Cívica

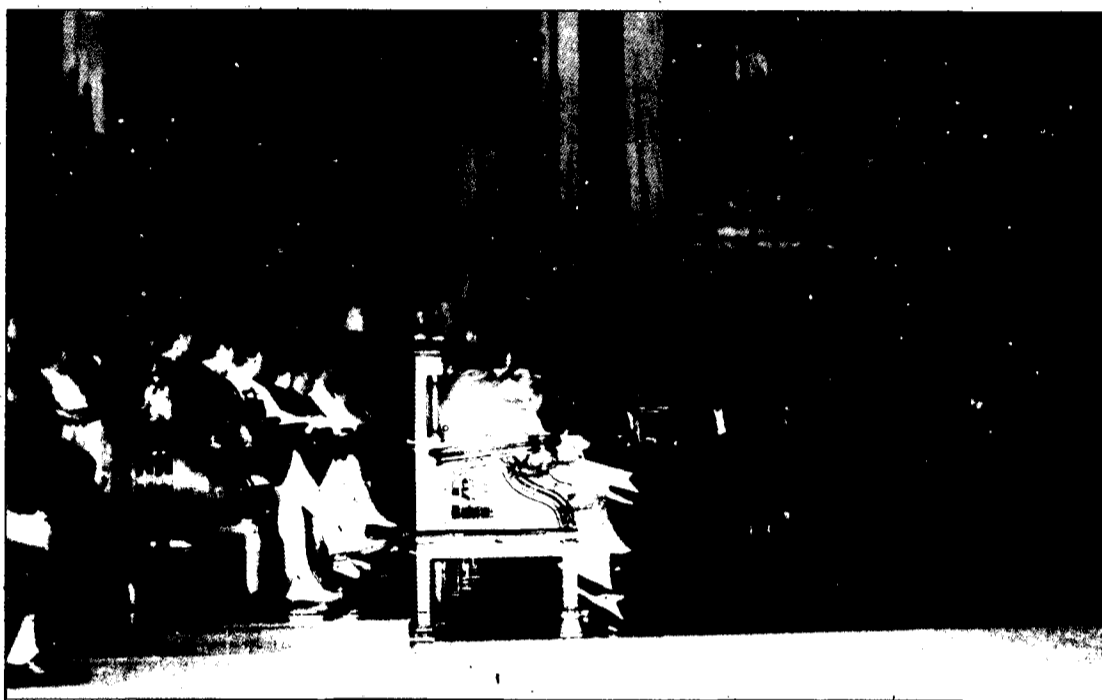
■ El guardó se li ha atorgat per la seva fidelitat al país

BARCELONA.— El 16 d'octubre al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona es van lliurar els premis que anualment atorga la Fundació Jaume I. Els XXI Premis d'Honor Jaume I van ser, en el cas del premi a persones, per a Francesc Candel, i quant al premi a entitats, per a l'Escola Valenciana-Federació d'Associacions per la llengua. Pel que fa als XV premis Jaume I d'Actuació Cívica, un dels sis premiats va ser Mn. Climent Forner, director del Full Diocesà de Solsona i delegat de Mitjans de Comunicació en aquest bisbat.

Amb els premis d'Actuació Cívica, a part de Mn. Climent, van ser premiats Anna Maria Aguiló, com a presidenta de la delegació d'Òmnium Cultural a Sabadell; Alà Baylac, de Perpinyà, per ser un militant compromès per la recuperació de la identitat de la Catalunya Nord; Paquita Bosch i Josep M. Magrinyà, de Palma de Mallorca, com a matrimoni que lluita per recobrar els signes d'identitat del país, actualment incorporats al secretariat de l'Obra Cultural Balear. La resta de guardonats són: Núria Folch, de Barcelona, per la seva tasca en favor de la literatura catalana continuant l'obra iniciada, juntament amb el seu marit Joan Sales, amb la col·lecció Club dels Novel·listes; i Manuel

Garcia, de Sueca (País Valencià), per la seva aportació tècnica a les emissions de TV3 defensant la presència de la televisió catalana.

Climent Forner i Escobet, de Manresa (Bages), va ser premiat perquè com a sacerdot, actualment rector de Viver i Serrateix, i poeta s'ha distingit per una catalanitat irreductible que ha manifestat a través de nombrosos llibres i dels seus escrits en el Full Diocesà de Solsona, que dirigeix des de fa vint-i-cinc anys. I també per totes les seves intervencions públiques, en les quals, amb profund sentit pastoral i una eloqüència remarcable, dóna



Mossèn Climent Forner agraint el premi.

mostres de sòlida erudició i de gran fidelitat a l'Evangelí i al país.

Mn. Forner va ser l'encarregat de dir unes paraules d'agraïment en nom dels seus companys premiats amb el mateix guardó. Climent Forner va reafirmar-se en la línia de defensa dels drets humans tant dels individuals com dels col·lectius tot subratllant que són «drets divins i, per tant, cal defensar-los aquí i arreu del món, amb totes les armes de l'amor i la justícia». Forner va posar un èmfasi especial en els drets lingüístics de casa nostra i en la necessitat de defensar-los aclarint que «si la defensa de la llengua es basa en una autèntica justícia i en una bona voluntat recíproca de convivència fraternal

entre els catalans i els "altres catalans", vinguts de fora, no hi ha cap por de trencar la pau social». Va subratllar aquesta afirmació amb contundència: «No som a Babel, som a Pentecosta.» Finalment, va voler recordar mossèn Pere Ribot «com el gran sacerdot, poeta i patriota que ens acaba de deixar».

L'acte va ser emocionant i tots els discursos, sobris de paraules i densos de continguts, van representar una abraçada fraternal entre tota la gent que se sent germana procedent de qual-sevol punt dels Països Catalans: «De Salses a Guardamar i de Fraga a Maó.»

Lluís Badia i Torres

M^a Carmen Carreiras

ANTIGUITATS



Afiliada al Gremi d'Antiquaris de Catalunya

Compro:

- Mobles antics
- Tallés de fusta i objectes religiosos antics
- Pisos sencers per herències o particions
- Porcellanes
- Ventalls
- Joies i plata
- Juguines antigues i nines de porcellana
- Roba blanca, mantons de manila, etc.
- Vestits d'home i done del segle passat
- Vestits de nit de principis de segle
- Pintures i dibuixos
- Biblioteques senceres
- Gravats, mapes i cartells

C/ de la Palla, 5 - 08002 Barcelona
Tel./fax 93/ 318 94 26 - Tel. mòbil: 909 / 38 00 39

Girona

Mn. Lluís Solà, nou rector de Sant Esteve d'Olot

OLOT.— El bisbat de Girona ha nomenat mossèn Lluís Solà nou rector de la parròquia de Sant Esteve d'Olot, vacant des de la mort, el mes de juliol, de mossèn Emili Montalt. Mn. Lluís Solà ha estat rector de la parròquia de Santa Maria fins aquest nomenament.

Lluís Solà va néixer fa 61 anys a Llanars, a la comarca del Ripollès, i va estudiar al seminari de Girona. Les primeres tasques sacerdotals el van dur a Olot, d'on va ser vicari, i a les Presses, d'on va ser rector. Mn. Lluís Solà ha estat 14 anys a la parròquia de Santa Maria i deixa un solc molt important en la vida religiosa i humana de Blanes.

C.C.

Barcelona

La Moreneta, present a Colòmbia

■ La seva advocació es propagà universalment, sobretot a l'Amèrica hispana i a Europa

MONTSERRAT-COLÒMBIA.— L'1 de novembre, dia de Tots Sants, va tenir lloc la cerimònia de benedicció i entronització de la Mare de Déu de Montserrat que la comunitat benedictina de Montserrat va obsequiar el santuari colombià de Monserrate (Bogotà), un dels santuaris més importants de Llatinoamèrica. La celebració va ser presidida per l'arquebisbe de Bogotà, Mons. Pedro Rubiano Sáenz, amb l'assistència de membres de la colònia catalana de Bogotà i nombrosos fidels.

Aquest acte ha marcat la restauració de la devoció original del santuari de Monserrate a la Mare de Déu de Montserrat, devoció que s'havia perdut a començaments del segle XVIII en desaparèixer la imatge original que s'hi venerava. La idea de restaurar la devoció a la Mare de Déu de Montserrat a Monserrate es remunta a l'any 1995 amb la iniciativa de Mons. Agustín Otero, aleshores rector del santuari de Monserrate, que demanà a la comunitat benedictina de Montserrat una talla de la Mare de Déu que fos la rèplica de la talla romànica original. La comunitat de monjos hi envià gustosament una escultura en cedre obra de l'artista reusenc Modest Gené.

El santuari de Monserrate es troba a la part nord-est de la ciutat de Bogotà i des de una alçada de 2.800 metres domina tota la capital colombiana. Té el seu origen l'any 1642, quan Pedro Solís de Valenzuela (nebot de l'Abat de Montserrat Joan de Valenzuela), junt amb altres col·laboradors construeix una ermita dedicada la mare de Déu de Montserrat al cim d'aquesta muntanya, donant així el nom a la serralada coneguda com «cerro de Monserrate». El santuari adquirí aviat una gran popularitat i començà a ser visitat per nombrosos pelegrins. Per raons poc conegudes, a començaments del segle XVIII, la devoció de la Moreneta anà minvant, i s'hi imposà la devoció al «Cristo caído». La imatge de la Verge bruna desaparegué, i fins ara s'ha mantingut la devoció al Crist caigut. El Santuari de Monserrate actualment és visitat per vuit milions de persones cada any i manté elements ben semblants al Santuari de Montserrat de Catalunya: el funicular, el camí del via-crucis, el cambril, etc. Amb la presència de la Mare de Déu de Monserrate es recupera la devoció original d'aquest important santuari, tot fent honor a la presència de Santa Maria de Montserrat en tantes esglésies, ermites i capelles de tot el món, fet que

confirma que la Mare de Déu de Montserrat fou la primera advocació de la Mare de Déu que es propagà universalment i que arrelà sobretot a l'Amèrica hispana i a Europa.

Joan-Andreu Rocha
osb



La Mare Déu de Montserrat és venerada a Colòmbia.

Per ells



Dani Guerrero, catequista

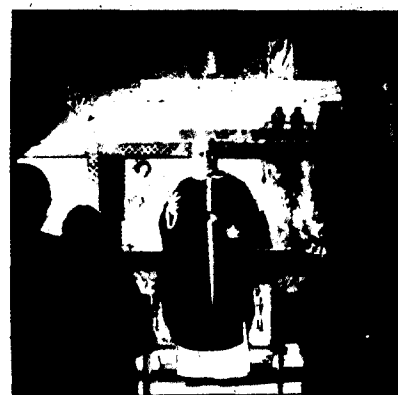
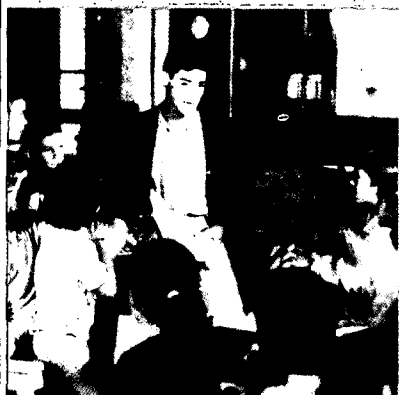


Sabina Bonales, agent pastoral de la salut



Carles Sauró, sacerdot

Per tots



Si els ajudes, podran ajudar més.
Si obres les teves mans,
ells podran obrir més les seves.
Si et subscrius a la Campanya de Germanor
o fas una aportació a la col·lecta,
ells podran fer més per tots. Col·labora amb l'Església.



ARQUEBISBAT DE BARCELONA



CAMPANYA PERMANENT D'AUTOFINANÇAMENT DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA · GERMANOR'97
BISBATS DE CATALUNYA

Barcelona

El Seminari Interdiocesà homenatja Mons. Ramon Torrella

■ L'arquebisbe emèrit de Tarragona va ser l'impulsor del seminari

BARCELONA.—El Seminari Major Interdiocesà (SMI) va iniciar el desè curs de la seva existència, el 22 d'octubre passat, amb un acte d'homenatge a l'arquebisbe emèrit de Tarragona, Mons. Ramon Torrella, que fou el seu impulsor i bisbe responsable durant molts anys.



Mons. Ramon Torrella.

La celebració començà amb uns Eucaristia concelebrada, presidida per l'actual arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach. Entre els assistents, hi havia Mons. Joan Martí, bisbe d'Urgell i responsable actual del SMI; Mons. Jaume Camprodon, bisbe de Girona; Mons. Ramon Malla, bisbe de Lleida; Mons. Francesc X. Ciurana, bisbe de Menorca; Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona; Mons. Joan-Enric Vives, bisbe auxiliar de Barcelona i secretari de la Conferència Episcopal Tarraconense; i superiors del SMI,

rectors i formadors dels seminaris diocesans i seminaristes. Un cop acabada la celebració tots ells es traslladaren a l'aula que a partir d'ara s'anomenarà Aula Dr. Ramon Torrella.

El rector del SMI, Mn. Joan Busquets —que també és degà de la Facultat de Teologia de Catalunya— pronuncià unes sentides paraules d'agraïment al Dr. Torrella per la seva contribució a la posada en marxa del SMI l'any 1988 i al seu desenvolupament durant aquests anys. Va recordar que el Seminari Major Interdiocesà va ser una iniciativa de la Santa Seu, secundada pels bisbes catalans, que hi han esmerçat dedicació i esforços. També va lloar el treball de tots els que hi

han col·laborat, alguns d'ells ja difunts, com el bisbe Miquel Moncadas, de Solsona.

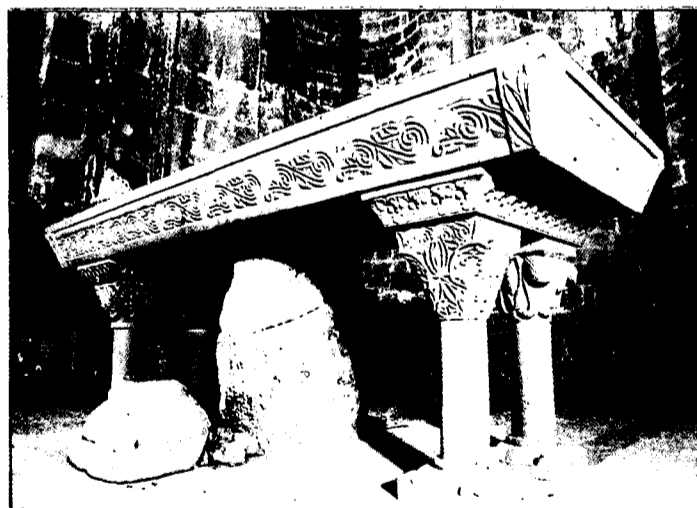
Mons. Torrella agrai aquest senzill acte d'homenatge i recordà amb emoció tots els que han aportat la seva il·lusió i treball a aquesta comunitat de formació que és el Seminari Major Interdiocesà. Tot seguit, el Dr. Torrella descobrí la placa commemorativa a l'aula que portarà el seu nom. Ramon Torrella es va mostrar content amb l'homenatge i va dir que «si fas coses i després t'ho agraiixen públicament, és una manera de recompensar el treball que has fet».

C.C.

Urgell

Martí Alanis consagra l'altar de Sant Pere de Ponts

PONTS.— La consagració de l'altar de Sant Pere de Ponts va constituir una fita important en la restauració i reconstrucció del temple de la col·legiata medieval. El bisbe d'Urgell, Joan Martí Alanis, consagrà l'ara de l'altar de Sant Pere. L'associació Amics de Sant Pere de Ponts va ser l'organitzadora d'una diada litúrgica i festiva.



Ara de l'altar de l'església de Sant Pere de Ponts.

El nou altar de pedra ha estat esculpit i gravat per Ermengol Vidal i Torné, de Ponts, que l'ha donat a la col·legiata. És una peça de grans dimensions, adequada a la litúrgia, amb una ornamentació digna del conjunt romànic.

La reconstrucció d'alguns elements desapareguts, particularment el cimbori, la consolidació i restauració de les parts conservades del temple han estat fruit d'un treball delicat i perseverant, iniciat fa 20 anys i coordinat pels Amics de Sant Pere de Ponts. Es tracta d'un valuós patrimoni arquitectònic del segle XI declarat d'interès nacional el 1931. El pas dels anys havia deteriorat considerablement el temple; gairebé havia arrasat el cimbori i els carreus estaven dispersats i coberts de matolls. El 1977 es va constituir l'associació Amics de Sant Pere de Ponts. El suport de la parròquia, l'ajuda econòmica d'entitats i particulars i el treball personal dels amics de la col·legiata han recuperat el temple com a lloc de pregària i trobada. Se celebra l'aplec anual cada primer de maig.

Antoni Mirabet

ACTES ORGANITZATS PEL TEMPLE DEL TIBIDABO

AMB MOTIU DE LA SOLEMNITAT DE CRIST REI

* Vigília extraordinària de Crist Rei

El dia 22 de novembre, a les 23.15 hores.

S'imposaran les insígnies als nous adoradors nocturns, i a les persones de l'Adoració Perpètua que assisteixen a les vigílies de l'ANE.

També s'imposarà el distintiu als adoradors veterans i als veterans constants.

Presidirà la celebració monsenyor Pere Tena Garriga, bisbe auxiliar de Barcelona.

A les 22.30 hores, sortirà un autocar de la plaça Lesseps, cantonada Pérez Galdós, amb destinació al Tibidabo. Tornarà al lloc d'origen cap a les dues de la matinada.

* Solemnitat de Crist Rei, dia 23 de novembre

Horari de misses: a les 8, 10, 11, 12, 13, 17 i 19 hores.

Rosari, vespres i benedicció eucarística, a les 18.00 hores.

A les misses de les 12 i de les 13 hores, s'imposarà el distintiu de l'Adoració Perpètua als adoradors diürns que ho sol·licitin. Els interessats poden deixar el seu nom a la sagristia del temple o al telèfon 417 56 86 i 417 49 04.

Per assegurar l'adoració perpètua del Tibidabo calen persones que participin, tant de dia com de nit, en l'adoració eucarística. Els interessats poden deixar el seu nom al telèfon 417 56 86.

Les Reparadores, cridades a potenciar l'evangelització

■ La congregació és present a Catalunya i a 20 països més

BARCELONA.— La mare Maria de Jesús, Emília d'Oultremont, fundadora de la Congregació de Maria Reparadora, va ser beatificada a Roma el 12 d'octubre passat. L'esperit de la beata continua viu a Catalunya, prop de cent vint anys després de la seva mort, gràcies a la Congregació que va fundar a vint-i-un països. Les Germanes Reparadores, fidels a l'esperit d'Emília d'Oultremont, se senten cridades a potenciar l'energia evangelitzadora després de la beatificació de la seva fundadora. Així ho han manifestat en l'eucaristia celebrada el 6 de novembre al Seminari Interdiocesà de la Ciutat Comtal.

La Congregació de les Germanes Reparadores va néixer l'1 de maig de 1857 a Estrasburg i es va estendre per tot Europa, l'Índia, les illes de la Reunió i Maurici, encara en vida de la fundadora. Emília d'Oultremont, no sense penúries, es va desviure per transmetre el seu carisma de reparació a les comunitats que va fundar fins que va trobar la mort el 22 de febrer de 1878, havent entregat la seva vida a Déu.

El projecte de Déu sobre Emília continua viu gràcies a la Congregació present a 21 països, entre ells Catalunya, on l'última comunitat establerta ha estat la de les germanes majors de Cerdanyola del Vallès, fundada fa 3 anys. Col·laboren amb la parròquia en el culte, la catequesi, l'acollida i Càritas. Cal destacar també la feina que fan des de 1983 a la parròquia de Santa Maria de Montserrat, a un barri perifèric de Manresa, on viuen moltes famílies immigrades d'arreu de l'Estat espanyol. Allí tenen cura dels ancians, fan catequesi als infants i animen grups de joves cristians.



Emília d'Oultremont.

Les Germanes Reparadores es van establir per primer cop a Barcelona, el 1880, concretament al carrer Comtal. Set anys més tard es traslladaven al carrer Casp. El 1888 es va fundar una comunitat a Manresa, amb noviciat, casa d'exerci-

cis, catequesi, congregacions marianes, etc. La següent va ser a Sant Gervasi, el 1904, amb casa d'exercicis, noviciat, culte litúrgic, acollida i projecció missionera. Ja més recentment, el 1970, es va establir una comunitat al barri barceloní de Sant Martí de Provençals, al servei de la parròquia i del poble, amb catequesi, atenció als ancians i guarderia infantil, entre altres activitats.

La biografia de la fundadora ens revela alguns aspectes importants de la seva obra. Emília, que nasqué el 1818 a Wégimont en el si d'una família creient de la noblesa belga, va acceptar casar-se a proposta dels seus pares, amb Víctor, baró de Hooghvorst. Dos nens i dues nenes van ser el fruit d'un felicitat matrimoni que es va trencar prematurament per la mort de Víctor, quan Emília tenia 29 anys. Aquest fet va marcar la

vida de la futura beata. Abans, però, Emília ja havia tingut una forta experiència de Déu, que se li va revelar com a únic a la seva vida. Llavors va dir: «Vaig sentir que entre Déu i jo es teixia un llaç que res ni ningú podia trencar.»

Va ser el 8 de desembre de 1854 quan Emília va experimentar la confirmació de la seva crida. Maria li va comunicar el desig del seu cor de Mare: veure's reemplaçada a la terra al costat de Jesús redemptor i reparador. És a partir d'aquest moment que se sent enviada, confirmada en una maternitat en la fe i crea una nova família religiosa, la Congregació de Maria Reparadora que, a l'estil de Maria, col·labora en el misteri de la redempció amb obertura universal: la reparació per a tots i en tot.

C.C.

Novetats

PUBLICACIONS CPL

Paraules d'esperança del bisbe Iniesta:

► LA GERMANA MORT, CAMÍ DE PLENITUD

El consell de direcció de la col·lecció Emaús cercava qui podia escriure bé sobre un tema difícil: la mort. Ho demanà al bisbe Alberto Iniesta. El resultat ha estat aquest llibret tan senzill com profund. Escrit amb especial atenció als qui per la malaltia o l'edat, hi pensen. Oferint «camins de plenitud». Per exemple: com viure la vellesa?

76 pàg., 650 ptes. Publicat també en castellà.

Val la pena ser capellà?

► PER QUÈ SÓC CAPELLÀ

Des de diferents llocs, edats i trajectòries, responen 14 preveres. Com viuen la seva tasca, les seves esperances i preocupacions. El resultat és un ric mosaic que esdevé estímul per a tots. I, potser, pot obrir camí a la crida vocacional en alguns joves.

72 pàg., 650 ptes. Publicat també en castellà.

La sèrie «Per què...»

A més de l'esmentat *Per què sóc capellà* a la mateixa col·lecció es poden trobar dos llibres més en què diversos cristians i cristianes expliquen com viuen dos aspectes fonamentals de la seva fe:

- Per què vaig a missa els diumenges
- Per què (i com) prego

Girona

Mor Mn. Manuel Fuentes als 90 anys

GIRONA.— Manel Fuentes i Geli va morir el 20 d'octubre passat a Girona, després de dedicar tota la vida a l'ensenyament, especialment a l'Institut Vell de Girona, on va ser docent durant 36 anys. Allí va ser amic de Jaume Vicens Vives, Santiago Sobrequés o Josep Maria Corredor. Nasqué a Navata el 12 d'agost de 1907, era fill d'un guàrdia civil natural de Salamanca. Mossèn Fuentes va anar a l'escola dels germans de La Salle a Girona i un cop cursat el batxillerat va entrar al Seminari, tot i que el seu pare volia que seguís els seus passos. Va matricular-se a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i va llicenciar-se en Clàssiques. Capellà de la parròquia de San Feliu de Girona, va exercir també com a sacerdot de la desapareguda Clínica Muñoz. La cerimònia exequial en sufragi de la seva ànima va tenir lloc a la mateixa església de Sant Feliu de Girona.

M.D.B.



CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Rivadeneira, 6, 7 (matins) - 08002 BARCELONA
(Tel. 93/ 302 22 35 - Fax 93/ 318 42 18)
E-mail: cpl@tsai.es

Trobada diocesana de Vida Creixent al bisbat de Vic

Pot arribar a ser una vergonya el ser feliç tot sol.

A. Camús

Donem gràcies a Déu! La primera Trobada diocesana del Bisbat de Vic de *Vida Creixent* s'ha fet realitat i ha estat un èxit.

Unes 140 persones, entusiastes i dinàmiques anaven arribant, el 2 d'octubre passat, de tots els punts del nostre bisbat, al Seminari diocesà de Vic, cedit amablement per aquest acte. De Manresa, Sallent, Igualada, Vic, Centelles, els Hostalets de Balenyà, Tona, Roda de Ter, Manlleu i Sant Pere de Torelló, els companys anaven entrant a l'església del Seminari. El nostre senyor bisbe Josep M. Guix ens havia promès presidir l'Eucaristia. Tots l'esperàvem. Puntualment arribaren —no faltaria més!— el pare Sobrero, Joan Viñas i J.Ll. Fernández Coll. L'alegria de la trobada anava a més.

Ja tenim el senyor Bisbe entre nosaltres: Apa, doncs, comencem la Santa Missa. Amb el Dr. Guix concelebrant el P. Sobrero, el consiliari diocesà Mn. Carbonell, i un pare claretià consiliari per Sallent. I dirigeix els cants el germà Jaume Vergés, claretià de Vic.

Comença aquí la sensació de créixer, s'eleva l'esperit i la joia compartida per tots és la seguretat que Crist està entre nosaltres. L'homília del senyor Bisbe no té punts intranscendents: tot és doctrina i pura pràctica. Coneix i ens fa conèixer el que hauria de ser la Vida en maduresa, pel que tots encara servim i com aquest servei pot ser útil.

Acabada la celebració ens traslladem a una sala magnífica. El pare Sobrero ens desvetlla una maduresa sense artificis. Ens compara a la fruita



Aspecte de la sala durant la conferència del P. Sobrero.

i ens fa sentir la dolçor dels fruits madurats amb temps. Després fa una síntesi del llibre temari per aquest curs. Els temes són ben seleccionats, ara falta treballar-los.

El Coordinador interdiocesà ens insta a anar vers Jesús i a fer la nostra feina. Les paraules que sentírem quedaren gravades al cor i al cap. Hi hagué col·loqui, la gent va intervenir i el micro circulà per la sala.

Un cop acabat l'acte ens traslladarem a l'Hotel Ciutat de Vic, on ens serviren un bon dinar. Mn. Carbonell va beneir la taula.

Alegria entre els comensals, conversa d'amics... I al final els caps de grup ens expliquen la feina feta i la que hi ha per fer, que és molta.

Llavors, com a cloenda, un plat fort (tot i que ja havíem dinat): el Sr. Joan Viñas entre festiu i seriós ens fa viure el que ha de ser *Vida Creixent*. I ens obre portes a actuacions d'apostolat, d'ajuda, del fet missioner del nostre moviment...

En prenem nota senyor Viñas. Tots tenim ganes de fer-ho bé. El curs vinent, i seguint el text que s'ha lliurat a tots per seguir els temes de l'any, farem balanç i

per a mi, em va semblar veure que tots caminàvem darrere d'Ell.

Conxita Pujol
Secretària diocesana

EL CONSILIARI DIU...

El sentit de Vida Creixent

Vida Creixent ha de ser el que és: uns amics que ens reunim periòdicament per reflexionar i pregar junts per veure com podem fer-nos presents en l'entorn que vivim.

Vida Creixent no és ni ha de ser: una entitat de gent gran que vol viure la cultura de l'entreteniment, estar al dia de tot amb la formació permanent i saber donar-se a activitats assistencials... Com a entitat, únicament pretén motivar els seus membres per poder arribar on es pugui, i fer el possible per millorar el que convingui i estigui al nostre abast.

Vida Creixent forma els seus membres i els motiva perquè siguin actius enmig del món d'avui, en comunió amb tots aquells que, al marge dels mitjans emprats, es proposen la mateixa o similar finalitat.

Vida Creixent està convençuda que en el normal decreixement físic que comporta l'edat, no hi hem de veure un signe de mort sinó de Vida; la que ens dóna el Crist Ressuscitat...

Vida Creixent no té sentit sense la fe pasqual...

Lluís Antoni



ALESSA

SERVEIS D'HOTELERIA I NETEJA A COL·LECTIVITATS

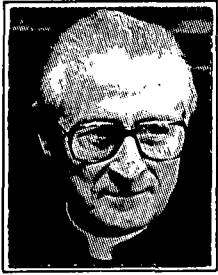
GERIÀTRICS COL·LEGIS I UNIVERSITATS EMPRESSES HOSPITALS
RESIDÈNCIES UNIVERSITÀRIES HOTELS CENTRES DE DISMINUÏTS CASES DE COLÒNIES

Cuidem el detall!

ALESSA, Oficina Central
Francesc Carbonell, 46-48, baixos 2a
08034 Barcelona
Tel. (93) 204 46 12 *
Fax (93) 204 64 52

ALESSA, Lleida
Alcalde Sol, 11
25003 Lleida
Tel. (973) 26 69 85
Fax (973) 27 53 11

Magisteri



Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Un barracot entranyable

Des de dalt del mirador de Torre Baró es veuen molts barris d'aquella zona. Allà vaig començar la visita d'una parròquia. M'hi esperaven diversos membres de la comunitat parroquial. Un observador fred hauria dit que es veia un de tants suburbis que envolten la nostra ciutat. Però una de les dones, mirant amb afecte la seva parròquia, estesa als nostres peus, la va ennoblir tot comentant: «Sembla un pessebre!»

Les mirades d'aquell grup d'homes, dones i joves semblaven acaronar cada detall d'aquells estrets i costeruts carrers, on havien posat la família, les il·lusions i la fe durant tants anys.

Els comentaris refeien la història del barri i de la parròquia, com sol refer-se només la memòria de les persones o dels esdeveniments molt estimats.

L'any 1968, va començar a funcionar aquella parròquia. Aviat aconseguiren un barracot «de rebuig», em van dir, d'unes obres. Mides? Uns 25 metres per 10. Material? Pareds prefabricades de menys de 10 cm. Coberta d'uralita, amb peces de suro premat al sostre. Hi ha goteres —encara continuen al barracot— i hi fa la calor pròpia dels sostres d'uralita.

Ja fa gairebé 30 anys, però els sap greu que el proper nou edifici els obligarà a deixar el que —tot baixant cap al barri— un dels feligresos, home ja fet, anomenava «el nostre entranyable barracot».

És ben veritat que els qui tenen la sensibilitat no adormida per una vida fàcil, no aprecien tant les coses ni els ambients en què es viu per la qualitat material, com per l'amor que s'hi ha viscut. Així ho vaig palpar en la llarga conversa en què em van explicar la bonica història d'aquella parròquia.

Aquell lloc és memorial de la fe dels qui el van agenciar. Vessa d'amor i nostàlgia d'Església potser més que en altres ambients.

Però també és veritat que una comunitat de fills de Déu no ha de continuar vivint en unes condicions

així. I m'alegra que avui sigui la Diada de Germanor, en què es demana la col·laboració econòmica dels catòlics, perquè aquest no és l'únic cas de parròquies —i no parlem d'altres serveis— que viuen amb una notòria diferència de mitjans dins una mateixa ciutat. Els qui no tenen problemes per celebrar la seva fe, que pensin en aquells que tampoc no en tenen —per la fermesa i la senzillesa amb què la viuen—, però que ja s'han guanyat de fa temps que la resta de la comunitat diocesana millori la seva situació.

És curiós que aquests feligresos vulguin una nova església, no pas per la seva comoditat, sinó «perquè hi pugui haver —deien— una comunitat més nombrosa i activa». També és curiós que un dels sacerdots que els atenen al barracot sigui un jove sacerdot que va deixar per acabar la carrera d'arquitecte per fer-se sacerdot. Pot ser molt bé que a l'escola d'arquitectura no pensés que hauria de passar uns anys en un barracot, que és la negació dels desigs més elementals d'un arquitecte. També ell, i els altres tres sacerdots joves que treballen plegats en dues parròquies, han posat el seu cor al barracot on bateguen els cors dels qui els necessiten com a sacerdots.

Aquella tarda, vaig recordar, per les moltes semblances, la meva primera parròquia.



Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primate

El finançament de l'Església

L'Església viu i actua enmig del món. Això comporta que per poder anunciar l'amor de Déu a tothom necessiti infraestructura, mitjans tècnics i persones preparades i dedicades a aquest servei. És a dir, necessita mitjans materials com qualsevol grup humà que realitza una activitat seriosa. I això té un cost econòmic.

El finançament de les despeses de l'Església és un tema viu en la nostra societat. Estem fent molts esforços per arribar a un finançament solidari de la nostra Església, la qual ha de tenir una economia adequada i suficient.

D'on han de venir els recursos? Primerament de la col·laboració dels catòlics. És la nostra Església i d'ella rebem molt espiritualment, per bé que tota la societat es beneficia de l'humanisme cristià.

La col·laboració econòmica dels catòlics a les activitats eclesials no és l'aportació d'una almoïna més o menys anònima que hom dona quan vol i si vol; no és tampoc el compliment estricte d'un deure de justícia; és el resultat d'unes reflexions des de la fe que fa descobrir la coherència d'ajudar i col·laborar en l'activitat eclesial i també en l'economia de l'Església. Per tant, fer-se solidari de les despeses de l'Església no és pas una llei que s'imposa des de fora, sinó una convicció que neix i arrela en el cor del creient. El compromís econòmic envers l'Església és una conseqüència del baptisme

i una expressió de l'amor a Jesucrist i a l'Església, que és el seu cos místic.

Avui celebrem en totes les diòcesis la Diada de Germanor de l'Església diocesana. La seva finalitat principal consisteix a fer prendre major consciència de la responsabilitat dels fidels en l'economia de l'Església.

Avui s'ha de treballar amb pressupostos i balanços. Convé que les comunitats cristianes disposin de previsions estables en les aportacions dels fidels. ¿Per què no incorporar al pressupost familiar, com una despesa habitual —setmanal o mensual— l'aportació econòmica a l'Església?

Una altra font de recursos és l'assignació tributària. Els contribuents, practicants i no practicants, decideixen lliurement que un tant per cent del que donen a hisenda vagi destinat a l'Església.

Aquests i altres sistemes... Tanmateix hi ha una única i mateixa actitud: sentir-se solidari de les despeses de l'Església.

opinió

Zoom



S'ha inaugurat a Bilbao el Museu Guggenheim, que guardarà la seva col·lecció d'art del segle xx. Hom es pregunta, contemplant l'extravagant edifici, que apareix com un desordenat amuntegament de ferralla ben polida, si el contingut estarà d'acord amb el continent, perquè el conjunt pot semblar poc atractiu, per més elogis que hagi rebut de la crítica nacional i estrangera. I potser seria oportú que la direcció del museu disposés de guies ben ensinistrats per explicar als visitants els significats de l'obra exterior i de les obres d'art que guarda.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Tràfic d'òrgans de nens abandonats

«C^{entenars de nens abandonats han caigut en les grapes d'autèntiques màfies que els utilitzen per a la prostitució, el tràfic d'òrgans i l'explotació laboral», ha declarat Mons. Nino Marzoli, bisbe auxiliar de Santa Cruz de la Sierra, Bolívia.}

Mons. Marzoli ha denunciat que, a les principals ciutats del país, nombrosos menors són raptats i després d'extreure'ls el cor, els ronyons i altres òrgans, aquests són traslladats amb rapidesa i venuts al Brasil i a l'Uruguai. Després de les extraccions, els nens són abandonats al carrer, on la majoria moren per manca d'assistència mèdica.

Segons la Universitat Catòlica Boliviana (UCB), només a la ciutat de Santa Cruz hi ha uns 6.000 infants que volten pels carrers i són explotats per màfies locals. «El drama en què viuen aquests milers de menors és una vergonya per a la nostra societat boliviana i també per a la comunitat internacional,

perquè, tot i que existeix un organisme del govern que teòricament protegeix els infants, en la pràctica no es fa res per salvar-los d'aquesta situació», afegeix Mons. Marzoli.

Així mateix, el bisbe bolivià recorda i denuncia que a la part oriental del país —la més pobre— operen bandes internacionals dedicades al tràfic de nens per ser adoptats il·legalment als EUA, al Brasil i a Europa, on les criatures són venudes per menys de vint dòlars.

La denúncia de l'Església catòlica, sobre el tràfic d'òrgans humans en nens del carrer, s'ha fet quan es va conèixer que una exfuncionària del desaparegut Organisme Nacional del Menor i la Família (ONAMFA) ha estat acusada de traficar amb menors per a adopcions il·legals.

Com passa sempre, les autoritats del país han negat, de manera sistemàtica, que a Bolívia hi hagi un tràfic d'òrgans de nens abandonats, perquè falta l'equip i la tecnologia necessàries per dur a terme aquest tipus d'intervencions quirúrgiques. «El govern desconeix l'existència d'ambulàncies clandestines i sofisticades, que van equipades convenientment per dur a terme aquests afers sinistres», afirma Mons. Nino Marzoli.

Cal dir que el moviment seglar franciscà Justícia i Pau, juntament amb altres organismes de l'Església d'aquell país, han denunciat els mateixos fets dramàtics i abusius en diverses cartes de protesta, adreçades al president de la República boliviana, Ernesto Zedillo Ponce de León. També li demanien la llibertat del pare jesuïta Wilfredo Guinea Ramos, segrestat el 17 de juny passat, del qual des d'aleshores no se'n té cap notícia. El pare Wilfredo era un defensor acèrrim dels nens abandonats. Fins ara no s'ha rebut cap resposta personal del president.

Notes insignificants

Germà Adrià

Els pescadors

M'agrada veure com pesquen els pescadors de canya. Em sembla tot una mística, i quan els veig sempre medito.

Fa poc, una tarda vaig anar a l'escullera. Primer em vaig trobar un home orgullós i satisfet, amb la seva bossa plena d'ardits de pesca, la seva canya professional i, de tant en tant, el seu somriure quan picava algun peix i l'aixecava com un triomf.

Al seu costat hi havia un home més aviat prim, ajagut sobre una roca i amb la canya al costat. «Estic tan dèbil, que no puc ni aguantar la canya», em va dir.

Un mica més lluny, un altre home amb canya (sense bossa d'ardits) que semblava que tirava la canya al revés. Sempre se li enganxava a les roques, se li trencava. «No l'encerto de cap manera», em va dir.

Una mica més avall, un home esparracat, ajagut sobre les roques, mirava com pescaven els altres... mirava entre les roques com si esperés que algun peix sortís a saludar-lo. Em vaig asseure al seu costat. Em va mirar. Només em va dir: «M'agradaria poder pescar, però...», i no va acabar. Vaig tornar cap a casa.

Quan tornava em vaig trobar en Pepe, un amic. I li vaig explicar la tarda que havia passat. Ell somreia. Quan vaig acabar, em va dir: «M'agradaria pescar, però ja ho veus: ni força, ni canya, ni diners per pagar-me l'autobús per anar a l'escullera...»

Aleshores em vaig recordar de tants i tants savis socials que m'han volgut convèncer que no s'ha de donar el peix, sinó ensenyar a pescar. Jo, a tants i tants que estan en la misèria, gairebé tots amics meus, no els haig d'ajudar, haig d'ensenyar-los a pescar.

Doneu-me canyes, Senyor, per repartir-les entre els meus amics. Doneu-me targetes d'autobús, Senyor, perquè els meus amics puguin pujar-hi. Doneu-me pernils i pa, Senyor, perquè els meus amics puguin aguantar la canya. O bé, Senyor, fes una altra pesca miraculosa perquè puguem repartir peces entre tots els que no poden pescar.

Tribuna

Jordi Bassas i Ribalta

El català i la cúria

Ho ha dit Josep Maria Benítez, jesuïta, degà de la Facultat d'Història de la Universitat Gregoriana de Roma; autor del llibre *Jesuïtes a Catalunya; fets i figures*, en una entrevista al diari *Avui* del 22 d'octubre de 1997.

«A Roma hi ha hagut sempre una gran prevenció en contra del catalanisme. Ha estat assenyalat com un element distorsionador del que és la unitat d'Espanya...»

«Fins i tot abans de Franco, la unitat d'Espanya equivalia al concepte de catolicitat. El català a Roma sempre ha estat incòmode. Als [registres] de la nunciatura d'Espanya, massa sovint apareix la denúncia d'un determinat clergue o moviment, alertant sobre una persona perquè "és català".»

El P. Benítez també destaca aquesta paradoxa: la Conferència Episcopal italiana sempre blasma qualsevol plantejament de tipus federalista o autonomista (Padània, Sardenya, Sicília), sense tenir en compte que el concepte d'unitat italiana, molt recent a la història (1870), era de signe anticlerical, anava contra l'Església i desafiava el poder del Papa.

¿Per què, doncs, l'estructura de l'Estat nació és avui com avui una qüestió gairebé intocable per al govern de l'Església catòlica? Ben segur que les causes deuen ser molt més complexes del que un breu article podria ni tan sols apuntar. I més tenint en compte que el problema, pel que es veu, no ve de cap pontífex concret, ni molt menys de la doctrina social i política que l'Església ha anat elaborant des de Lleó XIII. El problema prové de les estructures del govern de l'Església, que rau en mans de la cúria vaticana. Però, és una qüestió doctrinalment intocable?

No tan sols no és intocable —i ho podem afirmar amb tota tranquil·litat, com a creients—, sinó que fins i tot tenim arguments per afirmar que, en certs aspectes, entra en contradicció amb el principi de la col·legialitat episcopal, un dels temes punters del Concili Vaticà II. En la Constitució dogmàtica *Lumen Gentium*, podem llegir que el govern de «la casa del Déu vivent» és confiat als «bisbes, successors dels apòstols... conjuntament amb el vicari del Crist, cap visible de l'Església universal, que és el successor de Pere» (núm. 18). Es pot objectar que, per raons d'operativitat, el col·legi episcopal pot delegar alguns

dels seus membres en una mena de Consell permanent, i que això seria l'origen històric de la Cúria. No posem en dubte les conveniències històriques d'aquest origen, però dins la problemàtica del món contemporani de finals del segon mil·lenni, ens sembla una institució francament obsoleta. Amb el text conciliar a la mà, podem assegurar una cosa: la Cúria no representa ni de bon tros les sensibilitats pròpies i específiques de cadascuna de les diòcesis d'arreu del món. Com a mínim, les sensibilitats de les diòcesis catalanes no tan sols hi són absents, sinó que, a sobre, hi desperten recels i prevencions invencibles.

Em pregunto si una gradual substitució de les estructures curials per d'altres de caràcter sinodal no podria obrir nous horitzons, molt més respectuosos amb els drets i la dignitat dels pobles, dins les perspectives del govern de l'Església, i que, a més, estarien molt més en consonància amb les constitucions dogmàtiques del Concili Vaticà II. I a totes aquelles digníssimes persones que no poden vèncer els seus temors davant dels nacionalismes emergents, que titllen d'«exacerbats», els convidaria, personalment, a rellegir aquell fragment de l'encíclica *Libertas, praestantissimum*, de Lleó XIII, on es fa una lloança d'aquells «Estats italians que van assolir prosperitat, riquesa i renom gloriós en el règim municipal (la cursiva és meua)». Això, divuit anys després de la unificació italiana.

Punt de vista

Ferran Guillén

Escolapi

Infant i societat

Una societat sense vells estaria mancada de saviesa i de sabor d'eternitat. Una societat sense adults estaria mancada de responsabilitat i d'estructura. Una societat sense joves estaria mancada de vigor i d'imaginació. Una societat sense infants estaria mancada de transparència i d'esperança. Totes les edats són necessàries a l'harmonia dinàmica de la vida de l'home a la terra.

Avui, quan la davallada demogràfica fa de l'infant un objecte rar, quan les passions semblen desencadenar-se al voltant d'aquests nou arribats a la peregrinació humana, quan apareixen sovint com a víctimes de manipulacions estranyes a la seva natura, quan els adults són capaços de fer-ne àdhuc instruments de violència, cal poder mirar de nou l'infant en la seva veritable missió, enmig de la societat humana.

A través del gran novel·lista cristià que fou Gilbert Cesbron, m'ha arribat una frase de Bernanos que em sembla lluminosa per al nostre problema: «L'in-

fant que vaig ser, jutjarà l'adult que sóc.»

La mirada de l'infant: mirada nova i sense compromisos, mirada que neix de l'esperit que es desvetlla per la primera vegada, mirada virginal i transparent, mirada plena de confiança i de sentit de la justícia, mirada humil, sense ambicions ni vanitats... la mirada de l'infant ens fa falta a aquests «infants de cabells grisos» que som els grans.

I la mirada de l'infant ha de desvetllar de nou el sentit de respecte gratuït, del valor pur, de la fragilitat que mereix la protecció i entrega: *Maxima debetur pueroreverentia*, diu la sentència clàssica del nostre humanisme llatí (Quintilià).

Jesús, cridant l'infant enmig dels apòstols tocats de les ambicions dels grans, ¿no n'ha fet el model de l'actitud que obre les portes del Regne? ¿No n'ha fet àdhuc el seu misteriós representant per posar a prova la nostra verdadera generositat? ¿No ha utilitzat les amenaces més dures contra els que escandalitzen l'infant?

Més enllà de les disposicions legals que els Estats puguin prendre per protegir la infància i de les penes que puguin imposar als infractors,

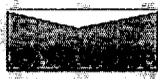
¿no us sembla que el vertader problema es troba en la nostra mirada? És a dir, en la consciència cultural del nostre temps que ha trepitjat de tal manera els valors que l'infant ofereix, que no és capaç de respectar-lo i es consagra a assassinar-lo (*C'est Mozart qu'on assassine*, deia encara Cesbron inspirant-se en Saint-Exupéry.)

Des del Camerun, i pensant en certes doloroses notícies que vénen de la vella Europa, tinc la impressió que avui us he parlat com a fill de Calassanç.

Humor



Cartes del lector



Descansi en pau Joan González Pastor

Sr. Director,

Coneixia Joan González Pastor, pastor evangèlic, des de feia molts anys. Relataré aquí algunes anècdotes dels meus encontres amb ell. Parlant un dia sobre papirs, em va dir que ell havia anat a un curs. De sobte, es va posar vermell i va exclamar: «Ah, vostè també hi era!» Resulta que a Balmesiana s'havien pronunciat tres conferències sobre el tema en dies successius i de les tres... ell tan sols havia anat a la primera.

El setembre de l'any passat em va contar que li havien publicat uns cinquanta articles a *Catalunya Cristiana*. Recordo alguns que, sortosament, no xocaven de cap manera amb la doctrina catòlica, fins i tot eren alligonadors. Em va xocar més quan em va explicar que havia predicat a la catedral de Barcelona, que havia concelebrat en una església catòlica i en una missa. També en un casament, en el qual un dels contraients era evangèlic.

En la nostra última reunió semblava enamorat de l'Església, però em va sorprendre que em fes el següent comentari: «No importa de quina Església... de l'Església!» Evidentment, havia evolucionat en les seves idees des que el vaig conèixer, però em temo que tenia idees poc clares. Sabem que moltes persones són millors de cor i de sentiments —que fins i tot valen més davant de Déu— que d'idees. Que Ell, en la seva providència, l'hagi acollit favorablement i que tinguem un nou intercessor al cel!

VICENTE PALACIOS GARRIDO
Barcelona

Recordar els difunts

Sr. Director,

El mes de novembre està dedicat especialment als difunts. Hem de recordar-los, ja que són els nostres éssers més estimats. Els devem tant! Cal recordar-los amb l'agraïment, que és la memòria del cor, i amb la

pregària, que és la memòria de l'ànima. Als pares els devem, entre altres coses, la vida —han estat instruments de Déu que ens han donat la vida—, la fe, la pietat i la vida cristiana. Hem de recordar-los amb la santa missa, les comunions, les visites al Santíssim, etc. Fins que ens retrobem amb ells al cel!

Mn. JORDI CARRERA
Banyoles

Mines antipersones

Sr. Director,

Més de cent països s'han compromès a què mai ni sota cap circumstància produiran, utilitzaran, emmagatzemaran o vendran mines antipersones. Els Estats Units, de moment, s'han negat a firmar aquest tractat. L'Estat espanyol no l'ha ratificat, ni s'ha compromès a destruir el seu estoc. Esperem que el Premi Nobel de la Pau els ajudi a meditar i a rectificar.

MARIA TERESA LLADÓ
Barcelona

Els nostres «germans separats»

Sr. Director,

Amb veritable pesar he llegit les dues cartes firmades pels senyors Francesc A. Picas, de la Jonquera, i Guillem Prats i Verdura, de Barcelona. El que es va publicar al número 942 de *Catalunya Cristiana* mai no es pot considerar com una propaganda sinó com un comentari a un fet protagonitzat per uns «germans separats». Els catòlics, si estem formats mínimament, no ens han de fer cap por per les visites que fan algunes d'aquestes religions.

Al Sr. Prats, que considera que el nostre setmanari

no és catòlic i que amenaça amb donar-se'n de baixa, li vull recordar que des del Vaticà s'estan fent grans gestions, tant amb els ortodoxos com amb els protestants o els jueus, per reduir les qüestions que ens separen. És lògic i adient que el dia que se celebri un congrés dels jueus el fet serà notícia per al nostre setmanari i ben segur que es publicarà. Si hem de ser ecumènics cal ser-ho amb totes les conseqüències i no escandalitzar-nos per la publicació de les notícies dels nostres «germans separats».

VICENÇ ALBALAT i BONAFONT
Barcelona

La missió dels sacerdots

Sr. Director,

Voldria que alguns dels nostres bisbes s'adonessin que són sacerdots elegits pel Senyor i que Ell els necessita per evangelitzar el seu poble. Desitjaria que deixessin la política per als polítics, que no fossin partidistes d'aquesta o aquella comunitat. Jesús és u i no és individualista ni disgregador. El poble vol, volem, ser evangelitzats i no perdre l'essència de l'Església, que és universal. Els catòlics necessitem, cada dia més, sacerdots que tinguin cura del seu poble. I bisbes més propers a la gent, més pròxims al que és quotidià, menys preocupats per fronteres o llengües i dedicats al que és la missió que Jesús els encomana: fer arribar la seva Paraula a tothom, sense distinció de raça, llengua o origen. Prego a Déu que tots els sacerdots siguin ungits amb el poder de l'Esperit Sant.

MARÍA ÁNGELES PRADAS MONTOLIO
Barcelona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportú i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Retalls

Reinado Social (novembre de 1997)

L'home dels cent Mercedes

El príncep Ben Abdel Aziz, de 72 anys, ministre de Defensa i Aviació i germà del rei d'Aràbia, va llogar cent Mercedes-Benz per al transport del seu seguici, d'unes 300 persones, a Suïssa.

Llegim aquesta notícia i podem somriure, no donar-li importància o indignar-nos. Hi va haver un temps en què el ric del poble s'havia d'amagar. Estava mal vist en un món d'indigents. Avui els rics estan de moda, omplen les pàgines de les revistes de coloraines i produeixen l'admiració de les masses. I s'obliden que el seu egoisme i la seva falta de solidaritat

produeixen una descompensació que acabaran pagant d'una manera o altra.

En el casament de la infanta Cristina i Iñaki Urdangarín l'arquebisbe Ricard Maria Carles, durant una sòbria i molt propera homilia, va gosar recordar a la reialesa i altres poderosos de la política, la banca i la comunicació que en aquest món opulent d'Occident hi ha pobres. Doncs bé: lleigeixo l'endemà el columnista Fermín Bocos a *El Mundo* que l'arquebisbe s'ha equivocat i que té 356 dies a l'any per parlar d'aquest tema i no precisament en ple casament reial.

Pero, ¿on som? ¿Tan fort és el moviment pendular al nostre país perquè es puguin defensar aquestes coses? ¿Ha llegit alguna vegada aquest senyor l'Evangeli de Jesús, les benaurances, la predilecció del

fundador del cristianisme pels petits, els esguerrats, les prostitutes, tota la gent pobre convidada al banquet del Regne? A la catedral no hi havia precisament els marginats el dia del casament. Carles va tenir el bon gust de no cantar tan sols a l'amor, sinó de recordar als egregis cònjuges i a tot el món d'oripell que també hi ha atur, immigrants, misèria i que no es pot ser cristià sense lluitar per la justícia social.

Mentrestant, algunes televisions i comentaristes es queixaven perquè la realitzadora, Pilar Miró, no havia mostrat més primers plans de convidats i xafardeig de vestits. Perquè el poder i el diners són els ídols d'aquest final de mil·lenni. El que és greu no és que Bel Abdel Aziz exhibeixi cent Mercedes; el que és preocupant és que la gent no tan sols no s'escandalitzi, sinó que exclami amb admiració: «Quin tipus!»

■ Pedro Miguel Lamet



Cada setmana, et portem
LA BONA NOTÍCIA
a casa teva

Vols viatjar DE FRANC a TERRA SANTA?

**SUBSCRIU-TE a
«CATALUNYA
CRISTIANA»
i podràs guanyar
un dels
DOS VIATGES
a TERRA SANTA
per a dues persones**



**Amb «CATALUNYA
CRISTIANA»
ÉS MOLT FÀCIL
GUANYAR**

SORTEIG VÀLID NOMÉS PER A NOVES SUBSCRIPCIONS

- 1 Emplena la butlleta de subscripció amb totes les teves dades.
- 2 Tria la forma de pagament que et vagi més bé.
- 3 Retalla la butlleta per la línia de punts i envia-la per correu al més aviat possible.

4 De seguida que rebem la teva butlleta, et lliurarem per correu el teu primer exemplar de *Catalunya Cristiana* i el **certificat de participació** per al sorteig de **dos viatges a Terra Santa** per a dues persones.

Aquesta CAMPANYA començarà l'1 d'abril i s'acabarà el 31 de març de 1998. El sorteig dels viatges es farà davant de notari, abans del 15 de maig de 1998.

Nom

Adreça.....

Població.....D.P.....

Província.....Tel

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària xec nominatiu que adjunto per valor de 9.880 ptes.
(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

Sol·licito fer el pagament a través de:

- 1 sol rebut de 9.880 ptes.
- 2 rebuts mensuals consecutius de 4.940 ptes.
- 4 rebuts mensuals consecutius de 2.470 ptes.

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa.....Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu *compte corrent/llibreta*

Entitat Oficina DC Compte

Data.....

Signatura del titular del *compte/llibreta*:



església en el món

Vaticà

«Hem rebut la identitat cristiana del poble jueu»

■ Mons. Etchegaray va advocar per un retorn a les arrels en el simposi sobre antisemitisme

ROMA.— «Superar els malentesos i les divisions del passat, redescobrir les peculiaritats de les dues confessions, mirar el futur amb serenitat i esperança», amb aquest objectiu la Santa Seu va organitzar un simposi del 30 d'octubre a l'1 de novembre sobre *Les arrels de l'antisemitisme en l'ambient cristià*, que ha reunit seixanta experts.

«El cristianisme necessita el judaisme?», es va preguntar el cardenal Roger Etchegaray, president del Comitè Central del Jubileu, encarregat de l'organització del simposi. La seva resposta va ser afirmativa. Llavors, «¿com s'explica que durant segles molts cristians hagin viscut sense recordar llurs arrels, o pitjor encara, menyspreant llur germà gran?», es va preguntar. Només ara, va comentar Etchegaray, «comencem a prendre consciència del fet que la nostra identitat cristiana és una identitat rebuda d'altres, i que aquest altre és el poble escollit per Déu».

Per la seva banda, el teòleg de la Casa Pontificia, P. Cottier, va precisar que «algunes formes d'antijudaisme són anteriors al cristianisme: l'antisemitisme modern, l'expressió del qual fou la bojeria racista del nacionalsocialisme, és d'essència pagana, i en aquest sentit més profund és anticristià».

Interpretació equivocada dels textos

La gran novetat d'aquest congrés afecta l'anàlisi profunda i detallada de les Escriptures. «Podem confirmar que no existeixen textos anti jueus en el Nou Testament», aquestes han estat les declaracions de Rino Fisichella, vicepresident de la Comissió teològicohistòri-

ca per al Jubileu. «Després d'haver realitzat una rigorosa anàlisi científica —afegeix— podem dir que els textos sagrats no parlen de Deïdidi (assassinat de Déu), no acusen ningú, és més, en les parts on es parla d'aquells episodis específics, es convida als fidels al perdó i a abandonar la venjança.»

Segons Fisichella, «en referència a textos com la carta als Romans o els Fets dels Apòstols, el problema és que han estat interpretats com a actes acusatoris. Es tracta d'una interpretació equivocada. S'ha de fer un aclariment important. Voldria subratllar que, en la seva fe, l'Església mai, mai ha fomentat l'odi contra els jueus». El credo, en efecte, no fa cap referència als jueus i sí a Crist «que morí en mans de Ponç Pilat». Els problemes van sorgir per motivacions d'un altre caire, de caràcter social, cultural, econòmic i teològic en un sentit ampli. El naixement del cristianisme representava una nova confessió que

creava una divisió, una heretgia en el món hebreu.

L'actuació de Pius XII

En el marc del simposi han tingut lloc les revelacions que l'estudiós francès Pierre Blet ha fet sobre els documents dels arxius secrets del Vaticà relatius a l'actuació de Pius XII. Blet acaba de publicar un volum que porta per títol *Pie XII et la Seconde Guerre Mondiale d'après les archives du Vatican*. Segons ell, és fals afirmar que Pius XII tingués simpaties filonazis. Pius XII es va plantejar en diverses ocasions la possibilitat de fer una denúncia pública del nazisme, però no ho va fer per no posar en perill seriós la vida de

moltes persones. «Després de la publicació de la *Mit Bremender Sorge*, de Pius XI, va poder comprovar que amb Hitler això no servia per a res, ans al contrari, va empitjorar la situació, Pius XII sabia que una declaració pública havia de ser considerada i avaluada amb seriositat i profunditat, en profit dels que més patien».

En efecte, una possible declaració pública de Pius XII hauria servit d'excusa per presentar el Sant Pare com a enemic d'Alemanya. Eugenio Pacelli, com a pastor, no podia oblidar els catòlics alemanys. Al mateix temps, el Papa no es feia il·lusions sobre les intencions del Tercer Reich. La persecució contra l'Església havia començat ja abans de la guerra. Mentre el Papa callava, els seus homes de la Secretariad'Estad, les delegacions apostòliques de la Santa Seu, es van mobilitzar per ordre seu per ajudar els jueus i totes les víctimes de la guerra.

Milers de persones condemnades a l'extermini

D'altra banda, en el seu missatge de Nadal de 1942, Pius XII va denunciar totes les crueltats de la guerra, la violació del dret internacional que permetia crims horribles i va evocar «els centenars de milers de persones que, sense cap culpa, tan sols per la seva nacionalitat o raça, van ser destinades a morir».

Pius XII va tornar a tocar aquest tema quan va parlar d'aquells «que, a causa de la seva nacionalitat o raça, estan destinats a l'extermini», i va advertir que «ningú podria continuar violant impunement les lleis de Déu».

Pius XII no tan sols es va preocupar dels jueus, va estendre l'acció caritativa i assistencial de l'Església a totes les víctimes de la guerra, sense distinció de nacionalitat, de raça, de religió o de partit. Pius XII va actuar silenciosament i discreta i va córrer el risc de semblar passiu i indiferent, per tal de fer arribar una ajuda segura a les víctimes de la guerra. (Zenit)



El nunci a Alemanya Eugeni Pacell, després Pius XII, visitant un camp de presoners de guerra.

Joan Pau II va lamentar la falta de resistència espiritual de molts cristians durant la II Guerra Mundial

El Papa Joan Pau II, en la seva intervenció davant dels participants del simposi, va fer referència al fet que els sentiments d'hostilitat cap al poble jueu «han contribuït a adormir moltes consciències, de manera que, quan s'ha desencadenat l'onada de persecucions inspirades per un antisemitisme pagà que, en la seva essència, era també anticristià, juntament als cristians que van fer tot el possible per salvar els perseguïts fins al punt d'arriscar la seva vida, la resistència espiritual de molts no va estar a l'alçada del que la humanitat

tenia dret a esperar de part dels deixebles de Crist».

Després de confirmar que «l'antisemitisme és, sense cap justificació, totalment condemnable», es va referir al poble jueu tot dient que la seva existència «no és simplement un fet natural o cultural», sinó un «fet sobrenatural» i va afegir que «aquest poble persevera contra vents i mars pel fet de ser el poble de l'Aliança i perquè, malgrat les infidelitats dels homes, Déu és fidel a la seva Aliança».

C.C.

El Congrés catequètic internacional insisteix a unir doctrina i testimoni

■ Les conclusions consideren prioritària l'evangelització de les cultures

ROMA.— S'acaben de publicar les conclusions del Congrés catequètic internacional que es va celebrar al Vaticà del 14 al 17 d'octubre, organitzat per la Congregació per al Clergat i que va acollir 320 experts de tot el món. El document explica que existeixen uns problemes comuns que afecten les comunitats cristianes: secularització, New Age, sectes, «apropiació sincrètica i subjectiva de la fe», i pluralisme religiós i cultural que «desafia la unitat i la unitat de la fe», però també «pobresa, violència i privació dels drets humans».

Mons. Crescenzo Sepe, secretari de la Congregació per al Clergat i vicepresident del Consell Internacional per a la Catequesi, ha declarat: «Fins fa trenta o quaranta anys, la catequesi se centrava en el contingut i en la doctrina. Després s'ha orientat cap a una catequesi de l'experiència, del testimoni. Avui cal trobar una síntesi.» El Catecisme de l'Església catòlica i el nou Directori General de Catequesi han de ser dos instruments preciosos que poden ajudar a trobar aquesta síntesi. El repte és saber conjuguar la unitat imprescindible amb la diversitat necessària perquè l'anunci de l'Evangeli s'adapti als diferents contextos socials i culturals.

Al llarg del Congrés es van debatre aquests temes sense crispació. El text de les conclusions insisteix en l'imperatiu de la unitat remarcant, per exemple, que l'evangelització de les cultures i la inculturació de l'Evangeli són «dues dimensions inseparables», però que «la prioritat correspon a l'evangelització

de les cultures, que són les que pertanyen a l'ordre de les finalitats, mentre que la inculturació de l'Evangeli pertany a l'ordre dels mitjans».

Per la seva banda, Joan Pau II, quan va rebre els congressistes, els va recordar que «el descobriment del misteri integral de la salvació suposa el retrobament amb el testimoni, ofert per la comunitat eclesial, d'una vida inspirada per l'Evangeli». Una de les conclusions del Congrés és que la clau es troba en la formació dels catequistes, tal com va destacar un expert portuguès: «Nosaltres podem tenir bons manuals catequètics, els materials més moderns i tot el que faci falta perquè una catequesi estigui ben organitzada i sigui eficaç, però si no disposem de catequistes ben formats, no tindrem una catequesi fidel a Déu i als catequistes.»

Quan es van introduir els treballs del Congrés, el cardenal



Els catequistes han de rebre una sòlida formació.

Ratzinger va defensar l'edició típica del catecisme com «un instrument d'unitat en la veritat», responnent d'aquesta manera a les crítiques del teòleg alemany B.J. Hilberath, que va dir que el catecisme l'havien elaborat «treballadors del Vaticà» quan hauria d'haver sortit d'una consulta a tota la base de l'Església. Ratzinger va respondre que considerava aquest plantejament com una «utopia» i que el Catecisme va ser elaborat segons un procés similar al que volia el teòleg, perquè va ser

una consulta «a múltiples veus» que expressa veritablement la «simfonia de la fe». Pel que fa a la crítica sobre la «centralitat» del text, Ratzinger va demostrar que sense referència exterior a ell, qualsevol cos organitzat acaba per devorar-se a sí mateix. Això serveix per a les Esglésies locals, que sense tenir la referència del que fa l'Església «no poden fer emergir tot allò que forma la seva diversitat i, en conseqüència, les seves divergències de posició». (Zenit)

L'Església algeriana amb el poble martiritzat

ROMA.— Els bisbes del Nord d'Àfrica van estar a Roma durant aquests últims dies per fer la visita *ad limina apostolorum*. Entre ells hi havia els prelatos d'Algèria, que van informar el Papa sobre la dramàtica situació que viu la seva gent.

Mons. Henri Teisser, arquebisbe d'Alger, en unes declaracions concedides al diari parisenc *La Croix*, revela els desafiaments que han d'afrontar els cristians del seu país: «Des de la independència —explica Mon. Teissier— l'Església vivia a la societat algeriana sense problemes. Però hem estat colpejats durament.»

Fins ara no s'ha pogut substituir monsenyor Claverie, el bisbe d'Orà que va ser assassinat per un comando fonamentalista. La comunitat de trapencs de Nostra Senyora de l'Atlas, a Tibhirine, tampoc no ha pogut tornar a ser reconstituïda. Mons. Teissier aclareix que el desig d'aquesta Església per tornar a constituir-se és ferm. La Santa Seu està analitzant qui podria ser el nou bisbe d'Orà perquè la persona que surti escollida podria arriscar la vida. «Pel que fa a la comunitat de Nostra Senyora de l'Atlas, a Tibhirine, hi ha alguns religiosos que s'han presentat per tornar a reconstituir-la», va dir l'arquebisbe d'Alger.

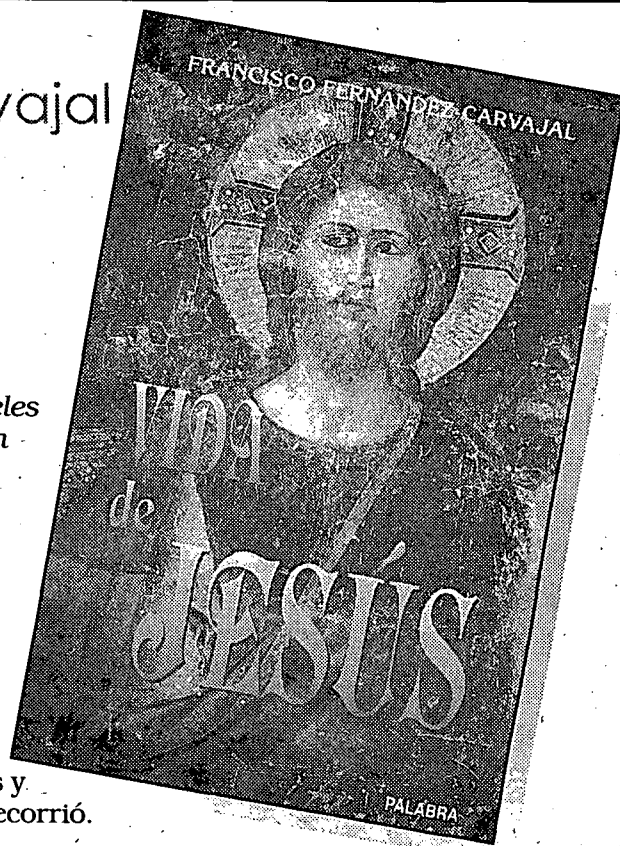
C.C.

Francisco
Fernández-Carvajal

Autor de
Hablar con Dios

«Ahora, al final del segundo milenio, la Iglesia invita a los fieles a dirigir la vista a Jesucristo con más piedad y más amor». Con estas palabras el autor nos invita, por medio de esta biografía, a reflexionar y meditar en torno a la figura siempre nueva de Cristo.

El libro contiene medio centenar de mapas y gráficos permiten al lector familiarizarse con los itinerarios y la tierra que Jesús de Nazaret recorrió.



Encuadernación en cartón estampado en oro con sobrecubierta a todo color. Formato 15x24. 720 páginas. 4.200 ptas.

De venta en las principales librerías

EDICIONES PALABRA S.A.

Pº de la Castellana, 210 • 28046 Madrid Tfnos. 350 77 20/39 • FAX 359 02 30

Espanya

Els drets humans de la dona a debat

■ Toledo va acollir un encontre internacional per analitzar aquesta temàtica en el judaisme, el cristianisme i l'Islam

TOLEDO.— La ciutat castellana de Toledo, on conviuen persones de les tres grans religions monoteistes, es va convertir durant la setmana passada, del 3 al 6 de novembre, en la seu d'una assemblea per estudiar la situació de la dona respecte dels seus drets. En les conclusions, diverses especialistes van demanar una visió més oberta dels textos sagrats.

La Federació d'Associacions de Defensa i Promoció dels Drets Humans va organitzar un encontre internacional sobre «Drets Humans de les dones en el judaisme, el cristianisme i l'Islam». La jornada va començar el dia 3 i va comptar amb l'assistència del president de la comunitat de Castella-La Manxa, José Bono.

L'eurodiputada Francisca Saquillo i l'escriptora americana Robin Morgan van dissertar sobre els drets humans i els drets de les dones. Per a Antònia Macías, membre de la Federació de Drets Humans, «la religió no ha de ser l'excusa per vulnerar els drets que té la dona».

Durant les jornades es va plantejar en una taula rodona la imatge de les dones en les tres religions, on es va comptar amb la participació de les professores Sophie Bessis, de Túnez, i Yoice Brenner, d'Israel, entre d'altres. L'assemblea es va clausurar amb una conferència sobre la fonamentació ètica dels Drets Humans a càrrec del professor Agustín Domingo, i amb el debat sobre la identitat i la consciència de ser dona.

C.C.

Polèmica al voltant del bisbe Setién

SAN SEBASTIÀ.— El bisbe de San Sebastià, José María Setién, va parlar sobre la necessitat de dialogar amb ETA encara que la banda terrorista no abandoni les armes. Setién també va criticar l'aïllament social a HB, no el polític, i que es mantinguin els presos allunyats del País Basc. Aquestes afirmacions van deslligar una tempesta política amb reaccions a favor i en contra. El cardenal de Barcelona, Ricard Maria Carles, va fer unes declaracions al diari *Avui*: «El plantejament del bisbe Setién no es pot interpretar com si a ell no li importés que ETA segueixi matant. Ell diu: com que no deixa de matar, parlem en qualsevol moment.»

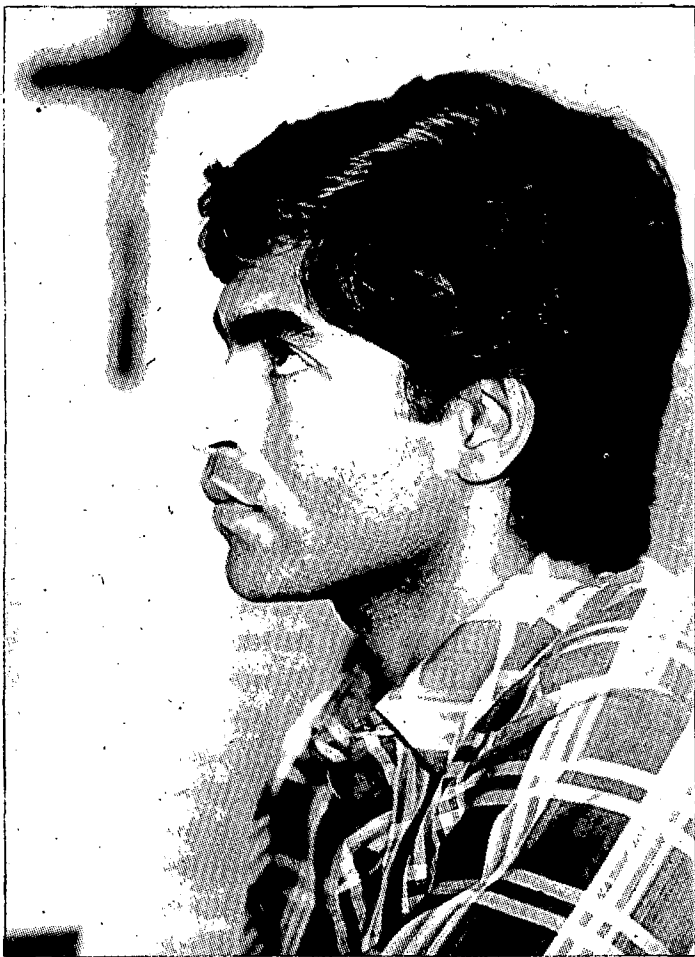
C.C.

La religió recupera el seu lloc a la Universitat

MADRID.— El Tribunal Constitucional va emetre el dia 9 d'octubre una sentència on s'equipara l'assignatura de religió a la resta de matèries dels estudis universitaris. Aquesta sentència desestima un recurs presentat per la Universitat Autònoma de Madrid i assenyala que «no és suficient la inclusió d'aquesta assignatura en els plans, sinó que a més a més és obligatori que sigui en termes d'equiparació amb determinades assignatures».

C.C.

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ



AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIUS I DIGUEM BEN ALT QUE...

...la llavor ha arrelat i el Clergat Nadiu és el fruit d'unes Terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de Bisbes i Sacerdots Nadius.

...el Clergat Nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...89.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests Cinc Seminaris majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

Seminari Sant Josep	Ikot Ekpene (Nigèria)	580 alumnes
Seminari Interdiocesà	Taegu (Corea del Sud)	268 alumnes
Seminari Sant Pau	Tabora (Tanzània)	215 alumnes
Seminari Sant Antoni	Sao Luis do Maranhao (Brasil)	73 alumnes
Seminari Sant Francesc de Sales	Huaraz (Perú)	64 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

- UNA BECA DE 300.000 PTES. FACILITA 6 ANYS D'ESTUDI
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita 3 anys d'estudi
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 BARCELONA
C/ Bisbe, 5
Tel. (93) 270 10 14

43003 TARRAGONA
Pla de Palau, 2
Tel. (977) 23 34 12

25002 LLEIDA
Plaça de Sant Josep
Tel. (973) 26 76 39

17004 GIRONA
C/ Albareda, 15
Tel. (972) 20 32 97

25700 SEU D'URGELL
Bisbat
Tel. (973) 35 00 54

25280 SOLSONA
Bisbat
Tel. (973) 48 06 19

43500 TORTOSA
C/ Cruera, 5
Tel. (977) 44 07 00

08500 VIC
C/ Santa Maria, 1
Tel. (93) 883 26 55

Editorial

Laics missioners, per què no?

Un dels «signes del temps» més significatiu avui dia és l'interès dels laics —homes i dones— en la tasca evangelitzadora del món. Els laics formen el grup més nombrós de l'Església i escolten amb goig les paraules de la carta de sant Pere: «Vosaltres sou llinatge escollit, casa reial, comunitat sacerdotal, nació santa, poble que Déu s'ha reservat, perquè proclamem la lloança d'aquell qui us ha cridat de les tenebres a la seva llum admirable» (1 Pe. 2,9).

Els laics se senten íntimament cridats a anunciar la Bona Nova de Jesús als seus germans per portar-los així a Aquell que és el camí, la veritat i la vida.

Cada cop més els laics participen en les diferents tasques eclesials: litúrgia, catequesi, atenció dels malalts i necessitats sense menystenir la seva presència tan urgent en el món de la cultura, la política i l'economia.

Per això, molts joves cristians es fan també aquesta pregunta: laic missioner, per què no? Amb generositat es preparen per dedicar uns anys de la seva vida com a «enviats» de l'Església en la promoció del desenvolupament i en l'evangelització de pobles llunyans.

Com diu el nostre recent Concili: «El bisbe (i els seus col·laboradors) ha d'animar l'obertura a la universalitat i el concepte d'Església de comunió i d'intercanvi» (Res. 161). Els laics poden i volen viure com a membres actius d'una Església universal i missionera. Només cal que se'ls ofereixin els mitjans de formació i de discerniment i els ajuts necessaris (cfr. Res. 160).

En un món cada cop més «global», els laics cristians senten la crida i la responsabilitat d'aportar-hi la llum i l'amor del Crist. Això ens ha d'omplir a tots d'alegria, mentre facilitem la nostra ajuda a aquestes vocacions missioneres. És l'Esperit del Senyor qui ens crida a pregar i a treballar perquè n'hi hagi moltes. Els missioners són un signe clar de la vitalitat de l'Església «mare» i enriqueixen la comunitat que els envia.

Jordi Jorba

VIETNAM

El Govern censura la publicació del Catecisme catòlic

La censura vietnamita s'ha açarnissat sobre el text del Catecisme de l'Església catòlica. Després d'impedir a Mons. Nicolás Huyn Nghi, el 6 de setembre passat, participar en l'ordenació de set nous diaques, va arribar l'autorització, amb molts límits, per a la publicació del petit catecisme i del Catecisme de l'Església catòlica.

L'autorització sol·licitada fa mesos no ha satisfet els bisbes. El petit Catecisme redactat per la comissió episcopal per a la catequesi ha estat censurat en 14 punts. Molt més greu és la censura del Catecisme universal: el govern vol que s'elimini tota la tercera part que conté la doctrina catòlica que tracta de la dignitat i la llibertat de la persona humana, l'autoritat i els règims dictatorials.

Les autoritats polítiques han decidit «donar una lliçó» a l'Església. En les últimes setmanes, el bisbe de Xuan Loc, Mons. Paul M. Nguyen Minh Nhât, va ser acusat de difondre «activitats il·legals» servint-se d'«organitzacions contrarevolucionàries». Aquestes activitats serien: la preparació de grups d'escolans, ensenyar cançons i organitzar cors per a la litúrgia, organitzar grups relacionats amb l'adoració i la pregària davant del Santíssim. (*Fides*)

Les Missions als santuaris marians

«Anem a d'altres pobles.» Aquestes paraules de Jesús als seus deixebles figuren als cartells i tríptics editats per les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya i Balears conjuntament amb les de Pastoral de santuaris.

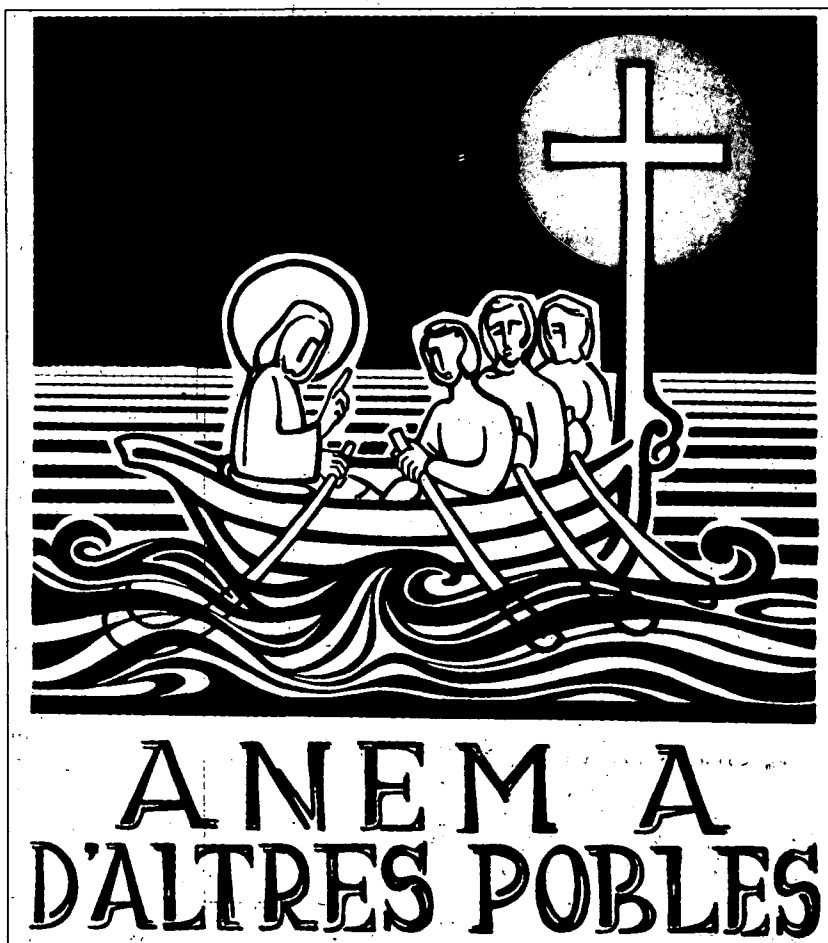
L'objectiu és ajudar els que visiten els santuaris marians de la nostra terra a obrir-se a les esperances i angoixes de tantes persones i països de missió, la majoria d'ells al Tercer-Món.

En la part central del tríptic hi ha el nostre món vist des d'un satèl·lit i envoltat per cinc imatges de la Mare de Déu. Maria vetlla amorosament per tots els missioners i missioneres que donen a conèixer l'Evangeli alliberador del seu Fill.

Damunt del mapa de Catalunya i Balears hi figura el nombre de missioners de cadascuna de les 11 diòcesis. En conjunt els nostres missioners són actualment 1326.

El tríptic demana als qui entren als santuaris marians una pregària pels missioners, pels que encara no coneixen Crist i per nosaltres, perquè imitem l'amor maternal de Maria, que s'estén a tots els homes i dones de les diferents cultures de la terra.

C.C.



Cartell i tríptic missionals dirigits als que visiten els santuaris marians.

Activitats missionals

Les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya i Balears organitzen conjuntament diverses activitats: espais de reflexió missionera, escoles d'animació missionera de la pastoral i trobades de sensibilització sobre el tema missioner:

—**Jornades de Reflexió i Pregària** sobre el tema de la vocació: «Laic missioner, per què no?» Lloc: Monestir de Sant Daniel (Girona), del 6 al 8 de desembre. Destinataris: cristians d'entre 20 i 30 anys.

—**Jornades d'Animació Missionera**: «L'animador missioner dins la comunitat parroquial». Lloc: Solsona. Del 27 de febrer a l'1 de març de 1998. Destinataris: cristians a partir dels 18 anys que vulguin col·laborar en l'animació missionera de la parròquia o moviment.

—**Escoles de formació missionera**:

* Barcelona: a les parròquies de St. Jeroni de Montbau (Vall d'Hebron), Sta. Eulàlia de Vilapicina i Sta. M. del Taulat (Poblenou). Sessions mensuals.

* Solsona: dues jornades: 22 de novembre i 21 de març de 1998.

* Palma de Mallorca: a les parròquies de la ciutat de Palma.

* Curs monogràfic: «La missió universal. Respostes missioneres ahir i avui». Lloc: Casal interparroquial d'Igualada. 6 sessions, els dimarts, del 21 d'abril al 26 de maig de 1998.

* Camps de treball: a Catalunya: bisbat de Tortosa, del 6 al 16 de juliol de 1998. A Missions: bisbat de Solsona, juliol-agost de 1998.

Joan Pau II envia un missatge a Càritas Espanyola en el seu 50 aniversari

MADRID.— Càritas Espanyola ha organitzat quatre dies d'actes a València per commemorar el seu primer segle d'existència i de treball en el camp de l'acció social amb col·lectius exclosos

i població desfavorida dins del país, i en la realització de projectes de cooperació per al desenvolupament i ajuda humanitària d'emergència en els països més empobrits del planeta. Per aquest

motiu, el papa Joan Pau II ha enviat un missatge a Mons. Josep Maria Guix Ferreres, bisbe de Vic i president de la Comissió Episcopal de Pastoral Social, que transcrivim a continuació.

1. És per a mi un motiu de goig adreçar una afectuosa salutació als organitzadors i participants en els solemnes actes commemoratius del 50 aniversari de la fundació de Càritas Espanyola, aquest instrument de l'Església catòlica projectat per promoure l'Evangeli de la caritat. M'uneixo espiritualment a l'acció de gràcies al Senyor per les moltes activitats desenvolupades durant aquests anys, mitjançant les quals s'ha mostrat el rostre de Déu, «ric en misericòrdia» (Ef 2,4), i s'ha cultivat la solidaritat i l'amor evangèlic cap a les persones, famílies i grups necessitats.

Els deixebles de Crist s'han encarregat sempre de socórrer el pobre i l'oprimit, el malalt i l'ignorant, el captiu o marginat, perquè «l'Evangeli es fa operant mitjançant la caritat, que és glòria de l'Església i signe de fidelitat al Senyor» (*Vita consecrata*, núm. 82). Em complau constatar com, sensible a l'amor de Déu que ens apressa (cf. 2 Co 5,14), l'Església a Espanya va sentir la necessitat de donar vida a una institució que manifesti la dimensió de servei o diaconia, essencial en tota comunitat cristiana. D'aquesta manera, Càritas Espanyola de seguida va anar prenent vida en les diòcesis i parròquies, creant contactes amb altres organismes nacionals i internacionals afins i establint una vinculació amb la seu apostòlica a través del Pontifici Consell Cor Unum.

EL REPTE: REDISTRIBUIR LA RIQUESA

2. Aquesta institució va néixer davant de la urgent necessitat sentida per l'Església d'organitzar la caritat, com es deia ja fa més de mig segle. «L'organització de la caritat» respon a l'amonestació de l'apòstol de no estimar el proïsme «de paraula ni de boca, sinó amb obres i segons la veritat» (1 Jn 3,18). El seu únic propòsit és l'acompliment total del manament del Senyor (cf. Lc 10,29ss). En efecte, en aquesta paràbola Jesús ens ensenya que el proïsme és tot aquell que trobem en el nostre camí, ferit i necessitat de socors. Se l'ha d'ajudar en els mals que l'affli-

geixen, amb els mitjans adequats i tenint cura d'ell fins que es restableixi completament.

3. Càritas Espanyola ha sabut acollir els més necessitats de cada moment històric, des de la població afectada de la immediata postguerra, fins als que es troben immersos en noves formes de pobresa característiques d'una societat que ha assolit un alt grau de benestar econòmic, però que no és capaç de redistribuir més equitativament la riquesa produïda, ni aten-

vàlids, als ancians i als nens; en el món de la marginació racial, cultural o laboral; en el socors a les poblacions afectades per catàstrofes naturals o víctimes innocents de la nafra de la guerra.

En tot això, Càritas s'ha esforçat per situar en primer pla el respecte a la dignitat de la persona, buscant en cada moment que l'ajuda donada no signifiqui en cap cas humiliació per la persona que la rep, sinó que li serveixi per arribar a ser artífex i protagonista de la seva pròpia existència decorosa i respectable.



dre adequadament diversos sectors marginats. Amb els estudis socials de la fundació Foessa, ha contribuït poderosament a posar de manifest els problemes d'una societat en desenvolupament, tot sensibilitzant d'aquesta manera la consciència dels cristians davant de situacions de necessitats de vegades larvades, analitzant les causes que produeixen la pobresa i influint positivament en l'adopció de polítiques socials més beneficioses per als menys afavorits de la societat.

Per això la seva actuació s'estén als nombrosos camps en què es fa urgent manifestar l'amor de Crist pels necessitats: en la immigració interna o externa; entre els malalts crònics o terminals, els infectats per la sida o els drogoaddictes; en l'atenció als minus-

4. Exercir d'aquesta manera la caritat es converteix en una meravellosa tasca educativa de fraternitat, que beneficia tant qui rep l'ajuda com qui l'ofereix. En compartir els béns, ambdós perceben la bellesa de l'amor al germà, albirant així la inefable experiència de viure en Déu, ja que «tothom que estima ha nascut de Déu i coneix Déu» (1 Jn 4,7). Els nombrosos voluntaris que generosament dediquen llurs temps i llurs energies a les diverses activitats d'ajuda als necessitats són una mostra de l'anhel humà per trobar un sentit ple a l'existència en Crist, que es manifesta en el rostre, de vegades desfigurats i maltractats, del germà en dificultat (cf. Mt 25,40). Si la seva dedicació als pobres els converteix en apòstols de l'Evangeli, la seva fraterni-

tat amb ells els fa deixebles privilegiats del Mestre.

5. Per això és tan important la formació espiritual, per tal que no es perdin les motivacions profundes de la fe, ni disminueixi l'escalfor de la caritat viscuda dins del cor. La caritat cristiana no pot deixar-se vèncer per la rutina, la burocràcia o la mera i freda professionalitat.

LA «CARITAT ORGANITZADA» ÉS COSA DE TOTS

5. Després de cinquanta anys d'existència, Càritas Espanyola ja té una rica història, en la qual han quedat gravats molts noms inesborrables, com el del seu primer president, Jesús García Valcárcel, i el primer encarregat de l'episcopat, el cardenal Fernando Quiroga Palacios. De tots ells cal destacar, juntament amb la seva entrega i competència, l'impuls que van saber donar per a que aquella «caritat organitzada» en què somniaven, fos obra de tots, per ser obra de l'Església.

Davant la proximitat del Tercer Mil·lenni, subratllar més decididament l'opció preferencial de l'Església pels pobres i marginats (cf. *Tertio millennio adveniente*, núm. 51) ajudarà sens dubte a què el Gran Jubileu obri les portes al goig profund de la presència de Déu i del seu autèntic alliberament.

6. Abans d'acabar, vull encomanar els participants en els diversos actes commemoratius que tenen lloc a la ciutat de València, així com a tots els que estan compromesos en les múltiples activitats de Càritas Espanyola amb el seu treball, el seu consell o la seva aportació generosa, a les cures maternals de la Verge Maria, Reina de la Misericòrdia i Mare dels Desamparats. A ella, li demano que els ajudi a ser artífexs cada cop més eficaços i testimonis sempre més creïbles de la caritat de Crist.

Amb aquests fervents desitjos, i com a prova del meu sincer afecte, els dono complagut la benedicció apostòlica.

Castel Gandolfo, 27 de setembre, commemoració litúrgica de Sant Vicenç de Paul.

Joan Pau II

L'encíclica «Mediator Dei»: 50 anys (I)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Una data important

Aquests dies de la segona meitat de novembre, exactament amb data del 20, el papa Pius XII signava, ara fa cinquanta anys, la seva encíclica sobre la litúrgia, que prenia nom, com es fa habitualment, de les primeres paraules del text en llatí: *Mediator Dei*.

Potser es fa difícil a la majoria dels cristians d'avui fer-se càrrec del que en aquell moment va representar aquest acte magisterial del Papa, però hi ha una manera fàcil d'entendre-ho, i és aquesta: la comprensió autèntica de la litúrgia en els nostres dies, i el programa de renovació litúrgica dels últims cinquanta anys, inclòs el Concili Vaticà II, es deuen en una proporció molt gran i decisiva a l'encíclica de Pius XII.

Això no vol dir que el sentit de la litúrgia i la mateixa reforma litúrgica ho hagués «inventat» Pius XII...! Abans d'ell, Pius X havia ja intervingut amb una sèrie de reformes que formaven part del programa de renovació; les

seves iniciatives, però, quedaren congelades amb la seva mort, a causa en gran part dels esdeveniments polítics que ocuparen la primera part del nostre segle: les dues guerres, el nazisme i el feixisme, etc. D'altra banda, el redescobriments de l'autèntic sentit de la litúrgia cristiana es feia també una mica a tota l'Església per l'obra de teòlegs i pastors, per les iniciatives renovadores en el camp de l'acció parroquial, dels monestirs, de la joventut, de la catequesi... Cal tenir present, aquí, la iniciativa del I Congrés Litúrgic de Catalunya, a Montserrat, l'any 1915. En relació amb totes aquestes iniciatives i plantejaments doctrinals renovats, l'encíclica *Mediator Dei* fou un segell de confirmació magisterial, un autèntic acte del Papa que «confirma» els germans.

Un impuls de progrés

Així ho visqueren aleshores els qui van rebre l'encíclica. Recordo perfectament el comentari entusiasta

que va fer-ne el Dr. Lluís Carreras en la *Revista litúrgica*, que havia començat a publicar-se feia pocs mesos. El Dr. Carreras havia estat l'ànima del primer Congrés Litúrgic a Montserrat.

L'encíclica *Mediator Dei* no tenia el propòsit de frenar el moviment litúrgic, ben al contrari. De fet, fou a partir de la seva publicació que començaren a produir-se una colla de novetats en el camp de la celebració litúrgica i de la disciplina dels sacraments. Per recordar-ne alguns dels més significatius: l'ús de la llengua del poble en la celebració dels sacraments (el ritual francès-llatí era publicat l'any següent de l'encíclica, el 1948, i poc després ho era l'alemany-llatí); la restauració de la Vetlla Pasqual a la seva hora pròpia (l'any 1951 com a permís i experiència, posteriorment com a norma); la reforma de la Setmana Santa (posada en pràctica l'any 1956); la nova disciplina del dejuni eucarístic, les misses vespertines, la missa dominical des del dissabte a la tarda, etc.

Un document doctrinal

Seria, però, contra la intenció més profunda de l'encíclica limitar-ne l'abast a donar pas a una sèrie de reformes disciplinars. L'encíclica *Mediator Dei* és sobretot una encíclica doctrinal, íntimament vinculada amb una altra encíclica publicada feia quatre anys, en plena Segona Guerra Mundial: *Mystici Corporis Christi* (1943).

El projecte de Pius XII era clarificar progressivament el sentit de l'Església com a realitat més enllà d'una simple agrupació humana; per això va destacar la imatge paulina de l'Església com a Cos de Crist. D'aquí es dedueix amb facilitat l'estreta comunió de l'Església amb Crist quan es tracta de la lloança de Déu i de la santificació dels homes, o, com diu *Mediator Dei*: «El culte públic integral del Cos místic de Jesucrist, és a dir del Cap i dels membres.» Aquesta definició de la litúrgia és la que trobem substancialment repetida en el Concili Vaticà II i en el Catecisme de l'Església catòlica.

La Bíblia a l'abast

L'oblació que ens ha consagrat a tots

(He 10:11-14.18)

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

L'ombra i la realitat

La carta als cristians hebreus és realment una gran homilia sobre el sacerdocí de Jesús i, al mateix temps, és també la carta magna del sacerdocí de tots els cristians, incorporats a Crist pel baptisme. Fent constantment el contrapunt entre el sacerdocí levític i el de Jesucrist, l'autor ens ajuda a descobrir la joiosa novetat de la Nova Aliança instaurada amb el sacrifici de Jesús. «Amb una sola oblació, ha consagrat del tot i per sempre els qui havien de ser santificats» (v. 14). El ritualisme extern només era vàlid per dedicar al servei del culte el qui rebia la unció sacerdotal. Únicament ell podia entrar en el santuari i encara una vegada a l'any i prou (Cf. Lv 16:2ss.). I l'any següent calia repetir, com cada any, el mateix ritual, perquè el sacerdocí de l'antiga aliança i els sacrificis que oferia eren «tan sols una ombra del món renovat i no la realitat mateixa» (vv. 1ss.). La lluita contra el pecat era un constant tornar a començar de nou. Després de l'esforç realitzat, tant el

sacerdot com el poble, es trobaven amb la mateixa trista constatació de tenir el mal a les mans: seguien sent com abans, homes pecadors, amb el pecat enganxat al més íntim de la naturalesa humana. «Els sacrificis els tornen a recordar cada any que són pecadors» (Cf. Lv 16:20ss.). Entre el poble i Déu s'estenia el vel de la separació. A un costat del vel —el costat de Déu— hi havia el sagrat, representat pel santuari —el *fānum*—, i a l'altre costat —el dels homes— hi havia el profà, el *profanum*, el que està enfront del sagrat. Tots els esforços de la humanitat no havien bastat per traspasar el vel de separació. L'única cosa que aconseguien era apropar algú al sagrat, segregant-lo de la resta del poble. Però no hi havia res ni ningú que fos capaç d'una transformació tal que li permetés, ni que fos a títol personal, passar la barrera cap al lloc de Déu. Així el pecat s'anava perpetuant en la vida de la humanitat i sobretot constituïa la seva mort.

Jesucrist és el que trenca aquesta divisió. Llegim els vv. 5-10: «Precisament perquè ell ha complert la voluntat

de Déu, nosaltres hem estat santificats per l'ofrena del cos de Jesucrist, feta una vegada per sempre.» Per això, a la mort de Jesús, «la cortina del santuari s'esquinçà en dos trossos de dalt a baix» (Cf. Mt 27:51 i paral·lels). El sagrat i el profà havien desaparegut. Ara l'home seia a la dreta de Déu (v. 12). La mort-resurrecció de Jesús havia obrat la transformació —la consagració— de la humanitat (v. 14), que restava per sempre el lloc de l'habitable de Déu. I contràriament a la Llei antiga, aquesta consagració no s'havia fet segregant ningú de la humanitat per acostar-lo a Déu, sinó que era el mateix Fill que, fent-se home, entrava de ple dins de la humanitat i, avançant pel camí del sofriment i de l'obediència, complia del tot la voluntat de Déu fins arribar a la immolació del seu propi cos. Ja no calien altres sacrificis. «Un cop Déu ha perdonat els pecats, ja no cal presentar cap més ofrena per obtenir-ne el perdó» (v. 18). Era el compliment del que havia profetitzat Jeremies: la nova aliança que Déu havia de concloure amb el seu poble consistia a

posar la llei de Déu en l'interior de la humanitat i escriure-la en els seus cors (Jer 31:31ss.). Per primera vegada, i d'una manera definitiva, la salvació de la humanitat brollava de dins mateix del cor d'un home, el cor de Jesús, el cap de la humanitat redimida.

El nostre gran sacerdot

La transformació de la humanitat obrada per la mort-resurrecció de Jesús arriba a cadascun de nosaltres a través del baptisme. És pel baptisme que som incorporats a Jesucrist, als seus misteris i a la seva vida i participem així, no tan sols del seu sacrifici, sinó també del seu sacerdocí. És el fonament de la nostra confiança i l'exigència de la nostra fe. «En ell tenim un gran sacerdot posat al capdavant de la casa de Déu. Acostem-nos-hi amb cor sincer i fe plena, ja que el nostre cos ha estat rentat amb l'aigua que purifica, i els nostres cors, netejats de tota consciència de culpa. Mantinguem indefectible l'esperança que professem: Déu compleix fidelment les seves promeses» (vv.21-23).

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 1)

NOVEMBRE

16. Diumenge

XXXIII de durant l'any. Verd. Lectures: Daniel 12:1-3 / Salm 15 / Hebreus 10:11-14.18 / Marc 13:24-32

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Edmond i Fideuci, bs.; Rufi, Elpidi, Eustoqui i Valeri, mrs.; Santes, Margarida d'Escòcia, reina.; Gertrudis la Gran, abd.; Agnès d'Assís, vg.

Festa Major: a Jafre de Ter i Sales de Llierca.

17. Dilluns

Santa Isabel d'Hongria (MO) Blanc. Lectures: 1 Macabeus 1:10-15.41-43.54-57.62.64 / Salm 118 / Lluc 18:35-43

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Iscle, mr.; Gregori Taumaturg, b.; Alfeu i Zaqueu, mrs.; Hug Cartusiano, b.; Santes, Hilda, absa. i Victòria, vg.

Festa Major: a Bàscara, Breda, Conesa, Dosrius, Rajadell i Sant Pol de Mar.

18. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: 2 Macabeus 6:18-31 / Salm 3 / Lluc 19:1-10. Si es vol: Dedicació de les Basíliques de Sant Pere i Sant Pau, de Roma (ML) Blanc. Lectures: Fets 28:11-16.30-31 / Salm 97 / Mateu 14:22-33. BARCELONA: Dedicació de la Catedral (catedral, S / diòcesi, F). Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ot, ab.; Romà, diaca mr.; Bàrul, nen mr.; Aureli, ab.

Festa Major: a Lloret de Mar.

19. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: 2 Macabeus 7:1.20-31 / Salm 16 / Lluc 19:11-28

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Abdies, prof.; Faust, diaca mr.; Crispí, b.; Azes i comps. mrs.

20. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: 1 Macabeus 2:15-29 / Salm 49 / Lluc 19:41-44

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Octavi i Adventor, sold. mrs.; Dasi, b. mr.; Benigne, b.; Santa Sila, vg. mr.

21. Divendres

La presentació de Santa Maria verge (MO) Blanc. Lectures: 1 Macabeus 4:36-37.52-59 / 1 Cròniques 29:10-12 / Lluc 19:45-48

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gelasi I, p.; Honori, Esteve, Eutiqui i Heliodor, mrs.

Festa Major: a Lluçà i la Pobla de Cèrvoles.

22. Dissabte

Santa Cecília, mr. (MO) Vermell. Lectures: 1 Macabeus 6:1-13 / Salm 9 / Lluc 20:27-40

ALTRES CELEBRACIONS: Sants. Filemó, mr.; Pragmaci, b.; Roger, mjo., mr.; Santa Apfies, mr.

Festa Major: a Boadella, Molló i Santa Cecília de Voltregà.

Lectures bíbliques

Diumenge XXXIII de
durant l'any Cicle B

Lectura primera

Dn 12:1-3

Lectura segona

He 10:11-14, 18

*En aquell moment serà salvat el poble**Amb una sola oblació ha consagrat del tot i per sempre els qui havien de ser santificats*

Lectura de la profecia de Daniel

En aquell temps es presentarà Miquel, comandant dels exèrcits celestials, que vetlla pels fills del teu poble; hi haurà un temps de desgràcies com no se n'havien vist des que existeixen les nacions fins aquell moment.

Però en aquell moment serà salvat el teu poble, tots els qui estaran inscrits en el llibre. La multitud dels qui dormen a la pols de la terra es desvetllarà, uns per a la vida eterna, altres per a la vergonya d'una reprovació eterna.

Els justos resplendiran com la llum del firmament, els qui hauran conduït el poble pel bon camí brillaran com els estels per sempre més.

Lectura de la carta als cristians hebreus

Tots els sacerdots oficien diàriament i ofereixen sovint unes víctimes semblants, que mai no poden treure els pecats.

Però Jesucrist, després d'oferir-se una sola vegada com a víctima pels pecats, s'ha assegut per sempre a la dreta de Déu, esperant que Déu faci dels seus enemics l'escambell dels seus peus. Amb una sola oblació ha consagrat del tot i per sempre els qui havien de ser santificats. Un cop Déu ha perdonat els pecats, ja no cal presentar cap més ofrena per obtenir-ne el perdó.

Al·leluia

Lc. 21:36

Estigueu alerta pregant en tota ocasió perquè us pugueu mantenir drets davant el Fill de l'home.

Evangeli

Mc 13:24-32

Reunirà els seus elegits, que vindran de tots quatre vents

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Aquells dies, després d'aquelles desgràcies, el sol s'enfosquirà, la lluna no farà claror, les estrelles aniran caient del cel i els estols que dominen allà dalt trontollaran. Llavors veuran venir el Fill de l'home sobre els núvols amb gran poder i amb gran majestat. Mentrestant enviarà els àngels per reunir els seus elegits, que vindran de tots quatre vents, des dels extrems més llunyans de la terra i del cel. Mireu la figuera i apreneu-ne la lliçó: quan les seves branques es tornen tendres i neixen les fulles, sabeu que l'estiu s'acosta. Igualment quan vosaltres veureu tot això, sapigueu que ell s'acosta, que ja és a les portes. Us dic amb tota veritat que no passarà aquesta generació sense que s'hagi complert tot això. El cel i la terra passaran, però les meves paraules no passaran. Ara, del dia i de l'hora, ningú no en sap res, ni tan sols els àngels ni el fill; només ho sap el Pare.»

Salm responsorial

15:5 i 8, 9-10, 11 (R.: 1)

Senyor, heretat meua i calze meu, vós m'heu triat la possessió. Sempre tinc present el Senyor; amb ell a la dreta, mai no cauré.

R. *Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi.*

El meu cor se n'alegra i en faig festa [tot jo, fins el meu cor reposa confiat: no abandonareu la meua vida enmig [dels morts, ni deixareu caure a la fossa el qui us [estima. R.

M'ensenyareu el camí que duu a la vida: joia i festa a desdir a la vostra [presència; al vostre costat delícies per sempre. R.

Corban

Joan Guiteras i Vilanova

El setè capítol de l'evangeli segons sant Marc narra una discussió entre els fariseus i Jesús. Els primers acusen els deixebles del Mestre de l'incompliment de determinades tradicions rituals. El Senyor és contundent en la seva resposta: «Bé va profetitzar Isaïes de vosaltres, hipòcrites, tal com està escrit: "Aquest poble m'honora de llavis, però el seu cor es manté lluny de mi." (...) Perquè Moisès va dir: "Honra el pare i la mare, i: Qui maleeixi el pare o la mare, serà condemnat a mort." Però vosaltres dieu: "Si un diu al pare o a la mare: Sigui 'corban', això és, ofrena, tot allò que de mi podria aprofitar-vos", ja no li és res més pel pare o la mare, i anul·leu així la paraula de Déu amb la tradició que us aneu transmetent; i de coses per l'estil moltes» (Mc 7,6-13).

«Corban» és una paraula aramea. Designava el tresor del temple de Jerusalem. Però sant Marc li

atorga la significació «d'ofrena sagrada». Arribà a ser una paraula màgica per aquells que no volien socórrer els seus pares. La «tradició» afirmava que la pronúncia del mot «corban» sobre un determinat bé el convertia en ofrena exclusiva de Déu, ofrena sagrada. Magnífica escapatòria! Els mals fills; puix que els seus béns havien estat dedicats a Déu, negaven l'assistència als propis pares. Ho feien en nom de la «tradició». Un ritual sagrat esdevenia gasiveria i impietat filial. I, certament, menystenint els preceptes de la Llei de Déu. Cal només recordar el quart manament de les taules de la Llei. En nom de la religió anaven contra les lleis naturals i les divines. Jesús desemmascara aquesta postura incompatible amb la suprema virtut de la religió revelada: l'amor a Déu i al próisme.

L'Evangeli sempre ens situa més enllà del formalisme. Ens endinsa radicalment en allò que humanitza perquè és profundament diví: l'amor. Amor

saber escoltar

al Déu invisible que té la seva garantia en l'amor efectiu al germà visible. La resta és tot faramalla.

Recordo, com si fos ara, que el professor de Nou Testament, en analitzar els evangelis, sovint ens advertia que els reptes de Jesús als fariseus anaven adreçats als membres de la comunitat cristiana, temptats sempre de reduir la religió a formes externes allunyades de la seva vertadera essència: la generositat, el desprendiment, el compartir...

A Lc 11,37-41 hi ha un text similar. S'hi tracta el tema de les purificacions rituals dels vasos i els plats. Jesús no pot ser més explícit: «Mira, vosaltres, els fariseus, feu la cerimònia de purificar vasos i plates, però per dintre esteu plens de rapacitat i dolenteria. Necis! ¿Hi ha algú que netegi les coses per fora sense netejar-les també per dintre? Doneu a la gent necessitada el que hi ha a les plates i als vasos; llavors sí que tot el que feu servir quedarà pur.»

L'alzina

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà

És molt normal que l'home de ciutat no sàpiga distingir, quan passeja pel bosc, entre un roure i una alzina. En canvi, l'home de camp ho té molt clar, un és de fulla caduca i l'altra de fulla perenne. A Terra Santa també hi ha un arbre semblant a l'alzina: la noguerola.

Ni l'Esperit Sant, que va inspirar els hagiògrafs, els va donar classes prèvies de botànica, ni les van rebre posteriorment els traductors, per això a vegades aquests arbres es confonen a les nostres edicions. Aquest fenomen, però, no és un error dogmàtic, ni molt menys. A l'estiu, el seu aspecte exterior és molt similar i les característiques de la fusta que se n'extreu són molt comunes.

La latitud i el clima diversifica una mica l'aparença de les espècies, per això recomanaria al pelegrí que visiti la Muntanya Tabor, que es fixi en l'aspecte d'aquests arbres, que n'hi ha molts, i que comprovi que són una

mica diferents dels nostres.

De l'alzina a la Bíblia se'n parla 20 vegades, del roure 2 i de la noguerola 10. Al Nou Testament d'aquests arbres no se'n parla. Com que ja he dit que s'assemblen, no faré cap comentari.

El primer que vull dir és que on més m'agradaria trobar una alzina, no n'hi ha cap. Als cristians ens agrada visitar, al costat de Nablus, el pou de Jacob, o de la samaritana, i jo no en sóc una excepció, però també m'agrada anar fins a Sikem, per deixar-me endur pels records bíblics que m'impressionen. Aquí, al costat de l'alzina de Moré, Abraham, que ja havia abandonat el seu país, Ur, i el seu pare a Jaran, va rebre la primera notícia encoratjadora: aquella terra seria per a ell i els seus. L'expressió, doncs, «Terra Promesa» prové d'aquest emplaçament. Malauradament, al gran temple amb la seva estela sagrada, que per cert està molt deixat, no hi ha cap arbre.

Això també passa al paratge sant de Mambré. El moment evocador, on constatem com el Déu d'Abraham no és tan sols un Déu personal i per això que sigui incomunicable, sinó un Déu que s'ha fet amic de l'home, allà on a l'ombra d'una alzina, comparteix un menjar de beduí i li confia els seus propòsits (confidència és confiança i confiança és confidència) allà tampoc no hi ha la vegetació que hom esperava.

Potser per tot això que he explicat m'agraden tant aquests arbres quan els veig aquí. Al costat de l'església del Montanyà hi ha una alzina que ara està plena de glans. M'agrada recordar aquests passatges i molts d'altres quan espero l'hora de la missa. Històries de Jacob, del compromís de Josué i els seus, que ratifiquen l'acceptació de la Llei, pensar en el rebel Absaló que va enredar els seus cabells al brançam, en l'història de Susanna...

L'alzina, tot i ser un arbre sagrat per als antics, i per a nosaltres evoca-

retrats bíblics
intencionats

ció de textos i moments importants de la revelació, també és un arbre que convida a la humilitat. Hom pot plantar un eucaliptus i veure'l créixer per sobre del seu cap en pocs anys, i també un pi o un pollancre. El nostre arbre necessita un centenar d'anys per pujar ufanós i robust, i la vida de l'home no dona per a tant. Es diu que algú és fort com un roure, però tot i així, per corpulent que sigui l'arbre, també es mor. Al Montanyà també puc contemplar un bonic exemplar que s'està assecant. I és que només Déu és etern, encara que les alzines, els roures i les nogueroles, siguin imatges de perennitat.

GANGA per menys de 65.000 ptes. 3.000 folletons Din A4 a color. Truqueu-nos Sr. Trullas. Tel. 238 00 58.



Amics de Déu

Santa Gertrudis, verge, 16 de novembre

La nostra santa va néixer l'any 1256. Als cinc anys es va consagrar al Senyor al monestir d'Helfta, prop d'Eisleben (Alemanya). En els seus primers anys va donar-se intensament als estudis literaris, però a conseqüència d'una aparició de Nostre Senyor, el 27 de gener de 1281, es va convertir del tot a Ell. D'aleshores ençà es va lliurar intensament a l'estudi de la Sagrada Escripura i dels pares de l'Església.

Encara que no va tenir més càrrec que el de suplent de santa Mectilde, que va ser la seva mestra, va tenir molta influència al seu temps, gràcies al seu do de paraula i als altres carismes que l'Esperit Sant li havia atorgat, dels quals es van beneficiar el seu



monestir i moltíssimes persones que venien a consultar-la des de molt lluny.

Déu es va servir dels seus sofriments físics per santificar-la, i va obligar-la a lluitar contra l'amor propi i la impaciència. Va viure sempre en unió amb Déu i fou tan gran la seva puresa i amor per al Senyor que aquest la va privilegiar amb contínues gràcies i amb la impressió de les seves llaques.

Santa Gertrudis va morir l'any 1302. Va escriure molt. Recomanava la comunió freqüent i les disposicions que hom havia de tenir en rebre Nostre Senyor. Per la santedat de la seva vida i la doctrina dels seus escrits, santa Gertrudis ha estat considerada una precursora de santa Teresa de Jesús.

Pels camins de la Bíblia

L'ancià Eleazar

El rei envià un atenès perquè obligués els jueus a abandonar els costums dels seus avantpassats i a renunciar a viure d'acord amb les lleis de Déu. Els obligaven a menjar carn de porc, que la llei de Moïès ho prohibia, perquè era considerat un animal impur.

A Eleazar, un dels principals mestres de la Llei, home d'edat avançada i de noble figura, li varen obrir la boca per força i volien fer-li menjar carn de porc. Ell, preferint una mort gloriosa a una vida deshonorada, la va escopir. Així va demostrar com cal rebutjar amb decisió allò que la Llei prohibeix, ni que sigui al preu de la pròpia vida.

Mentre era portat al suplici, alguns amics seus li van dir que podia fer alguna cosa per guanyar els grecs: menjar carn permesa per la llei fent veure que menjava carn de porc. Així salvaria la vida. Però l'ancià va oposar-se a

aquest engany i va dir: «Simular no és propi dels meus anys simular; molts joves pensant-se que Eleazar s'ha passat als estrangers, també ells serien enganyats per culpa de la meua simulació, jo quedaria deshonorat i macularia la meua vellesa.»

Les paraules finals són molt encoratjadores: «Abandonaré com un valent aquesta vida per mostrar-me digne dels meus anys i deixaré als joves un exemple perquè acceptin amb coratge i de graí una mort honrosa per amor de les lleis sagrades i santes.»

Aleshores la benvolença que aquells homes li havien mostrat es convertí en irritació.

A punt de morir sota els assots digué: «El Senyor sap molt bé que podent evitar la mort, sofreixo en el meu cos aquests turments, però, per fidelitat a Ell, els sofreixo de gust en l'esperit.»

La seva mort fou un exemple de coratge i un record de virtut no tan sols per als joves sinó per a tot el seu poble.

Fem Catequesi

L'enveja i la peresa

L'enveja no consisteix a desitjar tenir allò que altres tenen, aquest és un sentiment natural, a no ser que ens porti a extrems de cobdícia. L'enveja consisteix més aviat en la tristesa i l'enuig davant la felicitat del proïsme. L'enveja ens



fa desitjar allò que té un altre i que nosaltres no tenim, o almenys desitjaríem que l'altre no ho tingués si no ho podem tenir nosaltres. L'enveja és expressió d'egoisme i té el seu remei en la virtut de la caritat.

La peresa o mandra no és el simple disgust pel treball, ja que hi ha molta gent que no troba agradable el seu treball i voldria aspirar legítimament a un altre. La peresa és més aviat voler evitar la feina per l'esforç que comporta. La peresa ens porta a la desídia i l'avorriment de les coses, al refús dels nostres deures i obligacions, especialment dels nostres deures amb Déu, a fomentar la llei del mínim esforç.

Conformar-se amb la mediocritat, ometre la missa en dia de precepte, descuidar la pregària, fugir de les nostres obligacions familiars, escolars o professionals, són fruit de la peresa. Podrem vèncer la peresa amb la virtut de la diligència o disponibilitat.

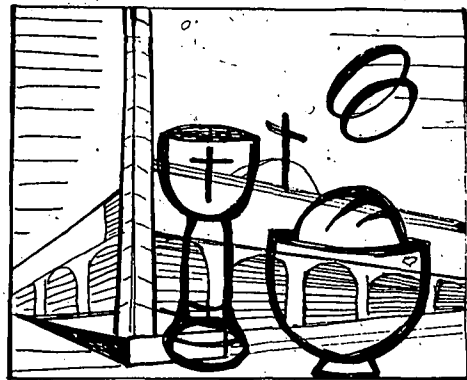
Litúrgia

De qui són els sacraments?

Després del que hem dit en els dos escrits anteriors, ara ja no ens costa gens afirmar sense por d'equivocar-nos que els sacraments són del Crist, ja que tots foren instituïts per Ell i, alhora, perquè tot el que s'hi realitza és Ell mateix que ho realitza. Per posar un exemple d'això, ja sant Agustí afirmava: «Quan algú bateja, és Crist mateix qui bateja.»

També podem, encara, contestar la nostra pregunta afirmant amb convicció que els sacraments són de l'Església. En quin sentit? Doncs, que són «per ella» i «per a ella».

Els sacraments són «per l'Església» perquè ella és el sacrament de l'acció del Crist que actua en el seu interior gràcies a la missió de l'Esperit Sant. I són «per a l'Església» perquè els sacraments fan l'Església, la construeixen, ja que comuniquen i manifesten als homes el gran amor de Déu.



L'Oriol i la Laia
per Xesc



Una veu amiga disponible les 24 hores del dia

■ El Telèfon de l'Esperança: un servei apolític, aconfessional i anònim

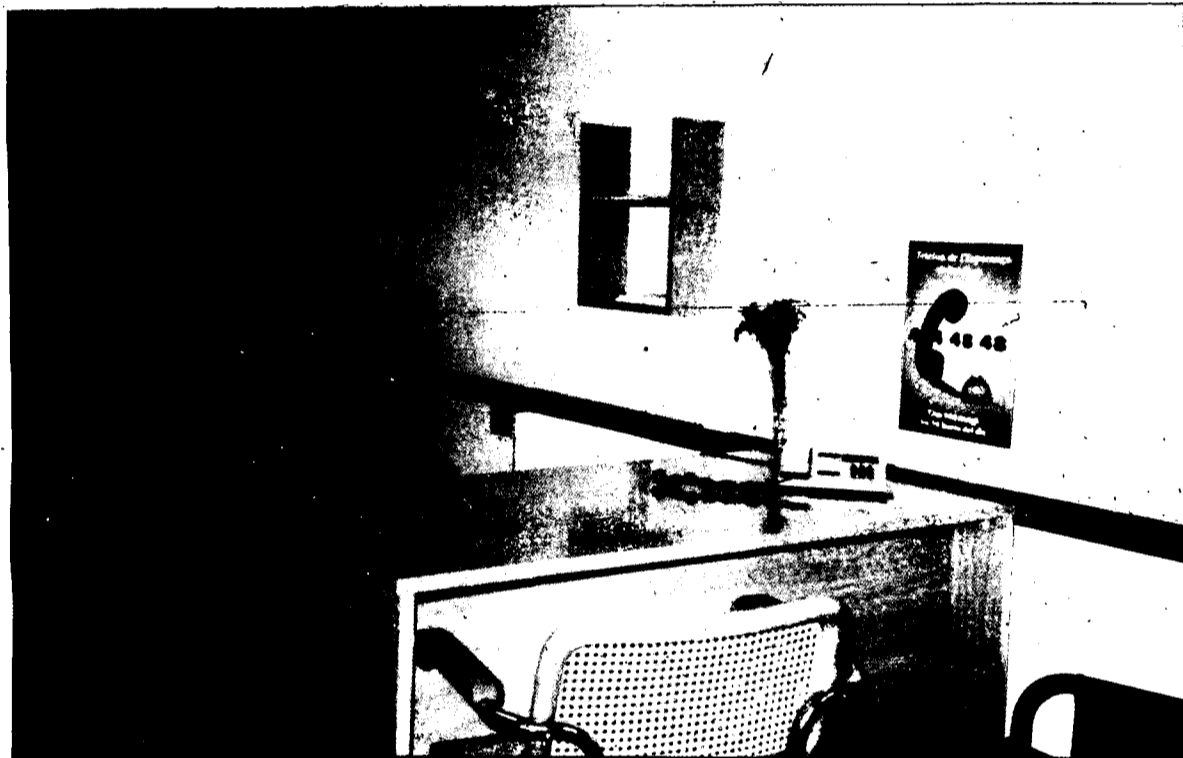
El mes d'abril passat el Telèfon de l'Esperança de Barcelona va celebrar el seu desè aniversari: deu anys de treball continuat, cada minut, cada hora i cada dia. El número 414 48 48 ha atès, en aquests anys, unes 110.000 trucades. Una veu amable, a l'altra banda del fil telefònic, està sempre disposada a escoltar i a compartir els problemes de les persones que truquen. El Telèfon de l'Esperança ha demostrat que porta a terme una gran tasca on molta gent troba companyia, orientació i informació.

«Ningú no es preocupa de ningú.» És una frase que s'escolta sovint a les converses del Telèfon de l'Esperança. Segons el director d'aquest servei, Xavier Soler, això demostrà que «el ritme de vida, les presses i les grans aglomeracions fan que no puguem o no vulguem dedicar temps a la persona que és al nostre costat».

El Telèfon rep trucades sobre problemes de tota mena. La majoria de comunicacions però, són per problemes físics o mentals com la depressió, conflictes sexuals o malalties. En gairebé totes les consultes es pot trobar un element comú: la soledat. Aquest servei telefònic ofereix un espai on la persona que truca pot explicar què li passa, tot superant la barrera de l'angoixa que representa la soledat, la incomunicació, les pors i les confusions.

Donar esperança

El Telèfon no tan sols serveix perquè les persones que truquen es desfoguin i alleugin la seva tensió emocional. Els voluntaris que atenen les trucades «encoratgen, ajuden a reflexionar, contrasten vivències i busquen la visió més positiva de les diferents situacions que es plantegen», explica Xavier Soler.



Una de les sales on els voluntaris atenen el Telèfon de l'Esperança.

Una altra funció important del Telèfon de l'Esperança és la d'informar dels recursos assistencials públics i privats, com ara els centres d'atenció psicològica o d'ajuda als drogoaddictes, entre d'altres, que poden ajudar a solucionar les necessitats puntuals de les persones que truquen.

El Telèfon escolta, acull i comprèn la persona que truca, i intenta arribar a una situació en la qual sigui ella mateixa qui vegi les possibilitats d'afrontar la seva realitat. Una característica d'aquest servei és que és molt extens, inclou totes les problemàtiques i ajuda les persones a aclarir la seva situació,

a més d'oferir diferents alternatives, tot i que «sempre és l'afectat qui té l'última paraula, serà la persona que truca la que prengui una opció determinada. Ningú no s'imposarà sobre ella», puntualitza el director del Telèfon. El servei no dona solucions, però ajuda a buscar-les.

seva consulta no tindrà cap difusió pública i que podrà explicar aquell problema que no pot compartir en el seu entorn més proper i que afecta la seva vida quotidiana.

A l'altra banda del Telèfon, els voluntaris estan preparats per escoltar i orientar. Actualment, són 180 i atenen

dues línies les vint-i-quatre hores del dia. Cada voluntari dedica al servei un mínim de vuit hores al mes. Xavier Soler destaca que, tot i que els voluntaris reben una formació permanent, «no s'ha d'oblidar que no són professionals, però la persona que truca pot estar segura que trobarà una persona oberta».

El Telèfon de l'Esperança s'ha consolidat com un servei al qual es pot trucar a qualsevol hora del dia i en qualsevol circumstància. Com explica el director del servei, Xavier Soler, «al principi la gent es pensava que només es trucava quan la situació era desesperada o irreversible o conduïa al suïcidi».

També cal assenyalar que el Telèfon rep trucades d'agraïment d'aquells usuaris per als quals el sol fet de poder compartir un problema amb «una veu amiga» ja representa tenir-lo gairebé solucionat.

Anonimat

El Telèfon de l'Esperança rep trucades de tot Catalunya, però les més nombroses són de Barcelona i el seu cinturó industrial. L'èxit d'aquest servei s'explica, en bona part, per l'anonimat de cada trucada. La persona que marca el 414 48 48 té la certesa que la

Després de deu anys de treball, el Telèfon de l'Esperança ha confirmat la seva validesa i les persones que truquen ho fan per buscar vies de solució abans que sigui massa tard.

Rosa María Jané Chueca

**TELÈFON DE
L'ESPERANÇA
DE BARCELONA
414 48 48**


Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVoi


Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat/cultura

«La literatura és un mitjà meravellós per trencar barreres i prejudicis»

■ Ramon Solé Clotet, membre de l'Associació Cultural TransLit

BARCELONA.— El cap de setmana que va acomiadar l'octubre i va donar la benvinguda al novembre va ser molt mogut per a Ramon Solé, un dels membres de TransLit. L'associació va organitzar unes Jornades Internacionals de Literatura en què hi van participar amants de la literatura vinguts d'arreu del món. Solé és llicenciat en Filologia Anglesa i actualment fa classes a l'Escola d'Adults del Clot de Barcelona.



Ramon Solé, membre de TransLit.

—Què és TransLit?

—Som una associació molt petita, sense ànim de lucre, creada amb la intenció de promoure literatura d'autors procedents d'Àfrica i Àsia. També volem ajudar a airejar una mica les ocupacions i preocupacions de bona part del món català al voltant de la literatura i mirar que l'obra i els interessos de les persones d'origen africà o asiàtic en general, no tan sols els escriptors, tinguin una major presència entre nosaltres. En fi, que es coneguin, que deixin de ser una cosa exòtica o problemàtica.

—Cultura per a l'elit o cultura per a tothom?

—Crec que la cultura no és per a l'elit ni per a cap públic en especial, és per a tothom. Hi ha manifestacions culturals cares perquè van ser fruit d'una altra època i avui no es poden mantenir ni aporten res de nou al noranta-nou com a noranta-nou per cent de la gent, com ara l'òpera, per posar un exemple. N'hi ha d'altres que potser no arriben amb facilitat i de manera immediata al gran públic, com ara la literatura de les diverses minories que poble el món. Això no vol dir que aquestes literatures es facin d'esquena a la gent. Molt al contrari, el seu valor resideix en la capacitat que tenen de reflectir els interessos i el caràcter de les persones contemporànies. La literatura, com el cinema o el teatre, és un mitjà

meravellós que els humans hem creat per fer-nos conèixer entre nosaltres, per trencar barreres i prejudicis.

—Quins són els objectius de les Jornades Internacionals de Literatura?

—Apropar l'obra i l'experiència vital d'un grapat d'autors africans i asiàtics —i indirectament de tota la comunitat que representen. Mostrar

amb els textos que presentem en l'antologia intitolada *Nòmades de les paraules*, i que els han llegit a les Jornades, la diversitat d'estils i maneres de fer d'unes cultures que sovint només considerem des de la uniformitat que ens deixen entrellucar els mitjans d'informació. Adonar-nos de la infinitat de matisos que l'experiència humana —insistent en el tema de l'emigració i la convivència de cultures— pot suggerir en la creació literària. Gaudir amb la presència i les lectures dels autors d'una literatura convertida en espectacle viu. I també animar els joves estudiosos universitaris a conèixer millor aquesta branca del coneixement.

—Què en pensen els escriptors i escriptores participants?

—Estan acostumats a presentar la seva obra davant de públics molt di-

versos. En el cas nostre els xoca una mica la poca presència de membres de les comunitats immigrants. Això s'explica perquè en els països on viuen hi ha moltíssimes persones procedents d'Àfrica o Àsia i fa més temps que s'hi han establert. Aquí fa relativament poc que gaudim de la

presència d'emigrants d'aquells països i encara estan massa ocupats mirant d'obrir-se pas a la vida de cada dia. Esperem que els escriptors convidats s'hagin adonat d'aquestes circumstàncies. Nosaltres estem satisfets si veiem que s'incrementa de mica en mica la ins-

cripció de gent de col·lectius amb orígens no-europeus.

—Públic inquiet o públic del sector editorial, ¿per on es decanta la balança?

—Hi ha una gran necessitat de conèixer aquesta gran majoria d'humans que comparteixen el planeta i continuen quedant fora dels «plans d'estudi». Més que les editorials, que ja tenen les seves vies per conèixer què es publica en altres països, els participants són gent insatisfeta amb els llocs comuns i les informacions esquemàtiques. Gent inquieta, no cal dir-ho.

—Ser al capdavant d'una iniciativa multicultural sempre és enriquidor per a un mateix. Ets un home intel·lectualment ric?

—Conec poca gent que no sigui intel·lectualment rica. El que passa sovint és que el soroll en què vivim immersos, i la vida frenètica que les circumstàncies ens obliguen a portar, no ens deixen captar la riquesa que les experiències pròpies han anat deixant en cada un de nosaltres i dels nostres conciutadans.

—Conscients o no, continuarem enriquint-nos.

Meritxell Cucurella Jorba

Nòmades...

El nomadisme és la filosofia vital i el sistema de vida que tenen en comú els dotze escriptors que recentment han participat en les Jornades Internacionals de Literatura organitzades per TransLit. *Literatura entre continents* era el nom amb el qual s'encapçalava la trobada. Els protagonistes tenen els orígens en altres continents, per bé que s'han establert a Europa i vehiculen la literatura a través de la llengua del país d'acollida, sigui Gran Bretanya, Alemanya o França. Les seves pinzellades literàries amarades d'exotisme no poden menys que fascinar-nos.

Emmanuel Dongala, president de l'Associació Nacional d'Escriptors del Congo, ha estat el gran absent d'un certamen que ha aplegat prop de dues-centes persones. Amb tot, també es va fer sentir amb unes belles paraules: «Els escriptors som una mica la consciència del món. No veig qui pot, millor que nosaltres, arrencar un somriure a un home enmig del dolor. Siguem estels entre la foscor del món.»



Atima Srivastava, escriptora Índia.

M.C.J.

Per una organització laboral productiva, qualificada i participativa

■ La Comissió Europea consultarà tots els interlocutors socials

BARCELONA.— Actualment l'atur constitueix el problema principal de la Unió Europea (UE). Conscient d'aquesta preocupació, la Comissió Europea va adoptar fa uns mesos un Llibre Verd sobre «la cooperació per a una nova organització del treball». La Comissió Europea recollirà fins al 30 de novembre les opinions rebudes dels interlocutors socials i, en funció de la resposta d'aquesta consulta, s'elaborarà un Llibre Blanc o una proposta de directiva europea.

L'objectiu d'aquest Llibre Verd és sensibilitzar els ciutadans europeus sobre la importància de l'organització del treball per al futur de l'economia de la UE. En aquest sentit, Rosa Serra, col·laboradora tècnica del Patronat Català Pro Europa, pensa que «el Llibre Verd es proposa un objectiu bastant ambiciós, com és el de trobar possibles solucions al problema de l'atur». Pel que fa a la resposta que s'espera dels agents socials, Serra afegeix que és «imprevisible». Ressalta, però, la importància que tindria una gran resposta perquè el document esdevingui una directiva, ja que si és minoritària passaria a ser un Llibre Blanc. Un Llibre Blanc té com a funció recomanar, mentre que una directiva té caràcter legislatiu.

El Llibre Verd s'ha proposat estimular un debat europeu sobre les noves formes d'organització del treball. El document tracta sobre les possibilitats de millora del treball, la competitivitat, la capacitat i la voluntat dels empresaris i els treballadors de prendre iniciatives, millorar la qualitat dels béns i els serveis, innovar i desenvolupar el procés de producció i les relacions amb el consumidor. També es posa de manifest que l'organització del treball basada en el model tradicional de la producció industrial en massa cada cop està més qüestionada davant d'un procés de transformació fonamentat en els recursos humans, els mercats i la tecnologia.

Reformar el mercat laboral

Aquest procés de consulta invita els interlocutors socials a intentar establir un nou marc contractual de modernització del treball mitjançant la cooperació, per tal de contribuir a una organització del treball productiva, qualificada i participativa. Aquesta voluntat negociadora ja s'ha posat a prova a l'Estat espanyol amb motiu de l'aprovació de la reforma del mercat laboral. En referència a aquesta reforma, Serra considera que «és un primer

pas, però no l'últim».

La prova que el tema de l'atur i del mercat del treball és un tema prioritari per a la UE és que els reptes polítics se centren en el fet d'harmonitzar la seguretat dels treballadors amb la flexibilitat necessària dins de les empreses. Iniciatives com aquesta són una manera de contrarestar el desinterès dels europeus per engrescar-los a participar en la construcció europea, ja que, per a Serra, «Europa vol apropar els ciutadans a la UE; per això es proposa revisar el tractat de Maastricht».

Albert Manyà i Sansó



Els agents socials haurien d'establir un marc contractual de modernització del treball.



FESTA HOMENATGE A MN. DALMAU

Dimarts 18 de novembre,
a 2/4 de 9 del vespre

Sabadell, Teatre de la Faràndula
C/ Alfons XIII, 33

En el curs de la festa tindrà lloc la presentació i el lliurament del llibre *A Mn. Dalmau, D'un home, d'un temps, d'un país*. 65 ciutadans/es donen públic reconeixement a l'obra política, cívica i religiosa d'un dels personatges més emblemàtics del nostre temps.

*Quedeu tots convidats
Us hi esperem*

Comissió "a Mn. Dalmau"
Catalunya 1997

Les religions del món (19)

Carme Rullo

Religiosa de la Misericòrdia de Moissac

Els inques i altres pobles

Els *mochicas* o *mochas* han fet reviuire novament el culte al felí de Chavin, a la costa nord del Perú durant el primer mil·lenni de la nostra era. S'hi han trobat nombrosos atuells que representen éssers humans amb ullals i cenyits amb unes serps. Moltes vegades els representen lluitant contra un mostre, mig humà, mig animal, de qui acostumen a sortir-ne triomfadors. Els presoners eren sacrificats a aquests éssers amb ullals. Sembla ser que hi van haver altres «divinitats-animals». Una d'elles, per exemple, era mig mussol, mig home. La Lluna probablement també era una divinitat important.

Tiahunaco

Les ruïnes de la ciutat de Tiahunaco estan situades a la riba oriental del llac Titicaca de la zona boliviana. La majoria de les construccions estan destinades al servei religiós i daten d'un període en el qual la ciutat assolí la seva màxima influència i extensió (200 a 500 anys dC).

La principal divinitat de Tiahunaco sembla haver estat un personatge representat dret sobre una porta monolítica. A cada mà té un bastó que s'acaba amb un cap d'àguila. Sis caps de puma guameixen el seu pentinat radiant. Una filera de «caps-trofeu» pengen de la

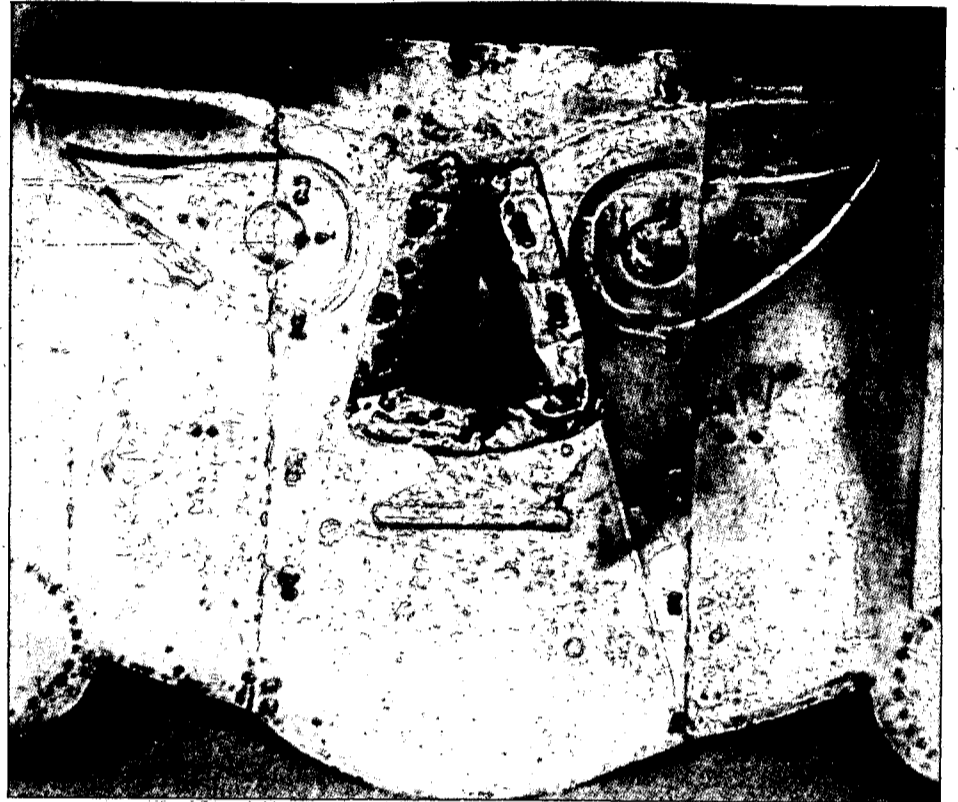
seva cintura i evoquen els sacrificis humans. Aquest gravat representa Viracocha, el déu creador de la mitologia inca.

Els «chimus»

Els *chimus* van fundar un regne a la costa septentrional del Perú, entre l'any 1200 dC i la conquesta pels inques l'any 1460. La Lluna era la divinitat més important per a ells. La Lluna brillava més que el Sol, atès que ella resplendia de nit i de dia, mentre que el Sol tan sols brillava de dia. El Sol, per tant, era un ésser sobrenatural inferior. Diverses constel·lacions eren també objecte de la més alta consideració, especialment les plèiades. Entre els seus components, Fur era considerada la patrona de l'agricultura. I tot i que no era de les més venerades, se li oferia farina de blat de moro i ocre vermell juntament amb unes pregàries a favor de la pesca o contra les tempestes del mar. El culte felí dels temps antics sembla que gairebé va desaparèixer en aquesta època.

Els inques i el sacrifici

Els inques es van començar a establir a la regió de Cuzco als voltants de l'any 1200 dC. Però la conquesta de les terres altes i de la costa del Perú no acaba més o menys fins a l'any 1470. El seu imperi



Màscara d'or inca de l'època precolombina.

s'estenia en aquell moment sobre un milió de quilòmetres quadrats.

L'imperi inca va deixar subsistir nombrosos santuaris locals juntament amb la religió local de l'Estat. Alguns d'ells eren molt antics i famosos —com el de l'oracle de Pachacamac— i eren coneguts per les seves profecies. Hi havia molts santuaris inques al voltant de Cuzco —senzilles configuracions naturals com els turons, per exemple, o temples pròpiament dits. En la religió oficial de l'Estat dels inques, al'organització material —en particular proveir-se d'aliments—, i al ritual se'ls donava més importància que a la mística i a l'espiritualitat. Abans de fer algun acte o prendre una decisió important, els inques recorrien a l'endevinació. Tot acte religiós anava acompanyat de diversos sacrificis. Normalment s'oferia cervesa de blat de moro, diferents aliments, *lamas*, però també, en certes ocasions, verges o infants.

L'emperador inca Pachacuti va instituir el culte a un déu creador anomenat Viracocha (o Huiracocha). Viracocha ha creat el Sol, la Lluna i altres éssers sobrenaturals juntament amb tot el gènere humà. Era el brollador teòric de tot poder diví, i de tots els éssers sobrenaturals com el Sol, que li ajudava a administrar la seva creació.

El culte al Sol era molt important per als inques. Veien en Al un déu masculí (Inti) que vetllava sobre els cereals i els atenia fins a la seva maduresa. Els temples del Sol estaven en-

voltats de propietats que havien de permetre als ministres viure dignament. Els seus temples acollien també les imatges de tots els altres déus celestials, com el déu del tro, servidor i missatger del déu Sol.

Contràriament a la majoria d'altres pobles d'Amèrica Central, el culte als avantpassats estava força estès entre els inques i els seus predecessors. Col·locaven al costat dels difunts ofrenes d'aliments i begudes. Les mòmies dels emperadors es conservaven a l'interior dels seus palaus, i solien treure-les a l'exterior en les grans festivitats.

Els inques creien que després de la seva mort, els homes virtuoses accedien al «món superior» (Janaq Pacha), que s'assemblava molt a la terra. Els pecadors anaven al «món inferior» (Uku Pacha), on feia fred i l'únic aliment que tenien eren les pedres.

El descobriment espanyol

L'imperi inca era a l'apogeu del seu poder polític i de les seves realitzacions culturals quan els espanyols van descobrir Amèrica. Aquests, segons alguns historiadors, es van dedicar a matar el seu emperador, i en un període de 50 anys, van destruir qualsevol intent de resistència per part dels inques. Van imposar per la força el cristianisme i van suplir oficialment l'antiga religió. Això no obstant, aquesta va sobreviure parcialment entre el poble, i certs trets encara es reconeixen avui dia en les creences indígenes.

**TECC té en compte la seva butxaca,
li regalem dos anys de consum**

**NOVETAT
LA CALEFACCIÓ CENTRAL
SENSE CALDERA**

TECC

LA PRIMERA CALEFACCIÓ CENTRAL
ELÈCTRICA DE BAIX CONSUM

**CALOR CONFORTABLE**

Silenciosa, no resseca l'aire, regula la temperatura amb termostats individuals.

CALOR ECONÒMICA

A més del seu consum reduït, la seva capacitat acumulativa manté durant molta estona la calor sense despeses d'electricitat.

CALOR FÀCIL

No cal instal·lació especial, sense obres, ni manteniment, només un endoll de 10A.

CALOR SEGURA

Controlada gràcies a un dispositiu electrònic, garantia durant 10 anys.

<http://www.virtual.es/tecc>

TELÈFON D'INFORMACIÓ: 902 10 37 88
TECC. Ap. de correus, 50 - 08812 Les Roquetes (Barcelona)

El llibre de la setmana

Fugir a un lloc que no existeix

Fa segles, Horaci va escriure una Oda (II,16) que resumeix en pòques estrofes el que Sánchez-Ostiz ens explica en gairebé tres-cèntes pàgines. En la novel·la parla de la impaciència, de la necessitat de canviar d'ambients, d'allunyar-se de les incomprendsions i dels problemes que irremeiablement ens aclaparen. I amb aquesta saviesa d'epicuri romà, exclama: «Qui, exiliant-se de la seva pàtria, ha fugit també d'ell mateix? Puja als vaixells de proa de bronze el malsà neguit... és més veloç que el xaloc que empeny les nuvolades.»

Tot el que s'explica a *No existe tal lugar* no és més que la crònica d'una impaciència, d'una inquietut. El seu protagonista, a la fi de l'aventura de la seva pròpia vida, mentre intenta recordar les circumstàncies que ha viscut,

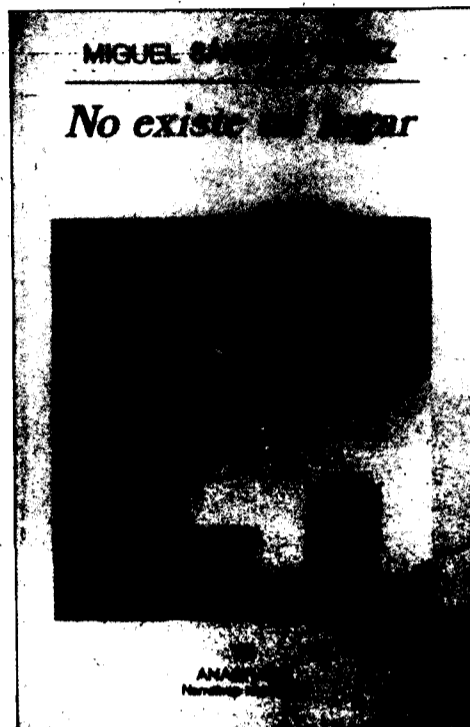
va ressituant les escenes de la seva joventut i les de la seva entrada a la maduresa en les coordenades d'una indefinició sagnant. Són el cor, la imaginació la voluntat els que pateixen el vaivé d'un astorament constant, i d'un itinerari personal i familiar ple d'extravagàncies i de nostàlgies d'un pas-

sat que mai no va existir fora dels seus deliris solitaris.

Mai no va existir el punt de l'oceà on volia arribar Julián Odieta, seguint les al-

lucinations del seu oncle Fabián. I mai no hi arribaria, de la mateixa manera que no hi va arribar el germà de la seva mare, amb un avió de fusta que va construir a les cavallerisses d'una casa enrunada. Però fantasiejar li anava com anell al dit, i el xoc amb una realitat que ell jutja durament—i de vegades injustament—, l'empenya anar cap a aquest més enllà

Miguel SÁNCHEZ-OSTIZ,
No existe tal lugar.
Anagrama,
Barcelona 1997, 273 pàg.



inasequible, però necessari per aprendre a viure.

Sánchez-Ostiz té una gran capacitat narrativa. S'atura en cadascun dels personatges que envolten l'abúlic Odieta, que desitja viure a l'intempèrie per tal que res no el condicioni. Aquest autor navarrès escriu des de la fortaleza d'una imaginació que no li falla quasi mai, i des de la capacitat d'observació de l'entomòleg. I ho fa, a més, des del desengany crític de situacions que no li encaixen, i que només accepta si pot destruir-les, encara que

hagi de ser amb la paraula.

No existe tal lugar és un reflex d'una joventut que ja ha passat. Tot el llibre acaba sent un gran apòleg, de vegades selvàtic, del què ha succeït a una generació sorgida després del Maig del 68 francès, i en un país, el nostre, on oficialment no passava res, quan en realitat passava tot. Les arrels de la narració arrenquen de la constatació que no hi ha manera de quedar al marge d'unes circumstàncies que oprimeixen, i de les quals acabem sent-ne responsables: No fa el que vol i tot i així és responsable del què és; o a la inversa, tan és. El que interessa és arribar a sobreviure, encara que hagi de ser en el racó imaginari de les illes que mai van existir.

Sánchez-Ostiz ha escrit una bona novel·la, és cert... però, que n'és d'amarga! Quin dur i progressiu desengany davant de tot: els homes i dones que representen les lleis, la religió, el diner, la societat...! No hi ha res que valgui la pena per a Julián Odieta. Per això busca l'alliberament en el mar allunyat de les seves muntanyes navarreses, en un paratge que, en definitiva, li interessa perquè en realitat mai no hi podrà arribar. D'aquesta manera, almenys allà, no patirà un desengany més.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Certamen musical
Cerret-Banyoles

El Foment de la Sardana de Banyoles i el de Ceret, amb ajuda dels respectius ajuntaments, convoquen el XIV Certamen Musical de Composició per a Cobla Premi Manel Saderra Puigferrer, de l'any 1998. El certamen, vàlid només per a obres per a cobla, atorgarà premis de 600.000, 400.000 i 200.000 pessetes, per les classificacions de primer, segon i tercer lloc respectivament. Hi haurà un complement de 100.000 pessetes per aquella obra escrita per a més d'una cobla, i un altre de 100.000 pessetes per a l'obra presentada per un compositor nascut després del primer de gener de 1968. El jurat podrà diposar també de 200.000 pessetes per a menció o mencions especials per a aquelles obres no premiades, però els autors de les quals siguin menors de trenta anys.

El termini d'admissió de les obres es tancarà el 31 d'agost de 1998. Les obres s'han d'enviar al al Foment de la Sardana, apartat de correus 125, 17820 Banyoles, on també es poden sol·licitar les bases.

XIV Sarau Artesenc

El dia 6 de desembre, els Amics de la Sardana d'Artés celebraran la catorzena edició del seu popular Sarau, la particularitat del qual és presentar, en una sola jornada, una gamma de diverses vessants que es poden oferir sobre la sardana i la cobla. Durant el matí tindrà lloc un concurs de colles, després, una audició de sardanes, i al vespre, un concert. La jornada acabarà amb un ball de gala de nit. Les cobles que actuaran són la Sant Jordi-Ciutat de Barcelona, Maravella i la Principal de la Bisbal.

Josep Ventura



EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIAL

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig
ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 322 17 11 Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

Literatura per als més petits

Un projecte educatiu clar i concret

Tu hijo de 8 a 9 años pretén ser, abans que res, un llibre útil per als educadors, pares i professors en la gran aventura d'ajudar a créixer i de formar persones responsables que sàpiguen fer ús de la llibertat. És una etapa en la qual, malgrat l'aparença tranquil·la, l'infant experimenta una sèrie de canvis d'interessos i neguits la transcendència dels quals no hem de passar per alt. Una bona tasca educativa —ben pensada i planificada des del començament— és la proposta més interessant i innovadora que ens ofereixen els autors d'aquesta obra, José Antonio Alcázar i María Ángeles Losantos. La seva proposta es concreta fonamentalment a tenir un projecte educatiu clar i concret.

A través d'aquestes pàgines el lector podrà trobar situacions amb les quals s'identificarà i de les quals n'extraurà idees pràctiques. «Els estan creixent i vivint —s'afirma en la introducció— en la

societat d'avui. És distinta de la que ens va veure créixer a nosaltres. El que no canvia és l'ésser de la persona. Han canviat i canviaran les formes, les maneres de fer, les eines, les convencions i les modes, però el que és bàsic, el que és constitutiu de la persona continua sent com abans i com sempre. Ara bé, cal aprendre a educar els fills en el món d'avui, amb passes fermes i segures, tenint molt clar on volen anar i fent servir els mitjans educatius més eficaços.»

Les experiències i el rigor del llibre seran un punt de reflexió i guia per ajudar-nos a construir la nostra obra més gran i ambiciosa: un fill fort, sa, ben format, bo i amb caràcter. En definitiva, ens ajudarà a fer del nostre fill una persona lliure i responsable.

C.C.

José Antonio Alcázar-María Ángeles Losantos,
Tu hijo de 8 a 9 años. Ediciones Palabra,
Col·lecció Hacer Familia, Madrid 1997, 252 pàg.



Una ajuda per resar

Senyor, sóc un dels vostres petits és un llibre de pregàries que recull «la veu espontània de nens i nenes de vuit a deu anys». En la introducció es comenta el següent: «Els han pregat així i volen compartir amb tu la seva pregària.» La funció primordial d'aquest llibre, escrit per Enric Puig i Jofra, s.j., i amb esplèndides il·lustracions de Pilarín Bayés, és ajudar a resar els més joves, a parlar amb Déu.

«Hi trobaràs pregàries —escriu l'autor— per mostrar, amb el nostre agraïment, que sabem donar gràcies a Déu per tot el que fa per nosaltres; d'altres són per demanar-li que ens ajudi a ser millors i que ens perdoni tot allò que no fem bé o prou bé; i també hi ha pregàries sobre els fets i la vida de cada dia.»

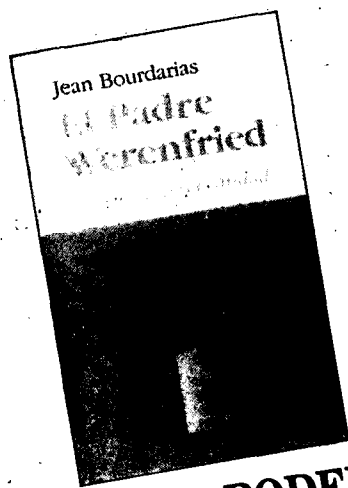
C.C.

Enric Puig i Jofra, s.j.-
Pilarín Bayés, *Senyor, sóc un dels vostres petits*. Pregàries per a infants de 8 a 10 anys.
Martín Casanovas
Editor, Barcelona 1997,
94 pàg.



El Pare Werenfried

Un gegant de la caritat



Biografia del Pare Werenfried
248 pàg.
30 il·lustracions
Donatiu: 1.400 ptes.

«Entre els nombrosos mèrits del pare Werenfried, el més important és, sens dubte, la proclamació decidida de l'ideal cristià vist en tota la seva exigència i sublimitat»

(De la presentació del llibre:
P. Alonso López Quinlós,
president d'AEN-Espanya)

JA LA PODEU DEMANAR!

El dia 18 de novembre, al saló d'actes de l'Associació de la Premsa de Madrid (c/ Juan Bravo, 6), a les 7 de la tarda, el P. Werenfried assistirà a la presentació de la seva biografia *Padre Werenfried: Un gigante de la caridad*.

L'acte està copresidit pel nunci, Mons. Lajos Kada, i l'arquebisbe de Madrid, Mons. Antonio M. Rouco. També hi assistiran, a més de l'autor Jean Bourdarias, el president d'AEN-Espanya i diverses autoritats eclesiàstiques.



Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal depenent de la Santa Seu
Ferrer del Río, 3 - 28028 Madrid Tel. (91) 725 92 12

Filial: Luís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona Tel. (93) 237 37 63
C/c 0010800003 Banc Bilbao Biscaia. Sucursal 0930
Francisco Silvela, 54, duplicat - 28020 Madrid

Vull rebre exemplar/s.
Envio com a **donatiu** pesetes, per:

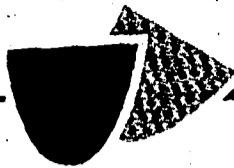
gir transferència xec

Nom i cognoms:

Carrer: Núm.....

Codi postal, població:

Província:



Teatre

Meritxell Cucurella Jorba —

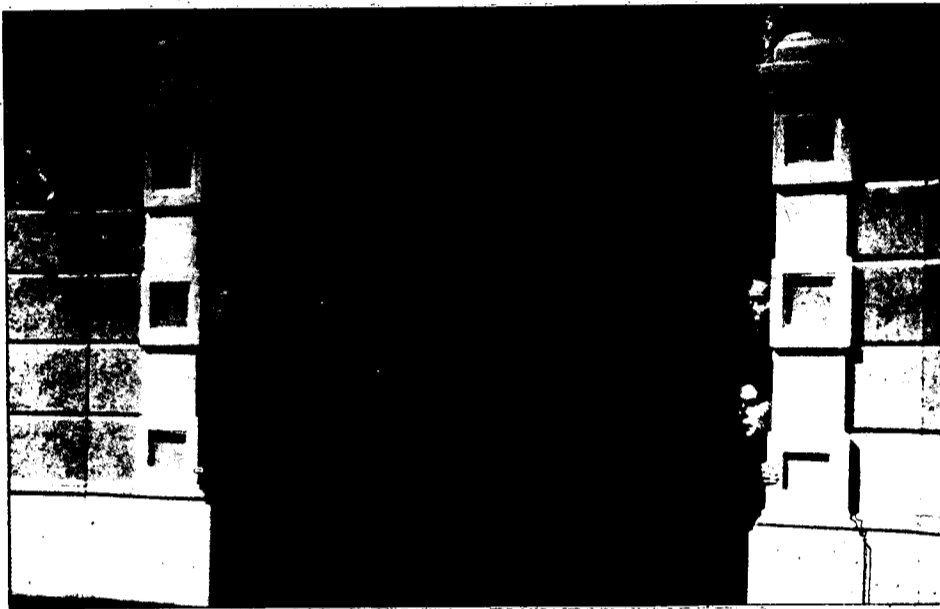
Silenci, parlen els sense veu

Obra: Los figurantes, de José Sanchis Sinisterra. **Dramatúrgia i direcció:** Núria Furió. **Ajudant de direcció:** Héctor Lozano. **Coreografia:** Carles Salas (sobre música d'Òscar Roig). **Intèrprets:** Miki Torres, Ferran Mateo, Sònia Gutiérrez, Carmen Vicente, Núria Aragonés, Mireia Janué, Marta Romo, David Martínez, Miquel Sigalat, Fernando Elboj, Cristian Muñoz, Jordi Sebastià, Marc Hernández, Sílvia Pairó, Júlia Senra, Raquel Valverde, Javi Fernández, Sílvia Ricart, Raúl Grigelmo. **Sala Beckett. Barcelona, 29 d'octubre de 1997**

Del 27 d'octubre al 2 de novembre la Sala Beckett va acollir la II Setmana de Teatre i Universitat i com a plat fort de la convocatòria va estrenar *Los figurantes*, de José Sanchis Sinisterra, amb una posada en escena de l'Aula de Teatre de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) sota la direcció de Núria Furió. Va ser un àpat digestiu: ben escrit i ben dirigit i molt i molt divertit.

Amb aquesta iniciativa la Beckett ha apostat, un cop més, per un teatre viu, compromès, innovador i exempt de recursos previsibles i adotzenats. Ha apostat també per uns joves actors i actrius formats a les aules universitàries. Un grup de teatre que ha dut dalt l'escenari

de la Beckett qui fins ara la governava des de baix i es dedicava a la direcció artística: José Sanchis Sinisterra. *Los figurantes* no s'havia estrenat mai a

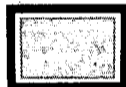


veritable espectacle que, com tots, va tenir un començament i un final. Entremig, es va parlar de l'autor, aquell déu que belluga tots els moviments dels seus titelles.

Catalunya; només el Centre Dramàtic de la Generalitat Valenciana la va escenificar amb direcció de Carme Portacelli.

La peça parla del teatre, de la revolució i dels figurants —comparsa anònima però imprescindible que no té ni veu ni vot. Els personatges de *Los figurantes* es revoltent. No per atzar Sinisterra va dedicar l'obra a l'omprimit poble sandinista de Nicaragua.

Furió ha plasmat amb encert les intencions de l'autor i ha sabut dirigir amb agilitat i bon ritme els dinou actors que hi ha a escena. Els que no tenien veu van parlar. Els que miràvem atònits una representació que semblava que mai no acabés de començar vam riure amb un



Crònica televisiva

Miquel Àngel Codina

Una peculiar manera de ser

Fa unes setmanes es va celebrar a Madrid el sisè congrés mundial sobre la síndrome de Down, que va aplegar dos mil especialistes. Afavorir la integració social, cultural i laboral dels individus amb aquesta síndrome i fomentar la recerca genètica per aprofundir en el coneixement de la identitat del cromosoma

21 amb l'objectiu de millorar la seva prevenció van ser les principals conclusions de les sessions de treball. *Informe semanal*, el veterà programa d'informació de Televisió Espanyola, va emetre recentment el reportatge *Somos normales*, dedicat a aquest col·lectiu.

«En el món de la síndrome de Down —va manifestar el psicòleg Juan Perera, president del comitè organitzador— hi ha tres grups diferenciats. El primer està format per un selec-



La integració escolar dels infants amb síndrome de Down ha estat un avenç fonamental.

te nombre de persones, que són les més ben dotades intel·lectualment i les que acostumen a aparèixer en els espais de televisió. En segon lloc trobem els que se situen dins d'una "línia de normalitat", segons una corba estadística, i que representen el 68% dels casos.

Finalment, un 15% tenen una patologia més complicada, sovint amb una greu deficiència mental.»

Descoberta fa cent anys, la síndrome de Down és una anomalia dels cromosomes que s'escau en 1,3 de cada mil naixements. Afecta essencialment al cervell i, de vegades, també al cor, les oïdes, els ulls i l'aparell motriu. Avui dia es pot detectar durant l'embaràs mitjançant la prova de l'amniocentesi i amb un anàlisi de sang. Gairebé unes 35.000 persones tenen la síndrome de Down a l'Estat espanyol.

La integració escolar

ha estat un dels avenços fonamentals en l'última dècada. Una bona part dels nens i nenes amb trisomia 21 acudeixen a escoles en les quals comparteixen pupitre amb alumnes dos anys menors que ells. Però això no sempre és possible. Hi ha infants que no són autònoms, és a dir, que no poden valdre's per si mateixos; per menjar o per caminar. En aquests casos els pares opten per portar els seus fills a un centre especial, on reben les classes de suport adients per paliar la seva minusvalidesa. La logopèdia ocupa un lloc destacat en la seva formació, mentre que la gimnàstica i la natació són primordials per al seu desenvolupament psicomotriu. «El seu present discorre en una dolça monotonia, a cavall entre la casa i el col·legi», es va dir en el programa. A través dels tallers, els més grans s'inicien en l'aprenentatge d'un ofici.

Sortosament ha quedat enrere el temps en què, per vergonya, els individus amb síndrome de Down —«una peculiar manera de ser i estar al món», afirmen molts pares— s'ocultaven a casa. Avui és habitual veure'ls al carrer. El que encara no resulta tan normal és veure'ls en l'àmbit laboral. La societat haurà de donar el pas definitiu per a la plena integració d'aquestes persones.

RÀDIO



De dilluns a divendres:

—de 8 a 8.30 *El Primer Cafè*
 —de 8.30 a 21.00 *Radiofórmula musical*: Butlletins cada quart d'hora amb informacions generals, de serveis, Església i culturals. Informacions esportives durant les tardes del cap de setmana. Comentari de l'Evangelí a les 7.30 i a les 15.30.
 —a les 21.00 *Vet aquí que...*, *En un dia com avui*, *Punt i coma*

Cada dia:

—de 5 a 8 *Radiofórmula musical*
 —de 2 a 5 *Comentari de l'Evangelí*, *Espurna d'Alba*, *Música instrumental*

Dilluns

21.30 <i>Fora dubtes</i>	22.00 <i>Nit d'estels</i>
22.00 <i>Nit d'estels</i>	23.00 <i>En família</i>
23.00 <i>Esports</i>	24.00 <i>Agora</i>
24.00 <i>Estima la vida</i>	01.00 <i>Estels de colors</i>
24.30 <i>La font del gat</i>	
01.00 <i>So de cine:</i>	Divendres
programa dedicat a les bandes sonores de les pel·lícules més importants de la història del cinema.	21.30 <i>Un país a la motxilla</i>
01.30 <i>Cova de jazz</i>	22.00 <i>Nit d'estels</i>
	23.00 <i>Temps d'acció</i>
	24.00 <i>Amb llum pròpia</i>
	01.00 <i>Obladl obladà</i>

Dimarts

21.30 <i>Crèixer amb els anys</i>	Dissabte
22.00 <i>Nit d'estels</i>	08.00 <i>On tu em diguis</i>
23.00 <i>Viure el dia dia</i>	08.30 <i>Radiofórmula musical</i>
24.00 <i>Versió original</i>	21.00 <i>Des de Nashville</i>
24.30 <i>Tendències</i>	21.30 <i>Des del campanar</i>
01.00 <i>Dos quarts de nit</i>	22.00 <i>La porta del temps</i>
01.30 <i>Cova de jazz</i>	23.00 <i>Panorama de cinema</i>
	24.00 <i>Radioteatre</i>

Dimecres

21.30 <i>L'enigma</i>	Diumenge
22.00 <i>Nit d'estels</i>	08.00 <i>On tu em diguis</i>
23.00 <i>L'excusa</i>	08.30 <i>Cova de clàssics</i>
24.00 <i>Bojos per la ciència</i>	09.00 <i>Tot sardana</i>
24.30 <i>Panorama cultural</i>	18.45 <i>Eucaristia</i>
01.00 <i>Mentides de bolero</i>	21.00 <i>El tren de la música</i>
01.30 <i>Diccionari de cinema</i>	22.00 <i>Contraatac</i>
	23.00 <i>Temps de paraula</i>
	23.30 <i>Tornar a creure</i>
	01.00 <i>A cel obert</i>

Dijous

21.30 *Els veïns de l'escala*

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia 20.40h: *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h: *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge a les 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h: *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - Divendres: 21.00h *El espejo de la Iglesia*. Diumenge: 09.00h: *Santa Missa*. 09.45h: *Informatiu diocesà*. 10.00h: *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu. 14.30: *Letra y música*. 22.00h: *La linterna de la Iglesia*. De dilluns a divendres, a les 15.00h: *El espejo*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a Mn. Enric Olivé i Turu, missioner diocesà a Xile, al desert de Calama; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (director: J. M. Alimbau).

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Diumenge a les 10.30h: *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Angel Saiz.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4) - Diumenge 09.45h: *Vida i esperit*.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres 20.05h: *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7) - Divendres, a les 20.00h: *La punta* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dissabte a les 09.00h: *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax. 20.18.55

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*; *Costumari cristià*; *La veu dels joves*; *Notícies*; i *El significat de l'Evangelí*. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica. Presenta: Angel Rodriguez. L'emeten diverses emissores locals.

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Angel Rodriguez. L'emeten diverses emissores locals.

LA COVA DEL COUNTRY: espai setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country,

que fa un repàs a la música country cristiana, godspell blanc i country en general. Presenta: Rafael Corbi. L'emeten diverses emissores locals.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten: diverses emissores locals.

PUNT DE TROBADA: màgazine setmanal d'una hora de durada que analitza temes d'actualitat de la nostra Església. L'últim divendres de mes inclou el programa *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta Carles Sánchez amb la col·laboració d'Angel Rodriguez. S'emet per diverses emissores locals.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual que dura 30 minuts i tracta temes d'interès. Presenten i moderen: Anna Estartús i Josep Casellas. L'emeten diverses emissores locals.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten: diverses emissores locals.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 91.6) - Dimecres a les 22.15h: *Maranatha*, un programa per descobrir i compartir el nostre tarannà cristià com a catòlic avui.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte 13.40h: *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h: *Temps Obert*, inclou la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h: *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h: *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*. L'emeten diverses emissores locals.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*. L'emeten diverses emissores locals.

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach. L'emeten diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCPAT (FM 105.0).

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - De dilluns a divendres a les 07.05h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: *Santa Missa*.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïem la recepció de controls d'emissió.

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 16

08.45 *Tiempo de creer*
 09.30 *Pueblo de Dios*
 10.00 *Santa Missa*: amb la participació del Cor Parroquial de Dosrius (Maresme, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Pelegrí Bernal (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

Dilluns 17

17.15 *Pueblo de Dios*

C 33

Dissabte 15

09.20 *Signes dels Temps*: estarà dedicat a «Germanor, l'economia de l'Església». Un repàs a les activitats que la nostra Església realitza i una visió econòmica dels recursos de què disposa, amb una enquesta

del carrer feta pels alumnes de l'Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya.

També oferirem espais d'actualitat amb les Jornades de Comunicació i Església; l'agenda; presentació de llibres, amb Francesc Torralba; i el comentari de l'evangelí per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió: el dissabte, a les 23.30h, pel Canal TVC Internacional (Astra), i el diumenge, a la 1.45h, pel Canal 33.

TV de Mataró (Canal 64)

Cada divendres

20.30 *Creure avui* (dirigit per Ramon Safont-Tria.)

Cada dilluns

13.00 *Creure avui* (repetició del programa emès divendres).

Tarraco Visió (Televisió de Tarragona)

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

Cada divendres

13.40 *Paraula i vida* (repetició del programa emès dijous).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

Diumenge 12.00-12.30 Angelus (directe)

Dimecres 11.00-12.30 Audiència general (directe)

De dilluns a divendres 18.10-18.25 Informació

Dissabte 18.10-18.25 Speciale Lumen 2000

Barcelona

• **CICLE DE CONFERÈNCIES SOBRE ELS GOIGS.**— El 17 de novembre, a les 19.30, *Aspecte musical dels goigs*, conferència a càrrec de Joan Maria Aragonès i Rebollar. Amb acompanyaments musicals de l'Schola Cantorum Oratorium. Pia Almoina, Pla de la Seu, 7 - Barcelona.

• **EVANGELITZACIÓ DELS DISCAPACITATS PSÍQUICS I LES SEVES FAMÍLIES.**— El 17 de novembre, de 19.00 a 20.30, *Déu creà l'home i la dona a imatge seva*, amb Miquel Meler i Muntaner, prevere. Centre d'Estudis Pastoral de les diòcesis catalanes (CEP), c/ Rivedeneyra, 6, 3r - Barcelona.

• **FESTA DE LA BENEDICCIÓ DE LA CATEDRAL DE BARCELONA.**— El Capítol Catedral convida els preveres i diaques i tots els fidels a celebrar l'aniversari de la dedicació de la catedral, l'Església mare de la diòcesi barcelonina. El 18 de novembre, a les 11.00, rés de sexta; a continuació, visita als terrats de la catedral per a tots els

sacerdots i refrigeri; a les 18.30, cant de vespres; a les 19.00, Eucaristia concelebrada.

• **CINEMA I DRETS HUMANS.**— El 18 de novembre, a les 19.00, la pel·lícula *Las cartas de Alou*, del director Montxo Armendáriz. Escola d'Enginyers Industrials de Barcelona, Av. Diagonal, 647. Organitzat per Justícia i Pau, tel. 93/ 317 61 77.

• **BALMESIANA.**— El 19 de novembre, a les 19.30, *El meu P. Xiberta*, a càrrec de Mn. Josep M. Ballarín, Premi de les Lletres Catalanes Ramon Llull 1996. Balmesiana, c/ Duran i Bas, 9 - Barcelona.

• **UNIÓ ESPIRITUAL DE MARES.**— El 19 de novembre, trobada a Franciscàlia (c/ Riera de Sant Miquel, 1 bis - Barcelona). A les 16.30, missa, i a les 17.30, conferència: *En què creiem, en qui creiem?*, pel P. Josep Masana, caputxí.

• **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DE GRÀCIA I SANT JOSEP (JOSEPETS).**— Els districtes municipals de Gràcia i de Sarrià-Sant Gervasi

faran conjuntament el 20 de novembre un ple extraordinari en el qual s'aprovarà la modificació dels límits de tots dos districtes. Així, la parròquia de la Mare de Déu de Gràcia retornarà al districte al que donà nom. També es firmarà el protocol entre la parròquia, el districte i els patrocinadors per començar la restauració de les façanes del temple i les escales de l'església. L'acte és obert a tothom i s'iniciarà a les 20.00.

• **AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESITADA.**— El 20 de novembre, a les 11.30, celebració de l'Eucaristia en sufragi dels benefactors difunts, als locals del c/ Lluís Antúñez, 24, 2n 2a - Barcelona, tel. 93/ 237 37 63. Tothom hi està convidat.

• **CONÈIXER ELS DRETS DEL L'INFANT.**— *L'infant malalt crònic*, tema de la tercera jornada, el 20 de novembre, a les 17.00, a la sala d'actes de la Universitat Pompeu Fabra. Organitzada per la Comissió de la Infància de Justícia i Pau, la Societat Catalana de Pediatria i l'Associació Catalana d'Infermeria Pediàtrica.

• **«ESGLÉSIA I MITJANS DE COMUNICACIÓ».**— Aquest és el tema de la xerrada que tindrà lloc durant l'àpat a l'Hotel Orient el 20 de novembre, a les 13.30, a càrrec de Jaume Aymar, president de la Fundació Misatge Humà i Cristià. Organitzada pel Centre d'Estudis Pastoral de les diòcesis catalanes (CEP). Per a més informació, la secretaria del centre, c/ Riva-

Telèfon de la Pregària

93 - 417 54 49

Obert cada dia de les 22 a les 24 h.

La solidaritat autèntica ve de dins i s'expressa eminentment en la pregària. Truca'ns en les teves necessitats i pregarem. Per la línia telefònica passarà la veu, l'amor i el poder de Déu.

Associació Amor de Déu

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL
CRISTIANISME I CULTURA

IX SIMPOSI LES NOVES FORMES DE RELIGIOSITAT

Temes: En l'àmbit de les grans religions; En els marges de les grans religions; Interpretacions i valoracions; Temptacions i esperances.

Ponents: Juan Martín Velasco, Vicente Merlo, Joan Estruch, Juan Bosch, Javier Martínez Cortés, Andrés Torres Queiruga, Josep M. Via Taltavull.

Dies: 1, 2, 3 i 4 de desembre de 1997.

Hora: De les 19.15 a les 21.45h.

Informació i inscripcions: Fundació Joan Maragall
València, 244, 2n
Tel. 488 08 88

Secció a càrrec de: Telespectadors Associats de Catalunya (TAC) Balmes, 92, 1r.1a A - 08008 Barcelona Tel. i fax (93) 488 17 57

Pel·lícules d'estrena recomanades

Per a adults

La historia de Spitfire grill (EUA, 1996)

Director: Lee David Slotoff. Intèrprets: Alison Elliot, Ellen Burstyn.

Argument: Explica les desventures d'una exconvicta, que decideix anar a viure en un poble on els estranys no són ben acollits. No obstant això, allí coneixerà la seva millor amiga. Es tracta d'un film intimista que agradarà els afeccionats als melodrames. **Melodrama *****

Por amor a Rosana (EUA-Itàlia, 1997)

Director: Paul Weiland. Intèrprets: Jean Reno, Mercedes Ruchl.

Argument: Comèdia simpàtica, l'acció de la qual transcorre en un poblet italià. Allí, l'esposa de l'amo d'una traïdoria —que pateix una greu malaltia— vol de totes totes que l'enterrin al costat de la seva filla. Combina l'humor negre amb la crítica social. **Comèdia ****

Per a joves

Bean (Gran Bretanya, 1996)

Director: Mel Smith. Intèrprets: Rowan Atkinson, Peter MacNicol.

Argument: Debut cinematogràfic, com a protagonista, del popular còmic televisiu, Mr. Bean. Aprofitant l'èxit de la petita pantalla, l'actor-director Mel Smith ha fet un producte al servei de Rowan Atkinson, ple de «gags» irregulars. Especialment dirigida als seguidors del còmic britànic. **Comèdia ***

Contact (EUA, 1997)

Director: Romert Zemeckis. Intèrprets: Jodie Foster, Matthew McConaughey.

Argument: Nova pel·lícula sobre extraterrestres al servei de Jodie Foster. Conté molts efectes especials fets per ordinador. Agradarà als seguidors de les novel·les de Carl Sagan. **Ciència-ficció ****

Valoració de les pel·lícules: *Aceptable **Bona ***Molt bona ****Obra mestra
Per a una valoració diària de les pel·lícules podeu trucar al telèfon del cinema del TAC 488 17 37.

TELE ZAPPING

TV1

Dissabte

06.00 *Cuentos para dormir de Shelley Duvall*

08.00 *¡Sábado fiesta!*

Inclou: El retorno de d'Artacan

Yogi y la búsqueda del tesoro

La banda de Mozart

09.45 *Club Disney*

Diumenge

06.00 *Cuentos para dormir de Shelley Duvall*

08.00 *¡Domingo fiesta!*

Inclou: El retorno de d'Artacan

La lombriz Jim

Félix el gato

La 2

De dilluns a divendres

07.15 *Con mucha marcha*

Inclou: El show de Underdog

La pajarrera de Transilvania

12.30 *Barri Sèsam*

13.00 *Con mucha marcha*

Inclou: La gata Kitty y sus amigos

Los osos del Bambú

Antena 3

De dilluns a divendres

07.30 *Club Megatrix*

Programació infantil

Dissabte i diumenge

07.30 *Club Megatrix*

Tele 5

De dilluns a divendres

08.30 *Jin Jin y sus amigos*

08.50 *Amigos del bosque*

09.30 *Con ocho basta*

10.30 *Autopista hacia el cielo*

Dissabte i diumenge

De les 07.00 a les 11.00: Dibuxos animats

Inclou: Fórmula uno

Grandullón

La sirenita

TV3

Dissabte i diumenge

08.00 *Club Super 3*

Inclou: Petits contes

Dani, el pelut

James Bond, Jr.

C33

De dilluns a divendres

07.30 *Club Super 3*

Inclou: Doraemon

Les aventures de l'Spot

17.30 *Club Super 3*

Inclou: Pingü

Els barrufets

deneyra, 6, 3r - Barcelona, tel. 93/ 317 48 58:

• **SOPAR CULTURAL «LES ÈTIQUES D'AVUI».**— A la parròquia de Sant Isidre (c/ Aprestadora, 3 - l'Hospitalet de Llobregat), el **21 de novembre**, a les 21.00, amb la participació de Mn. Ramon Prat i Pallarès. Per a més informació, 93/ 332 78 98.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS (CCU).**— El **21 de novembre**, a les 19.30, continua el cicle de projeccions i debats «Terrorisme i processos de pau» amb *Salvador*, film d'Oliver Stone. El **23 de novembre**, a les 10.00, joc de rol. És un joc de taula que dona als jugadors la possibilitat de desenvolupar la imaginació i passar-ho bé resolent els misteris que planteja el seu director. Per a més informació, 93/ 323 33 68.

• **PARRÒQUIA DE SANT RAMON NONAT.**— El **21 de novembre**, catequesi d'adults: *Jesus s'acomiada dels seus deixebles i els encarrega la missió de ser els seus testimonis*, per Jordi Fàbregas. Al casal parroquial, a les 21.30.

• **PARRÒQUIA DE SANTA CECÍLIA.**— El **22 de novembre**, a les 22.00, concert a càrrec de les Corals de Pares d'escoles cristianes del sector Sarrià-Sant Gervasi. Passeig de Sant Gervasi, 66 - Barcelona, tel. 93/ 411 00 24.

• **JORNADES DE CONVIVÈNCIA DEFRATER DE CATALUNYA I LES ILLES BALEARS.**— Els dies **22 i 23 de novembre**, a la casa d'exercicis de Sant Ignasi de Sarrià, c/ Carrasco i Formiguera, 32 - Barcelona, tel. 93/ 203 88 62.

• **ESGLÉSIA PARROQUIAL DE**

SITGES.— Diada de Santa Cecília, patrona de la música. El **22 de novembre**, a les 19.30, missa gregoriana amb el Grup de Cant Gregorià de la parròquia de Santa Maria de Badalona.

• **RECÉS PER A RELIGIOSES.**— Dirigit pel cardenal Ricard M. Carles, el **23 de novembre**, de 10.00 a 17.00, a la casa d'exercicis de Sant Ignasi de Sarrià, c/ Carrasco i Formiguera, 32 - Barcelona, tel. 93/ 203 88 62.

• **FESTA DE CRIST REI.**— El **23 de novembre**, a les 11.30, Eucaristia a la parròquia de Crist Rei de Barcelona. A les 12.30, concert de la Banda Municipal de Barcelona a la plaça de la Vall d'Hebron.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— Trobada anual el **23 de novembre** al Col·legi La Salle Bonanova. Començarà a les 10.30 amb el res de laudes, seguit d'uns punts de reflexió per Mons. Josep M. Cases. Després hi haurà l'assemblea i un dinar de germanor per acabar amb l'Eucaristia, que se celebrarà a les 17.45. Grups d'Oració i Amistat, c/ Gran de Gràcia, 237, pral. 2a, tel. 93/ 218 10 05.

• **FRANCISCANS MENORS CONVENTUALS.**— Recés bíblic per a joves del **28 de novembre** (sopar) fins al **30 de novembre** (després de dinar). S'inspira en la *Lectio Divina*, una manera d'entrar en diàleg amb la Paraula de Déu, al voltant del profeta Isaïes. Organitza la pastoral juvenil de la comunitat cristiana Sant Francesc d'Assís. Demaneu pel P. Bernardino Hospital o el P. David Martínez. C/ Bertran, 14 - Barcelona, tel. 93/ 417 25 08.

Lleida

• **FORMACIÓ PERMANENT PER A CATEQUISTES.**— El **19 de novembre**, a les 20.00, *Els sagraments: Preparació a l'Eucaristia*, per Josep M. Banús, delegat diocesà de catequesi de Tarragona. Lloc: Institut de Ciències Religioses (I-REL).

Solsona

• **RECÉS PER A JOVES.**— Del **21 al 23 de novembre**, dirigits per Josep Enric Parellada, monjo de Montserrat, amb el tema *Ser persona a l'estil de Jesús*, a la casa d'espiritualitat del Miracle. Per a més informació, 93/ 48 00 45.

Tortosa

• **ORDENACIÓ DE DOS DIAQUES.**— El **23 de novembre**, a les 17.00, a la catedral de Tortosa, ordenació de dos diaques i administració del ministeri de lectors a tres seminaristes.

Urgell

• **CENTRE D'ESPIRITUALITAT DEL SANT CRIST DE BALAGUER.**— Dins del curs «Descobrir-me a mi mateix»: *Iniciació al coneixement personal: les realitats constituents de la persona*. Primera part: del **21 de**

novembre, a les 20.00, fins al dia **23**, a les 20.00. Segona part: del **28 de novembre**, a les 20.00, fins al dia **30**, a les 20.00. Orientat per Mn. Josep Font. Per a més informació, 93/ 44.53 35.

Vic

• **XII JORNADES DE FORMACIÓ PER A PARELLES.**— Organitzades pel Secretariat Diocesà de Pastoral Familiar del Bisbat de Vic, el **23 de novembre**, a l'Escola Pia de Moià, de 10.00 a 17.30, amb servei de menjador i guarderia. El tema que centrarà la jornada serà *Els mitjans de comunicació: influències i repercussions en la família*, a càrrec de Joan Ferrés i Prat.

Altres bisbats

• **SIMPOSIO «PRESBITERADO Y SECULARIDAD».**— Del **22 al 25 de novembre**, amb les ponències de Salvador Pié, de la Facultat de Teologia de Catalunya; Juan Bautista Lobato, vicari general de Plasencia i professor de Sagrada Escripura; Santiago del Cura, professor de les facultats de Teologia de Burgos i Salamanca, i Lorenzo Trujillo, rector del Seminari de Ciudad Real. Per a més informació, secretariats de les Comisiones Episcopales del Clero y de Seminarios y Universidades: c/ Añastro, 1 - 28033 Madrid, tel. 91/ 343 97 22, fàx 91/ 343 97 27.



TROBADA D'EXPERIÈNCIA DE DÉU

Segons el mètode del P. Larrañaga, caputxí.

Impartit per laics

Tu que et tens per una persona profunda: sortós de tu! Doncs bé, durant dos caps de setmana et convidem a baixar al fons mateix del teu ésser.

Dies 29 i 30 de novembre i 6 i 7 de desembre, al casal de la Pau, d'Arbúcies.

Informació i inscripcions: Tel. 490 41 48 (tarda) 762 42 60 (nit)

Dirigida per Eudald i Montserrat, matrimoni que des de fa anys transmet l'experiència de Déu segons el mètode del P. Larrañaga.

10 ANYS de difusió musical



amics de la música de Barcelona

Excursió i concert a Manresa

Diumenge 30 de novembre

Visita comentada a la basílica de Santa Maria de la Seu i claustres romànics. Visita al Museu Comarcal de Manresa, de l'obra —entre altres— de Josep Mestre Cabanes, amb dibuixos i maquetes de les òperes del Liceu. Dinar en un restaurant de la ciutat i recorregut per altres indrets de Manresa.

Concert: Sala Mestre Blanc del Conservatori

QUARTET GLINKA

Al·la Voronka, violí
Guerassim Voronkov, violí
Leven Galstian, viola
Mannel Stasey, violoncel

Places limitades

Esperem la vostra trucada

Amics de la Música de Barcelona

C/ d'Ortigosa, 14-16, 2n 1a - Barcelona
Tel. 93/ 268 01 22 - Tel.-Fax 93/ 310 11 47

Des del carrer**«Hi ha molts avis que se senten sols»**

Entrevista a Rosa Naudí i Maria Torres, que porten l'entitat Amigos del Hogar al servei de la tercera edat, on joves estudiants ofereixen companyia a la gent gran a canvi d'allotjament.

—Segons la vostra experiència, ¿ens podeu explicar la problemàtica actual de molta gent gran que viu a Barcelona?

—Hi ha molts avis i àvies que viuen en pisos a la gran ciutat i encara que es troben bé de salut, se senten molt sols.

—Què fa el servei d'Amigos del Hogar per pal·liar aquesta soledat?

—Nosaltres posem en contacte la gent gran amb joves que vénen a estudiar a Barcelona. Així els avis ofereixen allotjament als universitaris a canvi de companyia, sobretot durant la nit.

—Com funciona el procés selectiu?

—Fem un procés molt acurat de selecció de joves —entrevistes, documentació, referències, etc.— i de les persones grans, a les quals

visitem al seu domicili per conèixer-nos i saber les seves necessitats. Un cop connectem les dues persones més adients, tenen uns dies de prova, per comprovar si s'avenen. Si tot va bé se'ns paga una petita quantitat per la gestió i, finalment, es redacta un acord entre les dues parts que serveix per deixar clar tot allò que han decidit.

—Quin és el vostre àmbit d'actuació?

—Hem connectat gent gran amb estudiants a gairebé tots els barris de Barcelona ciutat.

—Hi ha un perfil de les persones que us truquen?

—Sí, són gent gran, sobretot senyores de 65 a 92 anys, solteres o vídues, també hi ha algun matrimoni

o algun senyor. Són gent amb bona salut en general; que viuen a Barcelona i tenen una habitació lliure per a una persona jove. D'altra banda, pel que fa al cas dels joves tenen entre 20 i 35 anys, són sobretot noies, de comarques de Catalunya, de la resta de l'Estat espanyol i d'Amèrica Llatina, que tenen bones referències i són estudiants matriculades.

—Us trobeu amb casos diferents?

—Sí. Hi ha senyores que només volen companyia a les nits, o d'altres que demanen si pot ser també algunes hores durant el dia; o que la noia pugui fer algun servei: com anar a comprar, acompanyar-la al metge, anar de passeig, etc.

—Quina relació es crea entre les dues generacions?

—S'estableix una bonica relació d'amistat i convivència. L'experiència i coneixements de la gent gran pot servir de gran ajut als joves. I als avis el fet de tenir algú jove a casa els encomana les ganes de viure.

—Ofereu algun tipus de garantia en aquest servei?

—Tenim el reconeixement del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya i l'experiència de tres anys fent aquest servei. També el fet que moltes persones grans s'ho diguin les unes a les altres és una garantia de la feina ben feta.

R.M.

**Ara mateix**

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

**Ara les Humanitats:
És possible el diàleg?**

Cada vegada que una força política catalana i una altra d'àmbit espanyol han arribat a una entesa amb vista a l'anomenada —vagament!— governabilitat, els ingenus entossudits hem tingut una alegria. Al·ludeixo a la ingenuïtat recalçant dels qui encara esperem de la política un servei a les persones i als pobles i una via per a la resolució dels seus problemes. Rarament, però, les nostres expectatives es veuen confirmades.

Quan, per exemple, s'estrenà l'actual govern de l'Estat, molts vam pensar: aquesta podria ser una bona avinentesa —al marge de la menudalla partidista— per avançar en la comprensió mútua entre uns sectors importants de la societat d'ençà i d'enllà de l'Ebre i començar a superar malentesos històrics. Algunes polèmiques en curs, com la de l'ensenyament de les humanitats, ens fan adonar que estem lluny d'aquella il·lusió. No arriben a la majoria dels ciutadans veus constructives, capaces de generar concòrdia des de la discussió sincera, sense desqualificacions sistemàtiques. Aquí, precisament, en els temes més bàsics, potser més que en el camp de la política econòmica, voldríem veure sorgir un diàleg.

Un diàleg amb dimensió cultural. Aconseguir que les contradiccions de la nostra història siguin assumides per tots i no anul·lades en un esquema imposat i, al mateix temps, fer-les compatibles amb la projecció d'un futur de reconciliació és tot un repte. Ara en parlem dins l'àmbit espanyol, però ben aviat se'n parlarà, sens dubte, dins l'àmbit europeu. No cal dir que els programes escolars hauran de reflectir els avenços de la historiografia més solvent. Amb el benentès, però, que no sempre les seves aportacions concordaran i que, fins i tot quan estaran d'acord, palesaran situacions diverses: un mateix segle serà considerat *d'or* per una llengua i uns pobles, i *decadent* per uns altres. Caldrà que no només les diverses cultures, sinó també la consciència que cada cultura té de si mateixa, puguin ser conegudes. És a dir, haurem d'entrar en un procés de despolitització de la història i de les cultures sense pretendre, d'altra banda, que no hagués passat el que de debò ha passat, ni que sigui injustament. És exemplar, en aquest sentit, l'actitud adoptada per Joan Pau II respecte de l'antisemitisme del món cristià: reconeix el passat, no el nega; i n'assenyala els errors amb voluntat de rectificació quant al futur.

I cal que sigui un diàleg de la societat plural i a partir, precisament, de la seva pluralitat. He començat referint-me, per raons òbvies, a la força política que col·labora amb el govern de l'Estat. És molt important que aconseguixi influir en els seus socis: constitueixen un sector importantíssim i, gairebé sempre, encrespat. Però també dels altres partits polítics n'hem d'esperar un diàleg en la mateixa direcció amb els seus respectius col·ligats. I de tota la societat civil, més enllà de la política estricta. Sense oblidar «la importància que podria tenir per a la pau civil d'Espanya que els catòlica emprenguessin la tasca nobilíssima de fer comprendre els seus respectius conciutadans els problemes dels altres», com diu el document *Arrels cristianes de Catalunya*.

Impromptu

Oriol Camps

El bisbe Setién

Recordo que, quan encara regnava Franco, l'elecció de José M. Setién com a bisbe de San Sebastià fou rebuda com una esperança d'obertura vers els marginats, i la possibilitat de diàleg entre tots els sectors.

El bisbe Setién no ha defraudat els seus diocesans, a part del sector radicalment oposat a les reivindicacions del País Basc que, naturalment l'ha combatut amb ira. Moltes vegades amb covardia, des de fora, concretament des de periòdics de Madrid, on fins i tot s'ha demanat la seva destitució per considerar que el bisbe era contrari als interessos de l'Estat i acusant-lo de partidari d'ETA...

Per les seves últimes declaracions ha merescut, naturalment, un nou desfermament d'atacs per part dels seus enemics de sempre. Però aquesta vegada, gràcies a Déu!, una veu autoritzada s'ha aixecat per defensar-lo: ha estat la del bisbe secretari de la Conferència Episcopal espanyola, Mons. José Sánchez, que s'ha lamentat per l'estigmatització i la demonització que alguns sectors apliquen a Mons. Setién, però que aquest no ha fet més que dir el que pensa sobre el problema basc, i que per resoldre'l creu sincerament amb el diàleg.

Dir allò que es creu sincerament no pot ser mai un delictes, i menys quan és un membre destacat de l'Església, que coneix profundament el seu poble.